

Saravala N. belanara
VIZAPALEM

ఆంధ్రపత్రిక

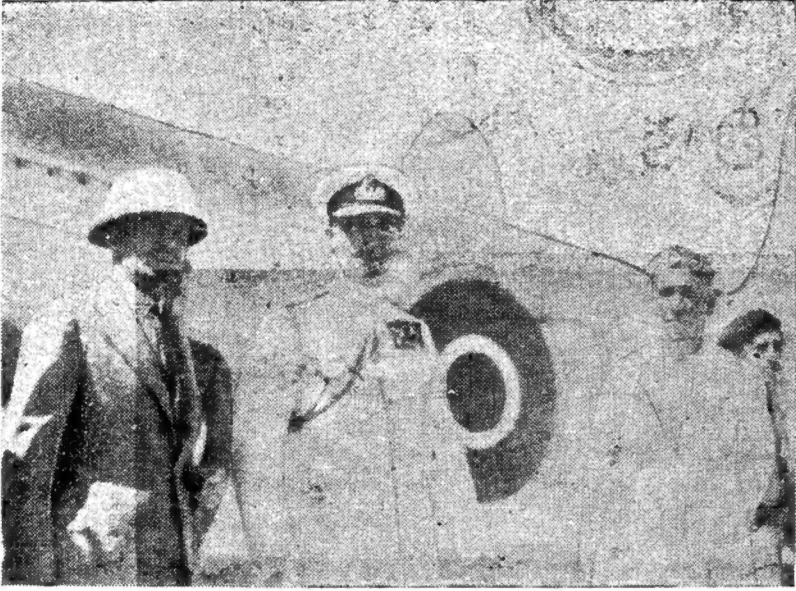
సచిత్రవారపత్రిక

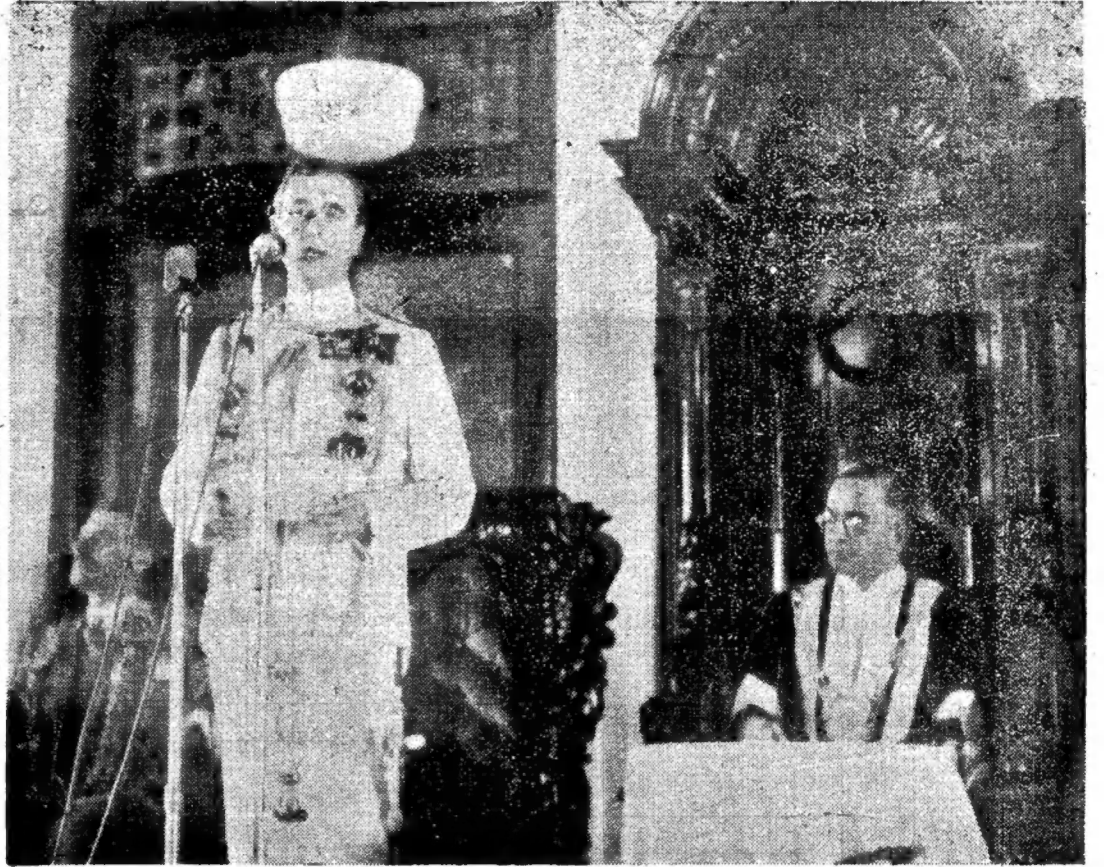
శతావధాని చెల్లపిళ్ల వెంకటేశ్వరిగారు

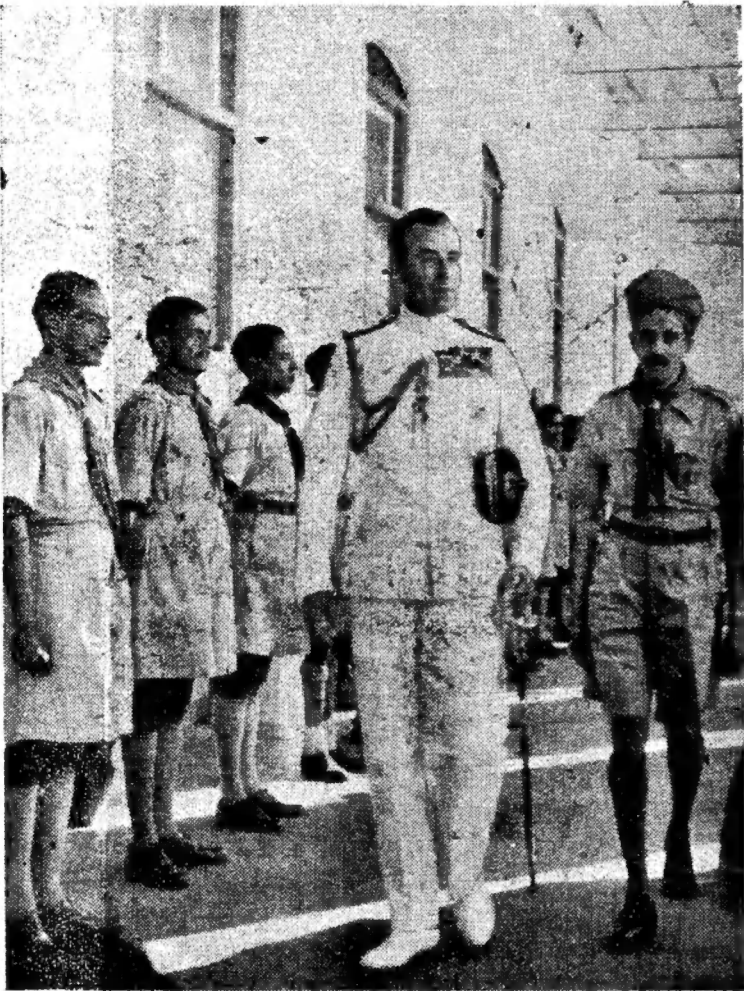
మ ద్రా సు కు మౌ ం టు బా ట న్ రా క

గవర్నర్ జనరలు లార్డు మాంటాబాట్ సెంటు థామస్ హాంట్ విమూనాశ్రయంవద్ద విమానం దిగినప్పుడు మద్రాసు గవర్నరుగారు స్వాగతం చెప్పారు.

చెన్నపురి కార్పొరేషన్ వారు సమర్పించిన సన్మానపత్రానికి గవర్నర్ జనరల్ లార్డు మాంటాబాట్ సమాధానమిస్తున్నారు. మేయరు కృష్ణరావుగారు ప్రక్కన కూర్చున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ వారు లార్డు మాంటాబాట్ నుకు స్వాగతమిస్తున్నప్పుడు కార్పొరేషన్ బాయ్ స్కూల్స్ ఛీఫ్ కమిషనరు, వెంకటేశ్వరమిశ్రాగారు మాంటాబాట్ ను ఛేదించున్నారు.

మద్రాసు ప్రధాని గవర్నరు జనరలుకి విందానంగిరి - మాంటాబాట్ ప్రభువు కిరుదైపుల కుట్టిమాట అమ్మలు, రాధాబాయి సుబ్బరాయమ్ గార్లు గలరు.

గవర్నర్ జనరల్ మాంటాబాట్ ఊరేగుతూ రిపుబ్లికన్ పార్టీ వద్ద వచ్చినప్పుడు మాంటాబాట్ దంపతులకు మేయరు డా॥ కృష్ణరావుగారు, డిప్యూటీ మేయరు జి. సెల్వపతిచెట్టిగారు రిపుబ్లికన్ వంద అహ్వనించినారు. వారి వెనుక గవర్నరు దంపతులు, కమిషనరు శ్రీ సి. డి. నరసింహంగారు నిలబడి వున్నారు.

శ్రీ సమశ్రీ క

సంవత్సర చందా రు. 12-0-0

విశిష్టతర ఆకాశం 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఒక శత్రువు యొనరించిన సరవర! యప్రియము తన మనంబున కగు దా

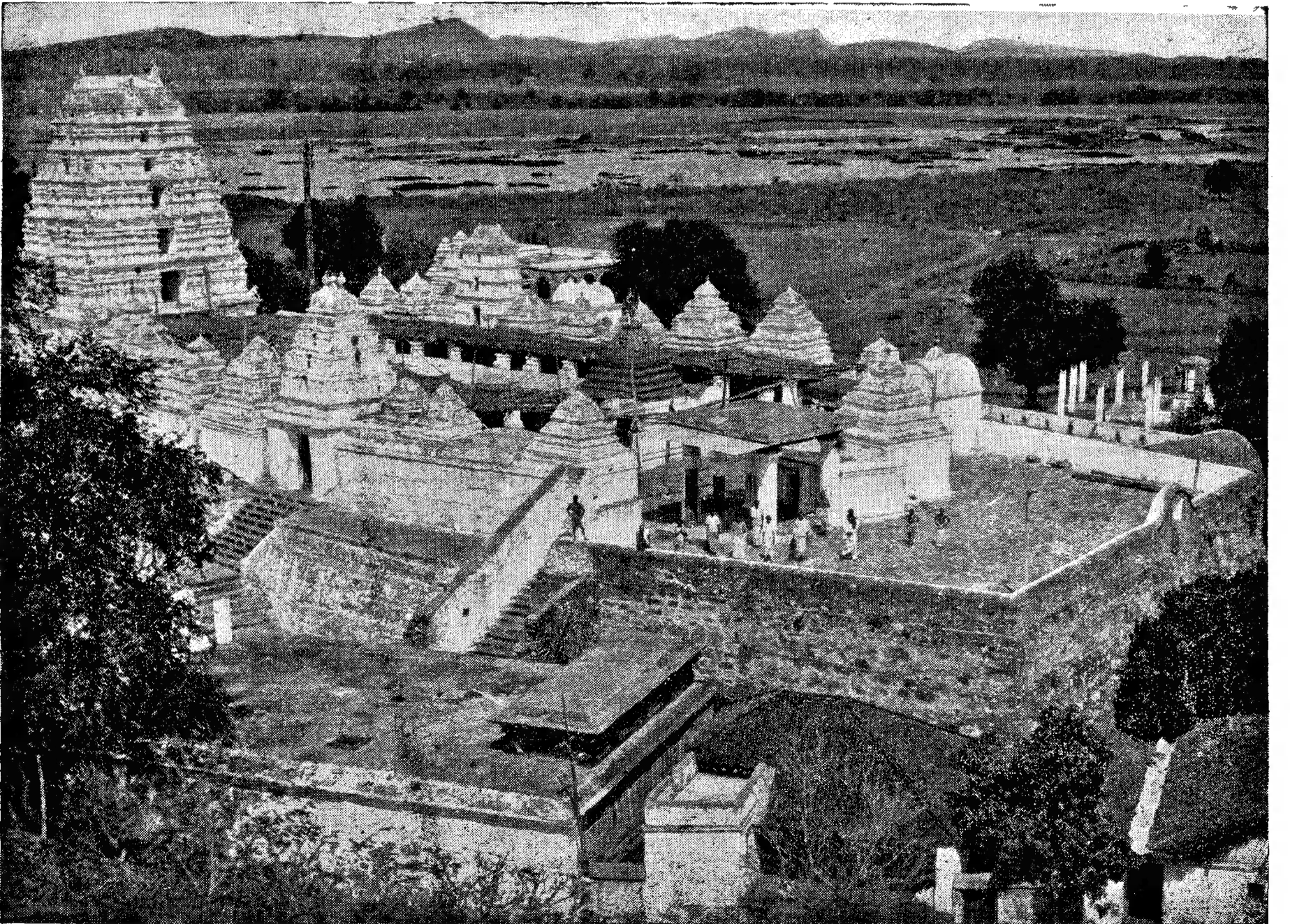
నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁ. (మహాభారతము)

సంపుటము 40

సంచిక 23

Founder: K. NAGESWARA RAO.

సర్వజిత్తు సంవత్సర మాఘ శుద్ధ అష్టమి బుధవారము

“భద్రాచల శ్రీరామాలయము”

ఆంధ్రపత్రిక

1948-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 18-వ తేది బుధవారము

భారతీయుల బాధ్యత

“భారతీయులకు పాఠభీతి, దైవభక్తి, మతాభిమానం ఎక్కువ. కనుకనే నేను రాజకీయమును మతముతో నమన్వయపరచి ప్రజలకు జాతీయ చైతన్యం కలిగించుటకు ప్రయత్నించి తిసి” అని మహాత్మాజీ ఒక సందర్భమున ప్రకటించియుండెను. మతము ఐహికవిషయము గాదని, అది కేవలము ఆముష్మిక సంబంధమైనదని గల భావమును మహాత్మాజీ పటాపంచలు చేసి మతముగాని, భగవంతుడుగాని మన దైనందిన కార్యకలాపములకు సంబంధించినదేనని, మనము జీవించు విధానమే మతమని, సత్యమే భగవంతుడని ప్రబోధించెను. మతము అది కాలమునుండియు మన జీవిత పద్ధతుల, అనునరింపగు మార్గముల నిర్దేశించుచుండెను. గాంధీ మతము ఈ సత్యమును మరింత విస్పష్టముగ వెల్లడించెను. మానవుని నిత్యకృత్యములకు, జీవితవిధానమునకు సంబంధించి మతముగాని, దైవకార్యములుగాని లేవని గాంధీమహాత్మాజీ తన జీవితముద్వారా నిరూపించెను.

అంధకారబంధురమై, సంక్షుభితమై యున్నట్టి నేటి ‘ఋమాణు’ ప్రపంచమునకు మహాత్మాజీ ఉపదేశములు, జీవితము ఆశాజ్యోతిని, శాంతిమార్గమును చూపుచున్నవి. ప్రపంచమందలి వివిధరంగములందు వర్ధిల్లుచున్న సాంఘిక దురన్యాయముల నిర్మూలించి, నిర్మూలనముల సమముచేసి, రాజకీయార్థిక అధికార కేంద్రీకృతమువలన ఏర్పడు నిరంకుశ, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య నిర్మూలన, ఋపాలనాయంత్రముల స్థాన వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును, వ్యక్తిగతమును కాపాడగల ప్రజారాజ్యమును స్థాపించుట మహాత్మాజీ మత లక్ష్యము. సత్య అహింసలు ఆ లక్ష్యసిద్ధికి సాధనములు.

రాజకీయాధికారమెగాక, ఆర్థికశక్తి కూడ ఒక వర్గమునందు కేంద్రీకృతమగుట నేటి సంతోభమునకు, నేటి సంగ్రామములకు హేతువని భావించి,

ఆ రెంటి వికేంద్రీకరణ తరణోపాయమని మహాత్మాజీ ప్రబోధించెను. ఈ వికేంద్రీకరణ సిద్ధాంతమును నేడు నియంతృత్వ దేశములుకూడ అంగీకరించెను అనలు ప్రపంచమందలి రాజ్యములన్నియు మహాత్మాజీ మూలసూత్రముల అంగీకరించినవి. ప్రపంచము నలుమూలల నుండి మహాత్మాజీ హత్యసందర్భమున వెల్లడిమైన భావములు, ప్రకటితమైన ప్రశంసలు ఇందుకు నిదర్శనమని చెప్పవచ్చును. కాని ఏ దేశమూ ఆయన మార్గమును అనుసరించి, ఆయన సిద్ధాంతముల ప్రకారము నడుచుకొనుటకు సిద్ధమగుటలేదు. జీనన్ కైన్స్, మహాత్మాజీ, బుద్ధుడు మున్నగువారు ప్రబోధించిన సూక్తులవలెనే మహాత్మాజీ ఉపదేశములకూడ గ్రంథస్తమై మాత్రమే ఉండిపోయిన ప్రయోజనములేదు.

కనుకనే మహాత్మాజీ స్మారక చిహ్నముల స్థాపన సందర్భమున వివిధ ప్రాంతములనుండి వచ్చిన ప్రతిపాదనల విచారించిన మీదట కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాద్, భారత ప్రధానామాత్యుడు పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, ఉపప్రధాని సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ ప్రభృతులు, ప్రజలు మహాత్మాజీ మార్గానువర్తులై, ఆయనలక్షించిన సాంఘిక వ్యవస్థా నిర్మాణమున కుపక్రమించుట ఉచితమైన స్మారకచిహ్నమని హెచ్చరించుచుండిరి.

శాంతిదూతయని, నుతింపబడి, పాశ్చాత్య రాజ్యములన్నింటికి జన ఆరాధన దైవముగ నున్న నైన్ కైన్స్ జన్మస్థానము నేడు రణరంగమై, తీవ్ర అశాంతికి నిలయమైనది. ప్రాచీన ప్రపక్తద్యయ అనుయాయులే నేడ పవిత్రభూమిని మానవ రక్తస్రవంతలతో అపవిత్రము చేయుచుండిరి. భారతదేశము, ఫితి ఇంతకంటె నాణ్యముగలేదు. భారతీయులిప్పటికి అంతకంటె ఉచితముగ ప్రవర్తించుట లేదు.

గాంధీమహాత్మాజీ సాధించిన మహాత్కార్యముల అఖల ప్రపంచమునకు నిరూపింపవలసిన బాధ్యత భారతీయులదే. భారతీయులు మహాత్మాజీ అడుగుజాడల ననుసరించి మహాత్మాజీ రాజ్యస్థాపన చేసిన నే “జాతి జనకుడ”ని ఆయనను పిలుచుకొనుటకు అర్హత కలిగియుండగలరు.

భారత అధినివేశ ప్రధాని, ఉపప్రధాని గత వారంతమున చేసిన హెచ్చరికలను భారతప్రజలు యావన్మంది మనఃము చేసుకొని, ఆ ప్రకారము ప్రవర్తించవలసియున్నది. మహాత్మాజీ అభికానిమజ్జన కార్యకలాపము పూర్తియగుటతో హిందూధర్మశాస్త్ర విధుల ప్రకారము చేయవలసిన కర్మ పూర్తియైనది. కాని మహాత్మాజీ ఆశ్చర్యాంతించుట కది చాలదు. మహాత్మాజీ నకు, మతము, ధర్మశాస్త్రము జీవితమునకు, నిత్యకృత్యములకు సంబంధించక వేరుగ నుండునని కాజాలవు.

గత గురువారము దేశమంతట జరిగిన నిమజ్జనక్రతువులో కోట్లాది ప్రజలు పాల్గొనిరి. మహాత్మాజీ యెడ తమకుగల గాఢభక్తిని భారత ప్రజ తగినట్టుగనే ప్రకటించుకొనెను. కాని ప్రజలు అంతటితో తృప్తిచెందుటకు వీలులేదు. హిందూ మతమును గాంధీమతమని, భారతదేశమును గాంధీ దేశమని ఇక మీదట వ్యవహరింపవలెనని అదే మహాత్మాజీ తగిన స్మారక చిహ్నమని కొందరు సూచించిరి. ఒక హిందువు గాంధీమహాత్మాజీ హత్య చేయుట భారతీయుడే, భారతజాతి జనకుని హత్యచేయుట హిందూ మతస్థులను, భారతదేశీయులను పండిట్ నెహ్రూ ప్రకటించినట్లు, తరతరాలుగ అక్షేపాలుజేసినది. అట్టి తరిమన దేశము గాంధీ దేశమని, మన మతము గాంధీమతమని, మనము గాంధీయులమని చెప్పకొనుటకు మనకు అర్హత ఏమున్నది? మహాత్మాజీ మార్గమును మనము అనుసరించిన ఈ మార్పులు వాటంతట అనే జరుగును. మహాత్మాజీ డెన్నడు బాహ్య ప్రదర్శనలకు, ఆకృతిక ప్రాధాన్యమిచ్చి యుండలేదు. మహాత్మాజీ ఆఖరుప్రార్థన “ఈశ్వర్ అల్లా తేరే నామ్, సబ్ కోసన్మతి దే భగవాన్” నుగ్రహించి ప్రవర్తించుట మహాత్మాజీ నకు సముచితమైన స్మారకచిహ్నము. అప్పుడే భగవంతుడు తన ప్రార్థన నాలించి ప్రజలనన్యార్థవర్తుల చేసెనని మహాత్మాజీ ఆత్మ శాంతించగలడు.

కాశ్మీరు-భారతప్రభుత్వ

విధానము

“ముందుకు సాగిపోవడానికి ఏమీ అవకాశంలేదు. మానవోజుల క్రితం చర్చ ప్రారంభమైనప్పుడు ఏస్థితిలో ఉన్నామో ఇప్పుడు అదేస్థితిలో ఉన్నా

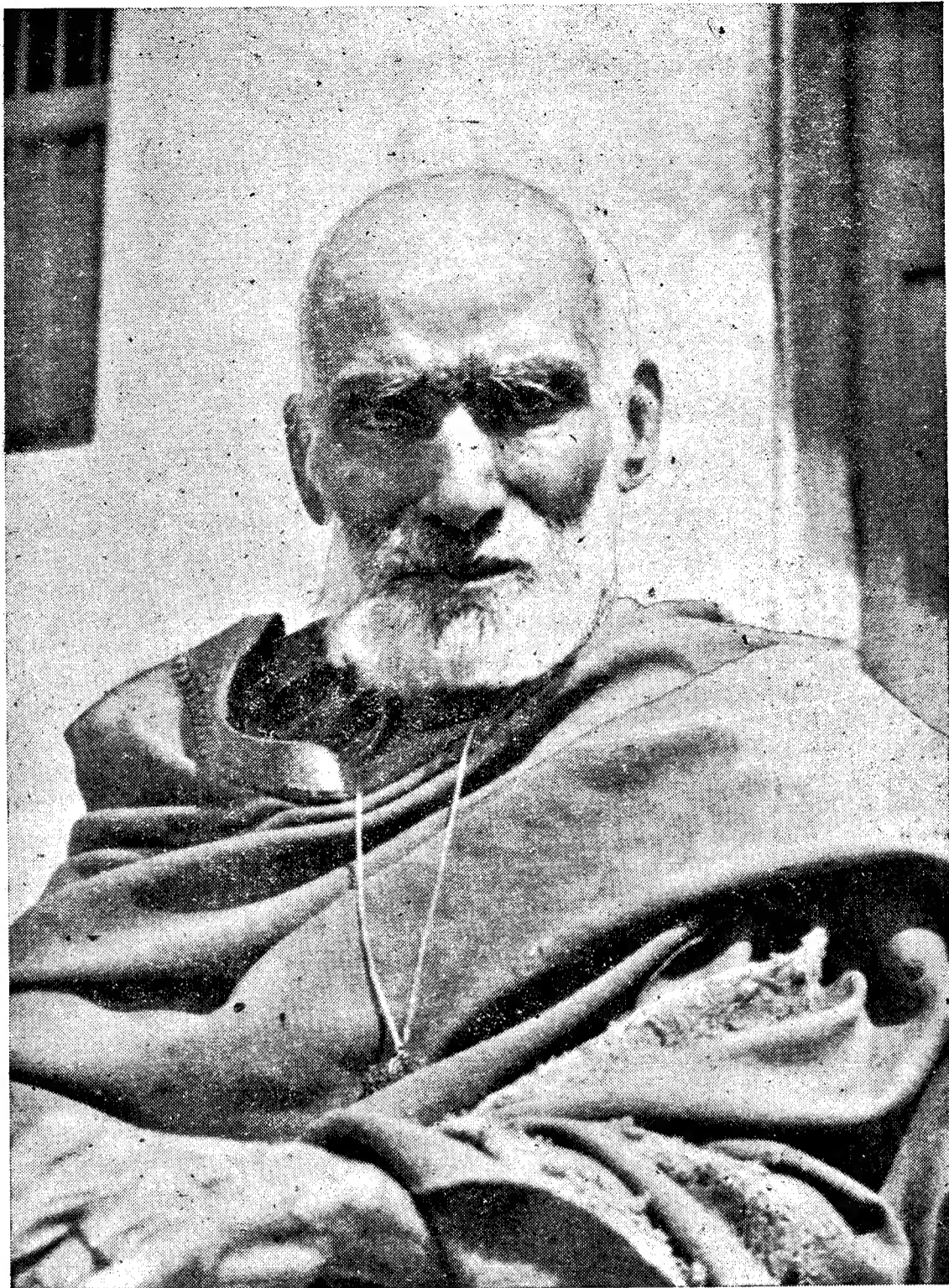
ము” అని భద్రతామండలి కాశ్మీరు వివాదపరిష్కారానికి చేసిన ఘనకార్యమునువివరిస్తూ భారతప్రతినిధివర్గ నాయకుడు శ్రీయన్. గోపాలస్వామి అయ్యంగార్ మొన్న ఆదివారం బాంబాయి పత్రికా విలేఖరులతో ముచ్చటిస్తూ వెల్లడించారు. అదే రోజున జమ్మూలో ఏర్పాటైన ఒక బహిరంగసభలో మాట్లాడుతూ భారత ప్రధానామాత్యుడు పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ గారు “భద్రతామండలి నిష్పక్షపాతంగా వివాదాంశాలను విచారించి పరిష్కార మార్గాన్ని సూచించడానికి బదులు ముతారాజకీయాల్లోకి దిగి అసలు విషయాన్ని శ్రోసివేసి చాలా అసంతృప్తికరంగాను, అక్రమంగానూ ప్రవర్తించింది” అని వెల్లడించెను.

ఈ పరిస్థితులలో భారత ప్రభుత్వ మేమిచేయదలచినదో, జమ్మూ సభ యందుగాని, అతఃపూర్వము అధినివేశ శాసనసభ సమావేశమునందు గాని ప్రధానామాత్యుడు తెలిపియుండలేదు. భద్రతామండలికి ఫిర్యాదు చేయుట ద్వారా ఏ విషయపరిణామమును నివారించ భారతప్రభుత్వము సంకల్పించినో అది నేడనివార్యమైనది. కాశ్మీరు సైనికచర్యలు దీర్ఘకాల యుద్ధముగ పరిణమించినది. పాకిస్తాన్ ప్రచ్ఛన్నముగ భారతదేశముపై యుద్ధము సాగించుచునే యున్నది.

భారతదేశమే తనకై తాను కాశ్మీరులో శాంతిస్థాపనా కార్యక్రమమును కొనసాగించి, జనవాక్య నిర్ధారణను జరుపవలసియున్నది. భద్రతామండలి ఇందుకు ఏవిధముగను సహాయపడజాలదు. జనాభుడే విషయంలో వలెనే కాశ్మీరు విషయంలోనూ భారత ప్రభుత్వం తన విధానమును అమలు జరుపుకు పోవలెను. ఐక్యరాజ్యసమితి అసమర్థత, అశక్తిగ్రీకు, బాల్కన్ రాజ్యముల విషయములో విస్పష్టముగ వెల్లడిమైనది. మరెంతోకాల మీసమితి ఉండజాలదు. కాని భద్రతామండలి చర్యలధోరణి, భారతదేశ వైదేశిక విధానమును పునరాలోచించి ఈ ముతారాజకీయముల కఠితముగ నుండునట్లు నిర్ణయించుకొనుటకు ఉపకరించును. భారత విదేశాంగ విధానము ప్రభుత్వలక్ష్యముల కనుగుణముగనే గాక, దేశకాల పరిస్థితులనుబట్టి కూడ నిర్ణయము కావలెను.

కాశ్మీరుసమస్య సత్వరముగ పరిష్కారమైనగాని ప్రభుత్వము నిర్వహించవలసిన జాతీయాభ్యుదయ కార్యక్రమముల నాలించుట సాధ్యముగాదు. కాశ్మీరు యుద్ధమువలన భారత ప్రభుత్వమునకు రోజుకు లక్ష రూపాయలకు పైగా ఖర్చుగుచున్నదని సర్దార్ పటేల్ ప్రకటించియుండెను. ఈ పరిస్థితులలో భారతప్రభుత్వము కాశ్మీర్ విధానమును, వైదేశిక విధానమును కూడ ప్రస్తుత పరిస్థితుల కనుగుణముగ నిర్ణయించుకొనవలసి యుండును.

ప్రతిభా జీవులు :

బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని

చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారు

కేతనతోడి పాత్తుకయి
కేగలక్ష తలపోసికాదు, నీ
చేతము మెచ్చగా కవిత
చెప్పగ నేర్చుమటంచుకాదు, వి
ఖ్యాతికి కాదు-ఇ కేమనిన,
అద్యతనాంధ్రకవిప్రపంచని
రూపకు భక్తిమై నుడు గరల్
ఘటియించెడి పూన్చి యేసుమీ.

ప్రముఖ 'సాందరనందం' కావ్యాన్ని తమ గురు
మూర్తి, వేంకట శాస్త్రిగారికి, కృతియిస్తూ
పింగళి లక్ష్మీకాంతం, కాటూరి వేంకటేశ్వర
రావు గారు చెప్పారు. సామాన్యం కవిత్వం,
అందులోనూ అంకితం పద్యాల కవిత్వం అతి
శయోక్తికి ఆటపట్టుగానే ఉంటుంది. కానీ, ఈ
పద్యాలలో లవలేకీయూ అతిశయోక్తి లేదు అని
పిలుస్తుంది. వేంకటశాస్త్రిగారు, తిక్కన వంటి
వాడు అనీ-తేలిగా కవితా పరీక్షలో
మార్కులు వెయ్యవనీ, వేంకటశాస్త్రి గారికి
కృతి యివ్వడం అనేది, ప్రఖ్యాతికి కారణంఅనీ
చెబడ్యం చెప్పకుండా చెప్పింది. అంతేకాక,
వేంకటశాస్త్రిగారు అద్యతనాంధ్రకవి ప్రపంచ
స్థిరార్థ అని కంఠోక్తిగా వెల్లడించింది.
ఈనాడు, తెనుగుజ్ఞులైన యిత సాహిత్య
పిపాస ఉండంటే-దానిక్కారణం వేంకట
శాస్త్రిగారి చేతిచలన.

వై పద్య గత అర్థాన్ని, గురుపూజా పరత్వం
కింద ఏ కొందరైనా (ఒకప్పుడు నేను, ఎవరి
దాకనో ఎందుకు?) జనుకట్టి, చప్పరించవచ్చు
గానీ, పూర్వాపరాలు, గత వర్తమానాలు జాగ్ర
తగా ఆకళించుకొన్నప్పుడు-పై అంకితపు
పద్యం-కేవలం యథార్థం అని గోచరించి తీరు
తుంది.

ఒక విద్యాంసుడు, ఒక కవి, ఒక కళావేత్త
తన చుట్టూ ఫదిమందిని పోగుచెయ్యవచ్చు.
వాళ్ళను ముగ్ధులను చేయవచ్చు. ఆ పదిమంది ఆ
కళావేత్తను ఊరేగించి భజించవచ్చు. కానీ,
ఆ పదిమంది ఆ కళాపరునివల్ల, ఎంత ఉన్నతినీ
సాధించారూ అన్నదే-వారికి, మనకూ ప్రశ్న.
గురువు శిష్యులూ కలిసి, దేశానికే ఉపయోగ
పడడం జరిగితే-ఓ పట్టాన సాగ్యంకాదు)
దేశం తరించినట్లే. ఒకమనిషి వికాసం, అంత
సును-ఫదిగజాలు లేవనెత్తడంకాదు కావలసింది,
ఒకజాతి వికాసపు అంతస్తు, అడుగై నా కదలడం
కావాలి ఈ మహత్కార్యం ఓనాడులో, ఓ
ఏడులో జరిగేదికాదు. యిది జరిగినప్పుడు
వ్యక్తులకాక, వ్యక్తిసమూహాలకాక ఒక జాతి
తనను చూచి, అమృత్యు, అనుకొంటుంది.
మరింత వేగంగా ముందుకు సాగుతుంది. ఈ పని,
యిల్లాంటిది తెలిసినా సాధించ పూనుకోటం
సామానాలలోది. ఈ మహత్కార్యాన్ని సాధిం
చిన గౌరవం చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారిది.
తెనుగువాళ్లు యీనాడు, ఘనవారేదు, మాకు

సంపన్నమైన సాహిత్యం వుంది. సాహిత్యపరులు
ఉన్నారు. మా నవీనసాహిత్యం, మా దేశంలో
సాహిత్యాభిమానం తక్కువదికాదు అని
సగర్వంగా, పోనీండి-తృప్తిగా చెప్పుకోగల్గ
డానికి కారణం, వేంకటశాస్త్రిగారు చేసిన
అమోఘమైన తపస్సు.

ఇందు కిందుగా పూనుకునేవారికి, ఒక వ్యతి,
ఒకప్రత్యేకత ఒక విశిష్టమనోహరత అమిరి
ఉంటుంది. చిత్తమద్దితోటి దీక్ష అతి తేలంగా
ఉంటుంది. చేస్తున్నమంచిని ప్రతిఘటిం చే
శత్రు స్వరూపులయిన ఒరిపిడిరొట్ట ఉంటారు.
ఇన్ని పుటపాకపరీక్షలలోంచి-నిడనిగలాడుతూ
బయటపడ్డాకగానీ-అయన కృషి, దేశోపకారం
అయినతరువాతగానీ -దేశం పాదాభివందనం
చెయ్యడు.

శాస్త్రిగారు రసగానే గోచరించేవి-వేంకట
శాస్త్రిగారు తిరుపతిశాస్త్రిగారి ప్రహ
ర్యాంబూ, జంటకప్పిలో కలిసిన చేసిన శతావధా
నాలు ఆ శతావధానాలు శక్తిప్రదర్శకాలుకానీ,
కళను విరజిమ్మేవి కావు. కానీ శతావధానాలు
ప్రజల్ని చకితుల్ని అనురక్తుల్ని చేయగలవి.
క్రమశః క్రమశః అభిరుచి పుట్టించి-భాషాభి
మానం, భాషాప్రియత్వం కల్పించగలవి. ఆనాటి
శతావధానాలను చూచిన వారి అద్భుతమే,
అద్భుతం! తిరుపతికవుల శతావధానాన్ని గూర్చి,
శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు అన్నమాటలు
యివి :

"తిరుపతి వేంకటకవులు ఎక్కడైనా యవ
ధానముచేసి రసగా నాచుట్ట పట్టులవా రనేకులు
ప్రతిభాసాధమున పది మెట్లు లెక్కి రన్నమాటే.
మొదలు కమలిపోవునో, నరమల బరువు సడలి
శరీరము నకనకలాడునోయని సాధారణబుద్ధి
మంతులు సందేహించునట్లు పగలు శతావధాన
తంత్రము జరపి, రాత్రి పదిగంటలదాక పరిపరి
విసోదముల బాల్సాని తరువాత నిమ్మకు నీ రెత్తు
నట్లు నిశ్చలముగా నిద్రపోయి నులునాటి ప్రాద్దుట
మూల మందహాసవదనముతో అల్పాహారముల
నైన నారగింపక అవధాన శేషమును పూరింప
నారంభించు నీ జంటకవుల యంతఃకరణములు
శ్రుతికలసి ఒక 'యము' అయ్యెడివి. అదియొక
వింత తీరు. ఆ సమయములందు వేంకటశాస్త్రి
గారు విశ్వమూర్తులు. పళ్ళులు వెంటాడుభక్తులు.
[1938 జులై 10 భారతి]

ప్రభాకరశాస్త్రిగారి వైవాక్యాలు ఉండంత
మేరలో, కొండంత విషయం నిచ్చేప్పేరి.
శతావధానాలు కవిత్వపు సాము గరిడియగా కన.
పడతాయి. నిజమే, కానీ, ఆనాడు ప్రజలకు
వెప్పవుట్టి, తమభాషలోని శక్తిని, పదను, చేపను
గమనించుకోవాలి. మాటలూ ఎంతెంత బలువు,
దృవీ వుండో, వుంటుండో, మాటకూర్చుకో-ఏ ఏ
సాగనులు, ప్రస్ఫుట మాతమ్యా. నిత్యజీవనంలో
అప్రమత్తుంగా దొర్లిపోయే మాటలు-గమని
కకు రాని, చిత్రనిద్రతాలు కళాపరంగా ఎలా
రాణి స్వయంగా ప్రజలకు తేల తేల్లం కావాలి.
దీనికి శతావధానాలు ఎంతో ఉపకరించినవి
ప్రభాకర శాస్త్రిగారు ఆ న్నట్లు శతావధాన
జరిగిన ప్రదేశానికి చుట్టుపట్టుల వారు ప్రతిభా
సాధమున పది మెట్లు పైకి ఎక్కడమే.

అడిగిన విషయంమీద, అడిగిన వృత్తంలో
రసవంతముగా కవనం చెప్తూ వందమంది జమా
జెట్టిలను రంజింపచేస్తూ గెలుచుటకు వచ్చే
కత్తిమీద సాము శతావధానం అంటే. ఎదురు
కూచున్న వందమంది సంతోషించడం ఒక ఎత్తు;
ఈ ప్రదర్శన చూసున్న మిగతా ప్రజలు సంతో
షించడం ప్రత్యేకించి ఒక ఎత్తున్నా 'అవధాన'ని
పట్టిచూట్టానికూర్చున్నవాడు అంతోయింతో
'పద్యం' అల్ల లేకపోయినా యిది ఘనావధానం
అని పోల్చుకోగలిగి వుంటాడు. అతనికి ఆపు
యాపంఅయిన ఉపమానసాను గితోనో ఛందో
దేవిని, పెళుసులేకుండా వంచో, మరేదన్నా
లబ్బులవిశిరో ఆ కట్టటం ఒకపట్టాన విలువపడవచ్చి.
కానీ ప్రేక్షకులనో? వారు సామాన్యులు. "ఎబ్"
చూద్దాం అని వచ్చినవారు. వీరికి, చిరపరిచితా
లయినవిషయాలను, చిరపరిచితాలయిన మామూలు
మాటలూ, పొంకంగా, అందంగా, హుందాగా
అందివ్వలసి ఉంటుంది వీరితోపాటు, చూడు
యినాళ నిన్ను ఏంచేస్తామో అని కూర్చున్న
వారిని రంజింపచేయాలినుంటుంది. ఇదంతా
ఒక అనిధాన ప్రతం. ఎన్నకో, ఏ గుడ్డిపెన్నల
మీదో, మరొకరి భార్యమీదో చ్రాసిపెట్టి
వుంచిన "పుష్కరం" నాటి పద్యసామగ్రి
కాదు. అప్పటికప్పుడు - సంగీత పాటకుని రాగా
లాపనవలె పల్లవి ప్రస్తరింపుతరె, సంస్కరవగరం
వలె-జరగాలి. ఒక్క మనస్సునేకాక, హృద
యాన్నేకాక, సర్వాత్మనూరంబంప చేయాలి.
ఇది విన్న, చూచిన ప్రజలలో భాషాభి
మానం పొంగి పొరాలి ముతకులలో-కవితా
భయం, పోయి ఉత్సాహం, ఆశయం, ఆశ
అంతరించి, సభపూర్తిఅయ్యోక ఏ వొకరిద్దరో
తమ భాషను, తమ భాష పసకు తమ శక్తికి
రక్తికి చొక్కి కవితకు దాసులై, వ్రేయులై,
వశ్యవాక్కులు కావలె. ఇది ఆ కళారసాధన.
ఈ మహత్తరమైన కార్యాన్ని దీక్షతో సాధిం
చినవారు తిరుపతి వేంకట కవులు.

తన భాషలోని పదను శక్తిసామర్థ్యాలు
తెలియాలంటే-ఆ భాషను తెలిసి చదవటం
అత్యవసరం. కంటితో చదువుకుని, మరో భాష
లోకి దీన్ని అనువదించుకుని-ఆ పరభాషలోని
అందచందాలకు చొక్కిన హృదయం, తన
భాషను సర్వాత్మనూ అభిభవించనూలేదు.
దానికి వశం తానుకాలేదు. దాన్ని తనవశంలోకి
తెచ్చుకోనూలేదు. భాషనిస్థలను పట్టుకోడంలో
కంటికంటే చెవి ఎక్కువ సమర్థుడైంది. వెంట
శాస్త్రిగారు చేసిన గొప్పపని, తెనుగు పద్యాన్ని-
చదవలసిన తీరగా చదవటానికి దారితీయడం.
వేంకటశాస్త్రిగారు ఒకవడి పెట్టకపూర్వం
(20వ పేజీ చూడుడు)

రగ

విజయనభ

మాడు దినములలో వేంగీరాజ్యమున చెలరేగిన విద్రోహజ్వాల చల్లారెను. మార్గములు నిష్కంటకము లయ్యెను. అల్లరలు చెలరేగుటకు కారణములైన జాడసంఘరామము లన్నియు రాజభటులు స్వాధీనము చేసికొనిరి. కాని కొన్ని సంఘరామములలో నల్లరులే మియు జరుగలేదు. అట్టివానిలోని శ్రమణులను రాజాధీనమైన సంఘరామములలో, పూజారులకు నియోగించిరి. దోషము చేసినవారిని కఠినముగా దండించిరి. వ్యాధులు ప్రాకటమై శవములు తొలగించి యథావిధముగా దహనమున నాదులు చేయించిరి. అయినను కొన్నిచోట్ల మహామారి పాడయిన దను వార్తపై మరియెట్టి ప్రమాదమును లేదు. నిర్వాసశిక్ష పొందిన శ్రమణులు వేంగీభూమి వదిలిరి. పొరశీకులగు నూనెబేహరులును సైంధవులగు నక్కవర్తకులను కనపడకుండ పారిపోయిరి.

వైశాఖ బహుళ పంచమినాడు రాజరాజనరేంద్రుడు మహావిజయసభ చేసెను. ఆ సభకు మంత్రి పురోహిత సేనాపతి యవరాజ దోవారిక ప్రధానము వచ్చిరి. రెండేరలనడిమి విషయ నివాసులును అచ్చటి రాష్ట్రీకులప్రముఖులును ప్రత్యేకాహ్వానములు పొంది వచ్చిరి. క్షత్రివర్గము విజయదిక్కును వచ్చిరి. సోమయాజులు వేదవిదులు సభ నలంకరించిరి. సభలో నుండు పండితులే కాక ఘూర్ఘరాగ్రణియు చేది కవియుగు కృష్ణమిత్రుడును, భోజాస్థానకవులగు తేమేంద్రుడు చిత్తపయ్య నాంధ్రులును, కాశ్మీర పండితులగు బిల్వాభట్టును, అధర్వణాచార్యులును, కేములవాడ భీమకవియు—మరియు నెందరో కవులు పండితులు రసజ్ఞులు నుండిరి.

రాజరాజనరేంద్రుడు సభకు వచ్చుచుండగానే మాగధుడు పండితో కలిసి కైవారము చేయుచు వంశానుకీర్తనము యథాచారముగా పూర్తి చేసెను. రాజరాజ సింహాసనానీనుడైనంత నన్నయభట్టారక రచిత నూత్న శ్లోకములతో పండి రాజరాజప్రతీస్థి గానము చేసెను.

తస్మాద్వివలాదిత్యా
ద్రవిణులయ్యెన్మృత్యునందవాదేవ్యాః
నిజగుణభీకృతా
భిలరాజస్యా రాజరాజవిభు రజని."

* * *
"సంరక్షిత షీలితలం తుపితారితగ్నే
మార్గేన యేన నయకాలిని మానవేన
ప్రీతాః ప్రజా నిజపవిత్రచరిత్రతోయైః
ప్రక్షాళయంతి కవికాలకలంకపంకమ్"
యస్య స్ఫూర భుజాకృపాణదళితా
రీతేంద్ర కుంభస్థల
ప్రొన్ముక్తామలవృత్తమా క్రికచయః
సంగ్రామరంగాంతరే,
ధత్తే వీరరసక్రియాభివయన
ప్రస్తావనాలక్షితామ్
వీరక్రీరచితాంజలిప్రవిసర
శ్చుప్తప్రహరక్రియమ్".

* * *
స పర్వలోకాశ్రయ శ్రీ విష్ణువర్ధన మహారాజాధిరాజో రాజపరమేశ్వరః పరమభట్టారకః పరమమాహేశ్వరః పరమప్రవ్యాఖ్యః శ్రీ రాజరాజదేవో జయకు జయకు!

మందు వెంటనే రెండేలుల నడిమి విషయ నివాసులను రాష్ట్రీకుల ప్రముఖులను కుటుంబికులను వైతాళికులు ఓలవగా వారందరు సభలో తేచిరి. అంతట వైతాళికు డిట్లు చదివెను:

"శ్రీ రాజరాజదేవో రెండేలుల నడిమి విషయ నివాసిన్ రాష్ట్రీకులప్రముఖా కుటుంబినః సమాచూయ మంత్రి పురోహిత సేనాపతి యవరాజ దోవారిక ప్రధాన సమక్ష మిత్ర మాజ్ఞాపయతి: యథా—

"హరిఃగోత్రే హరిమూర్తి రాప
స్తంబద్విజృంభ విభు స్త్రీనీతః,
సదా పురోదాశేపరి తపక్తో
విద్యా నభూ 'త్కంచన' సోమయాజీ.
తస్య క్రిమాన్ హిమకరకర
ప్రస్ఫురత్కీర్తిరాశే
రాసీ త్కృష్ణుః సకలవిదుషా
మంచితః కంచనార్యః,

నవల

నారాయణభట్టు

శ్రీ నరసింహశాస్త్రి

యం ముగ్యంకే యమ మిరిగజాః
కామధేనుం కపింద్రాః
క్రీడారామం పంపమహ్నాదో
జీవితం బంధుభగ్నః,
తస్మాత్కర్మజ్ఞో మహాత్మా
సమజని తౌచాంజోయ ఇతి విదితః
ప్రజ్ఞాదేవవాచస్పతి
రకలంకాశంకా నామాశ్రియః
తస్యచ నధర్మకర్తృత్వ
గుణశాలిన్యాశ్చ సామెకాంబాయాః
అభవ దనుష్ఠితజగ
దుపకరణో నారాయణ స్తనయః,
యః సకస్మృత కర్ణాల
ప్రాకృతప్రేమాచికాంధ్రభాషాను
కవిరాజశేఖర ఇతి
ప్రథితః కుకవిత్కవిభవేన.
కపీ నన్మసిమేదుర్విదగ్ధాన్
మనోహరాభి ర్విజనూక్తిభిర్యః
కుర్వన్మగర్యా న్మటుభి ర్భిభర్తి
కపిభవజ్రాంకుశానామ సార్థమ్.

తన సకల జగదభిమత గుణశాలినే సరస్వతీ కర్ణావంసాయ అష్టాదశావధారణచక్రవర్తి నే నన్ని నారాయణాయ".

నృపకామ దండనాథుడు అది విని, "నారాయణా, ఈ నన్ని విరుదు నీ పేరులోనే ఉన్నదా? మా రాజమహేంద్రపూరులు ఇచ్చిన విరుదా?!" యని యడిగెను. రాజరాజనరేంద్రుడు సభయు నవ్వెరి.

"జాత విరుదు కాదు!"
మరల కాసనము వైతాళికుడు ప్రారంభించెను.

"నన్ని నారాయణాయ భవద్విషయే నందమ పూండి నామ గ్రామోగ్రహారీకృత్య సోమ గ్రహణిమిత్రే ధారాపూర్వక మస్మాభి స్ఫుర్వ కరపరిహరణ దత్త మితి విదితమస్తువః ఆశ్రి సీమానః—

పూర్వతః ఇయ్యూరియుం బిల్లెమ పెద్ద పూండియుం బాలగరుసున పల్లమున కొండి యగుంట నడుమసీమా.

* * *
అజ్ఞప్తి రస్య కటకాధిరాజః | కావ్యానాం కర్తా నన్నయభట్టః | తేభికో గంధాచార్యః | ద్వ్యత్రింశత్తమే విజయరాజ్యవర్తే వరమానే కృత మిదం కాసనమ్."

ఈ కాసనము విడు రుగిరేకులపై లిఖితమై కడియముతో గ్రుచ్చబడి వరాహముద్రిక చేసి యున్నది. రాజరాజ దానిని యవరాజ రాజేంద్రదేవుని నన్ని నారాయణభట్టు చేతి కిమ్మన సతడు ప్రణామపూర్వకముగా నాతని కిచ్చెను. నారాయణభట్టు దానిని స్వీకరించి కన్నుల కడ్డుకొని చక్రవర్తిక మృని యవరాజ నాశీర్వదించెను.

ఆ పిమ్మట కృష్ణమిత్రుడు ప్రబోధ చంద్రోదయమునుండి మూడవ యంకములోని జాదవైన కాపాలిక విజయము చదివి విదవ యంకము నుండి శ్రద్ధావాక్యములు—

"సాగతా స్తావత్ సింధుగాంధారమగధాం గ పారశీకవంశకలింగాదీన్ మేచ్ఛ ప్రాయాన్ జనపదాన్ ప్ర వి స్టాః | పాపండ దిగంబర కాపాలికాదయన్తు పామరబహులేషు పాంచాల మాలేఖాభీరావ ర్తసాగరానూపేషు ని గూ ఢం సంఛరంతి | న్యాయాద్యగుణత యాచమీమాం సయా గా ఢ ప్ర హ రజర్జరీకృతాః నాస్తిక రర్మాః లేషా మే వాగమానాం అ ను ప దం

ప్రయాతాః" అని చదివి చాలించెను. పండితులతో నిండియున్న యా సభ యంతయు నానందించెను.

నావధ్యక్షపదవి సహకృతతో నిర్వహించిన క్షత్రివర్గము ఆ సదవి రాజరాజా స్థిరపరచుచు నాతని క్లాఫించి బహుకరించి విజయాదిక్కుని తేమము తెలిసికొనెను.

కాశ్మీరమునుండి వచ్చిన బిల్వాభట్టు యంతట లేచెను. అతడు యవకుడు, అతని శిరోజములు బ్రాహ్మసంధిగాలేక యొక్కొంతుక త్రిమయ విధము ననుసరించుచు క తిరించి పాయలు తీసి యున్నది. అత డుత్తరీయమును వల్లెవాటుగా వేసికొని మధురమును కంఠముతో తన శరీర సౌందర్యమును చూచుకొనుచు పరవశుడై మగ్ధ కంఠముతో కొన్ని శ్లోకములు చదివెను. ఆ సభలోని పండితుల కవి రుచింపనట్లతనికి విదిత మయ్యెను.

భోజరాజాస్థానకవులు తేమేంద్రుడును చిత్తపయ్య స్వబంధుదర్శనమునకై స్వదేశము వచ్చియుండిరి. వారు తమ కావ్యములనుండియు భోజరాజా చంపూరామాయణమునుండియు భాగములు వినిపించిరి.

పూర్వము రెండేరల నడిమి విషయమునందలి సోమయాజులు రాజమహేంద్రవరమున వైశాఖ శుద్ధములో యజ్ఞము చేయుటకు వజ్రయగ్రేగడ యనుమతి నిరాకరించెను. వారిని వజ్రయ సభా ముఖమున తుమాపణ కొరుకొని వారి యిచ్చ వచ్చినయెడ యజ్ఞ దీక్షలో నుండ వచ్చునని రాజాజ్ఞయైన దని తెలిపి తాను భూరిదక్షిణ యిచ్చెద నని వాగానము చేసెను. ఆ సోమయాజులు సంతోషించి 'వైశాఖ శుద్ధమున ఈ జాదవహోయజ్ఞ మున మాయజ్ఞ మెట్లు సాగి యుండెడిదోగదా!' యనుచు నాశీర్వదించిరి.

అంతట నన్నయభట్టు వ్యాసభట్టారకకృత మహాభారతమునుండి చార్యాకని గ్రహాభట్టును సభలో వినిపించెను. అంతటితో సభ చాలింప నుండిరి. అప్పుడు వజ్రయగ్రేగడ లేచి సభ కిట్లు నివేదించెను :

"ఈ విజయసభాసందర్భమున వ్యాసకృత మగు ఈ జయకృతిశ్రవణము నా కొక స్ఫురింకలిగించినది.

"చంద్రవంశజులగు రాజుల పవిత్రచరిత్ర క్షిర నతి నిండియున్న దీ మహాభారతము. అంతే

కాదు. ఇందులో కడకాస్త్రముల సారము సమస్త జనులు తెలిసికొనునట్లు వేదవ్యాసుడు శ్రోడికరించినా డని పెద్దలు చెప్పుదురు. నేడు సామన్యజనులకు సంస్కృతము తెలియకున్నది. మహాభారతము తెలిసినచో ఈ జాదాది వ్యామోహములో పడి ఇట్లు సాహసకార్యముల చేయడంబోదు యని నా ప్రెగ్గడబుడికి న్సురించుచున్నది. మహాభారతాద్ధ నిరూపితార్థ మేగిడునట్లు ఇందరు మహాకవు లన్న యా సభలో తెలుగులో చెప్పగల సమరులుండరా!"

వజ్రయమాటలకు రాజరాజా స్పృహ ముగా సంతోషము కనబరచెను. కాని యంతవరకు కాంతగంధీరముగా నన్న యా సభాముఖముం తయు చిక్రముగా మారిపోయెను. నిశ్చలముగు నీరము గల కాసారమగ్యమున నొక్క రాయ వేసినట్లు వజ్రయవాక్యములు సభలో కలవరము కలిగించెను.

సంస్కృతవిద్వాంసుల కి నూచన రుచింప లేదు. వారి యభిప్రాయమును పంపన భట్టో పాధ్యాయు లిట్లు అనువాద చేసెను.

"నామోత్తుగా వేదవిమృతమును శ్రీ మహాభారత మును తెలుగులో వ్రాయుటకంటె పాతకార్య ముండునా?"

ఆ సంస్కృతపండిత వాక్కులు విని నారాయణభట్టు లేచి విషయముతో, "వ్యాసమహా భారతము పురాణప్రపంచము చేయుచున్నార గదా! అదియే భాషలో చేయుచున్నారా?— అప్పు డీ పాపకంక కలుగుచున్నదా?" అని యడిగెను.

అంతట పంపనార్యుని వాదము మరియొక విధముగా చీదమార్చు డెందుకొనెను.

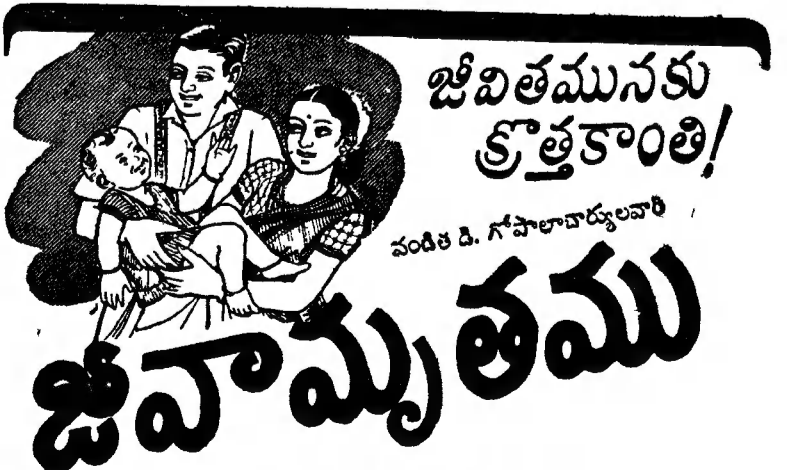
"వేదవ్యాసకృతమహాభారతమును అంత యుదాత్తముగా, అంతమనోహరముగా తెలుగు భాషలో కావ్యముగా చెప్పట సాధ్యమా? అట్టిది నేను చేయగలనని చెప్పగలవారి సభలో నెవ్వరైన నున్నారా? అది దేవవాక్కు! అందులో కృష్ణదైవపాయనని పవిత్రవాక్కు! తెలుగులో దానిని పరివర్తనచేయుగల నను సాహసు డుండునా?"

నిజముగా నా సభలో ఈ ప్రశ్నలకు సమాధాన మియ్యగలవారు లేకపోయిరి. నన్నయభట్టారకుడు తనకు కొంతకాలమునుండి మహా భారతము నాంధ్రకావ్యముగా వ్రాయవలె నని సంకల్పము కలగుచున్నను అట్టిసందేహము వలననే ఆ పని కుపక్రమింప సాహసింపలే దని స్పష్టపరచెను.

విద్వాంసు లందరు నన్నయవచనములు క్లాఫించిరి. నారాయణభట్టు అందరితో కలసి నన్నయభోచిత్వమును పొగడెను. అంత మరల నిట్లు ప్రారంభించెను:

"భారతకథలో ఉపాఖ్యానములు కవికుల గురువుల కాలిదాసు రెండు నాటకములకా ప్రయోగించెను. మీ మాంసకాగ్రేసరుడు భవ భూతిభట్టు శ్రీమద్రామాయణమును రెండు నాటకములుగా నీర్మించినాడు. ఈ కృష్ణమిత్ర పండితుడు శేవలము ఉ పని మ న్నహా

[22 వ పేజీ చూడుడు]

ఈ ఆనందనంసారం
ఒక ఆరోగ్యచిత్రం. జీవామృతము బలవర్ధ కావధం.
స్త్రీలు, పురుషులూ సేవింపవచ్చును. ఇది జీవితమునకు కొత్తకాంతినిచ్చును. జీవామృతము చురుకుదనమునిచ్చి దేదీప్యమానమైన ఆరోగ్యమును ప్రసాదించును.
అయుర్యేదాత్రమం ఎమిటికీ మద్రాసు 17

ధానిక:

దేవుడు వరమిస్తే...

శ్రీ ఈరంకి వెంకటరావు

రాజాగారు చావుబ్రతుకులనుగట్టికొట్టుకుంటూ బాధపడుతూ వున్న గది నిశ్శబ్దంగా లేదు. ఓసం చాలామంది వచ్చి చెడుతున్నారు. వీలయినంతమట్టుకు చది లేకుండానే నడుస్తున్నారు. అందరూ ఏదో గుసగుస లాడుకుంటున్నారు. ఎంత ధ్వని అయితేనేం? వైద్యులు చెప్పారు— ఇంక ఆయన వినలేడని. ఆయనికి ఏమాత్రం చైతన్యంవున్నా ప్రక్కని దుఃఖిస్తూ కూర్చున్న భార్య విచారమైనా ఆయన్ను లేపి ఉండేది.

అనేక కోరికల్నించి ఆ గదిలో దీపకాంతులు రాజాగారి మొగంమీద పడకుండా సేవకులు జాగ్రత్త తీసుకునేవారు. కాని, ఇప్పుడు తొందరలోను, హడావిడిలోను, విచారంలోను మునిగి ఎవరూ ఆ దీపకాంతులు రాజాగారి కళ్ళమీద పడి ఆయన దృష్టి చెదరిపోకుండావుండే జాగ్రత్త పడలేదు. వెలుగు ఆయన కళ్ళమీద పడితేనేం? వైద్యులు చెప్పారు—ఇంక ఆయన వెలుగు చూడలేడని.

ఇదివరకు స్వజనమే రా పిలులేనిచోటికి ఇప్పుడు అందరూ నిరాటంకంగా వస్తున్నారు. రాజీ రాజాచేరిని మృదువుగా తాకినప్పటికీ ఆయన చలించటం లేదు. చివరికి కళ్ళూ, నోరూ మూసుకుపోయాయి. ఆయన గుండె ఆగిపోయింది—

రాజాగారికి స్మృతి వచ్చేట్టుటికి అంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. ఆ నిశ్శబ్దం అతనికి ఉత్సాహాన్ని ఉండేకానీ కలిగించింది. ఆయనకు చెప్పరాని స్వేచ్ఛ కలిగింది. కన్నులలో ఉన్నట్టుగా ఉంది. గదిలో పువ్వుల సువాసన మత్తు కలిగిస్తోంది. తెరచిఉన్న కిటికీనుండి చల్లటిగాలి వీస్తోంది. కొవ్వొత్తి దీపాలు కొద్దిపాటి వెలుతురును ప్రసరింపజేస్తున్నాయి. రాజాగారి మొఖము, కిరణులు, ముహూర్తం దేహమంతా ఉన్న కాలంతో కప్పబడి వుంది. ఆయనవద్ద కాపలాగా ఉన్న పరిచారకులు నిద్రాడేది ఒడిలో హాయిగా కన్ను మూశారు.

ఒంట్లో మాంద్యము తగ్గిపోయి, బాగా తెలివి వచ్చేటట్టుటికి గడియారం పడకొండు గంటలు కొట్టింది. రాజాగారు ఇటూ, అటూ కదిలి, చిరునవ్వుతో లేచి కూర్చున్నారు. ఆయన నరాల శక్తి లన్నింటినీ కూడగట్టుకునేటట్టుటికి ఆయన కొక కంఠం వినిపించింది. ప్రపంచమంతా తన కోసం వాపోతూంటే బలవంతంగా ఏమో ఒక శక్తి తన్ను లాగితేనే సమయంలో ఆయన కా మాటలు ఇట్లా వినిపించాయి—“నీ మరణానంతరం గూడా నేను నీకు ఒక గంట వ్యక్తి నిస్తాను. ఆ గంట వ్యక్తిలో నీవు జీవించాలని మనస్సుగ్గిరా కోరేవారిని ముగ్గురిని నీవు చూడగలిగితే, నీవు తిరిగి బ్రతికుండువచ్చు.”

అదే యీ గంటవ్యక్తియన్నా. ఈ గంటే అతను మృత్యువు దగ్గరనుంచి లాగుకున్నాడు. అప్పుడే అందులో ఎన్ని క్షణాలు వృథా అయి పోయినాయో? తన ప్రజలకోసం రాత్రింబగళ్లు శ్రమపడ్డాడు. తనంటే ప్రజలు ఆమాత్రమైనా సానుభూతి చూపరా? అతను భయపడటానికి అవసరం కనిపించటం లేదు. జీవించడమే మహదానందం. తాను పూర్తిచేయవలసిన పనులు అనేకం మిగిలిపోయాయి.

గదిలోనుంచి బయలుదేరి సంచారం మొదలు పెట్టాడు. పహరాజవానులు గాఢ నిద్రావస్థలో వున్నారు. అది అన్యాయమనీ, ద్రోహమని యైనా వారికి తోచలేదు. తాను, తనరాజ్యం, తన ఘనతా అవన్నీ ఆ రాత్రివేళ ఒక తెక్కలోవి కావనీ, ఎవరూ తనను గుర్తించటమే లేదనీ తెలుసుకున్నాడు.

గది బయట ఎటు వెడదామా అని ఆలోచించాడు. రాజీదగ్గరకా—కాదు. ఆమె తన మరణానంతరం అనుభవించే బాధ తలచుకుంటే అతనికి కంపరమైంది. తాను ఆమెను దగ్గరకు తీసుకుని, ఆమె కన్నీళ్ళను తుడుచుకుంటే

వరకూ ఆమె దగ్గరకు వెళ్ళవలసివోలేదు. ఆ అవకాశంగూడా ఇంకెంత—ఒక గంటలో దొరుకుతుంది. కోటలో పన్నెండు గంటలు కొట్టేటట్టుటికల్లా తన సజీవుడౌతాడు. ఆ విషయం తల్చుకుని అతను నిట్టూర్చాడు.

అతనికి తన జీవితాన్ని ప్రసాదించే వరకు మళ్ళీ జ్ఞాపక మొచ్చింది. తనరాజ్యం వెన్నెట్లో ప్రకాశిస్తోంది. “ముగ్గురు గాదు, మూడువేల మందిని చూడొచ్చు నా ప్రాణం కోరేవార్యని. నా రాజ్యంలో నాకు శత్రు వెనడు?” అనుకున్నాడు.

అతను గేటులోంచి వెడుతూ మెట్లమీద ఏడుస్తూ కూర్చున్నప్పిల్లని చూశాడు. ఆ ప్రక్కనే వున్న జవాన “ఎందు కమ్మయి, ఏడుస్తున్నావు?” అని అడుగుతున్నాడు.

“రాజాగారు చచ్చిపోయారని అమ్మా, నాన్నా చూడటానికి వెళ్ళారు. మళ్ళీ వాళ్ళింతవరకూ రాలేదు. నాకు భయమేస్తోంది. ఆకలిగా వుంది. నా బొమ్మ చితికిపోయింది. రాజాగారు బతికివుంటేనే బాగుండేది” అన్నది ఏడుస్తూ.

ఆ సంఘటన రాజాకి కొద్ది ఆనందాన్ని మాత్రమే ఇచ్చింది. “అయితే నేను బతికి వుండాలని కోరే నా ప్రజల్లో యీ పిల్ల మొదటిది అన్నమాట అనుకున్నాడు రాజా.

రాజాకి సంతానం లేదు. ఆ పిల్లని సమదాయించి ఓదార్చాడే. కాని అతని కింకా చాలా పనుంది. వ్యక్తి తక్కువ. అతను తన స్నేహితు డింటికి బయలుదేరి వెడుతున్నాడు. అందరికంటే ఆ స్నేహితుడంటే రాజాకి చాలా ఇష్టం. తన చనిపోయినట్టుగా ఆ స్నేహితుడు విని దిగాలుపడి పోతాడనే ఆలోచన ముగించగానే అతనిలో కొంత నిరుత్సాహం ఏర్పడింది. అట్లా అనుకుంటూనే తన స్నేహితుడి ఇంటి ఆవరణలో ప్రవేశించాడు. ఇల్లంతా శోభాయమానంగా వెలుగుతోంది. సుజ్ఞా లన్నిటికీ తన లుహర్పబడ్డాయి. ఆ భవనమంతా సందడిగా వుంది. రాజాకి ఎక్కడ వెతికినా తనకి పరిచయమైన ముఖం మాత్రం కనపించలేదు. అన్ని గదులూ ఒకదాని తర్వాత ఒకటిగా గాలించాడు. ఎక్కడా అతని మిత్రుడు కనపించలేదు. ఒక వేళ తన మిత్రుడు తన చనిపోయినందుకు విచారంతో చనిపోలేడని!

అళికి అత నొక చిన్న రహస్యమందిరం దగ్గరకి వచ్చాడు. అక్కడ పూర్వం మిత్రుల ద్వారా అనేక గంటలు ఉల్లాసంగా గడిపేవారు. కాని, రాజాగారి మిత్రుడు అక్కడా లేడు. ఆ గదియొక్క పరిస్థితి చూస్తే అతను అప్పుడే అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయినట్టుగా వుంది. పుస్తకాలన్నీ చిందర వందరగా పడివున్నాయి. గది నుండి గాజు పెద్దలుగూడా వున్నాయి. ఒక చిన్న బొమ్మ కేలమీద పడివుంది. రాజా దాన్ని ఎత్తిచూశాడు. అది తనకే. ఆ ఫోటోకింద పారవేయబడటం మూలాన్నే అద్దం చితికి పోయింది. అదిచూసి రాజా హృదయం మండి పోయింది. ఆ బొమ్మను తిరిగి కింద పారేశాడు. ఆ ప్రక్కనే చిన్న మంట మండుతోంది. అందులో కాగితాలు తగలబడుతున్నాయి. ఆ మంటలో సగం తగలబడిన కాగితాన్ని ఇవతలికి లాగాడు. ఆ కాగితం తను వ్రాసిందే. తన స్నేహితుడికి రాసిన ఆఖరు ఉత్తరం అదే. మళ్ళీ దాన్ని ఆ మంటలోకి విసిరేశాడు. అప్పుడే ఆ గదిలోకి ఇద్దరు వ్యక్తులు ప్రవేశించారు. ఒక వ్యక్తి పురుషుడు. మరొక వ్యక్తి స్త్రీ.

“విక్రమ డేడీ?” అని పురుషుడడిగాడు.

“బహుశా కొత్తరాజును అభినందించటానికి వెళ్ళివుంటాడు” అన్నదా స్త్రీ.

“అంటే అయివుంటుంది. మధ్యన మనం నలిగిపోతున్నాం. కొత్తరాజే నయం, పాత రాజకంటే. పాతరాజు కన్ను చాదస్తం, అను

మానం యాయనదగ్గర వున్నట్టు కనపడదు. విక్రముడు పాతరాజుకి అభిమానస్తుడని కొత్త రాజు అనుమానించవచ్చుగాని, విక్రముడికి భయం లేదు. సర్దుకుపోతాడు. అతను ఎలాటి పరిస్థితుల్లోనైనా ఇట్టే మరగలడు. ఎటొచ్చి మనలాటి వాళ్ళకే చిక్కు.”

ఇంకా ఏమిటో రాజాకి హుల గురించి, ఉద్యోగాల గురించి వా రిద్దరూ మాట్లాడుతున్నారు. ఇక రాజు వినదలచుకోలేదు.

“నా ప్రజలదగ్గరకి నేను పోతాను. కనీసం వాళ్ళేనా నాయందు సానుభూతి కలిగివుంటారు.

నేను నా ప్రజల కిచ్చిన హక్కులన్నీ కొత్తరాజు లాక్కుంటాడు. అందుకని వారికి అతనంటే నచ్చకపోవచ్చు.” అనుకొని రాజు మళ్ళీ కదిలాడు.

అప్పుడే పావుగంట అయిపోయింది. అతనికి వీధివాళ్ళ ఇళ్ళకు వెళ్ళి మార్గాలగూడా తెలుసు. పూర్వం అత నక్కడ మారువేషంతో కాలం గడిపేవాడు. ఆ వీధలపడే బాధలు చూసి వారికై ఎన్నో సౌకర్యాలు చేయించాడు. అసలు తన ఏ జబ్బువల్లనైతే చనిపోయాడో ఆ జబ్బు ఆ ప్రాంతాల్లోనే తనకి పట్టుకుందని అనుమానం.

“జ్వరాలు, జబ్బులూ ఇప్పుడు నన్నేమీ చెబుతేవు” అనుకుని అతను నవ్వాడు. ఆ ప్రాంతాలూ, ఇళ్ళూ అన్నీ పూర్వం మాదిరిగానే అసహ్యంగా వున్నాయి. అర్ధరాత్రి అవ వస్తూవున్నా అక్కడి జనమంతా మేలుకునే వున్నారు. అందరి నోళ్ళలోనూ తనమాటే ధ్వనిస్తోంది. తన జబ్బు, చావు, జరుగబోయే దహనక్రియలు వాటిని గురించే మాట్లాడుతున్నారు.

ఒకచోట అయిదారుగురు మత్తుగా తాగి మాట్లాడుకుంటున్నారు. వా రేమనుకుంటున్నారో విందా మని రాజు అక్కడ ఆగాడు.

“పోనీ పీడ వదిలింది. తను ఖర్చుపెట్టేదాని కంటే అదనంగా ఒక పైసాయైన ఖర్చు పెట్టలేని రాజు వుంటేనేం? పోలేనేం?” అన్నాడు అందులో ఒకడు.

“కొత్తవాడు చాలా మంచివాడుట్రా” అన్నాడు మరొకడు.

“పోనీరా, పాతోడు వొట్టి చాడడు. “మారంతా కుట్రగా వుండాలి, అత్యంతంగావుండాలి” అని ఊరికే గోలపెట్టేవాడు. మన మెలాగ వుంటే వాడి కందుకూ—మనం ఉన్నట్టు మనల్ని ఉండనీక” అన్నాడు ఇంకొకడు.

“రాజులంతా నాకేసం అవాలి! ఒకవేళ ఉంటే మనం చెప్పినట్టు వినాలి. ప్రజారాజ్యం వర్ధిల్లాలి” అన్నాడు మరొక ఉద్రేకపూరిత విప్లవకారుడు.

“పాతరాజు ఉరిశిక్షలు రద్దుచేశాడు ఎందుకో తెలుసా, నేరస్థులచేత యావజ్జీవం చాకిరి చేయించుకుందుకు” అన్నాడు మరొకడు.

వాళ్ళమాటలు అతణ్ణి బద్దలలో పొడిచినట్టుగా వున్నాయి. అక్కడనుంచి కదిలిపోయాడు రాజా. అప్పుడే అతని కిచ్చిన కాలంలో సగం అయిపోయింది.

అక్కడనుంచి తన రాజ్యంలోని జైలులోకి వెళ్ళాడు. ఆ జైల్లోకల్లా ఒక డే నేరస్థుడున్నాడు. అతను మోకాలిమీద కాగితంపెట్టి ఏదో రాస్తున్నాడు. రాజు అతణ్ణి ఇంకకు పూర్వం ఒక్కసారే చూశాడు.

ఆ జైలులోకి జైలు అధికారి, మరొక రాజ భటుడూ ప్రవేశించారు. “ఈ వీటి నాభార్య కందజేస్తారా?” అన్నాడు. ఆ నేరస్థుడు వారిని చూసి.

“ఇంకెందు కి ఉత్తరాలు. ఆ రాజు చని పోయాడు. నువ్వు క్షమించబడ్డావు. కొత్తరాజు ఊహలకీ, పాతరాజు ఊహలకీ చాలా తేడా వుంది. బహుశా నీవు రేపు విడుదలచేయబడ వచ్చు” అన్నాడు జైలు అధికారి.

“చనిపోయాడా!” అన్నాడు నేరస్థుడు ఆశ్చర్యంగా. “ఆయన నన్ను శిక్షించినా ఆయనంటే నాకు చాలా గౌరవముంది. నన్ను పెద్దమనిషి లాగ చూశాడుగాని, నేరస్థుడుగా చూడలేదు. పాపం చనిపోయాడా? ఆయన బతికుంటే బాగుండేది” అన్నాడు. అతను మాట్లాడుతూంటే కళ్ళలోంచి నీళ్ళుకూడా రాలాయి.

రాజా ఆ ప్రదేశాన్ని వదిలి వెళ్ళిపోయేటప్పు టికి మూడువంతులకాలం అయిపోయింది. తను మేలుచేసినవాళ్ళు తిట్టే తిట్లకంటే, కీడుచేసిన వాడు పొగడే పొగడ బాధాకరంగా వుంది. తను వెయ్యిసార్లైనా చావటానికి వప్పుకుంటాడుగాని, తన జీవితం అటువంటివాని సానుభూతి ఫలితంగా రక్షింపబడటం అతని కిష్టంలేదు. కాని, అతనిలో ఉదాత్తత ఉందిగాబట్టి తన అయివ్వు నిలో ఉదాత్తత అతనికి కనపడింది. అతను తన పరిస్థితినింతా పూర్తిగా సింహావలోకనం చేసి చూసుకున్నాడు. తనయందు ప్రజలకు విశ్వాసం ఉండనుకునే నమ్మకం ఒట్టి మృగ్యమైంది. ఎవరి కోసం తాను జీవితకాలమంతా శ్రమపడ్డాడో వారు తమ బాగునుగూడ గుర్తించుకోలేక పోయారు. ఒక అమాచకపు పిల్ల, ఒక దయ గల నేరస్థుడు వీరేనా తన మిత్రులు. అట్లా అయితే తను జీవించటం ఎందుకు?

అతను గుణపాఠం నేర్చుకున్నాడు. పోయి పడుకుని, కాంతంగా, దీర్ఘనిద్రావలం మంచిది. అతనిలో ఆరాటం తగ్గిపోయింది. అతనికి అన్నీ నిద్రువ్వుగా కనపడుతున్నాయి.

చంద్రుడిమట్టా మబ్బులు దట్టంగా వున్నాయి. చలి చాలా ఎక్కువగా వుంది. అతనికి తన ఒంటరిపాటు అప్పుడు గురువు వచ్చింది. తనని హృదయపూర్వకంగా కోరేవారు ఒక్కరూ లేరా? తనని ప్రేమపూర్వకంగా చూసేవాళ్ళకి తన సర్వస్వమూ ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నాడు. అతని కిచ్చిన కాలంలో ఇంక కొద్ది క్షణాలే వున్నాయి. తన భార్య మందిరం దగ్గరకు వెళ్ళి నిలబడ్డాడు—లోపలికి వెళ్ళడమా మనడమా అనే సందేహంతో. తన భార్యమీద ఆశ గూడా నిరాశ అయితే వెనక్కి వెళ్ళిపోవటమే మంచిదిగదా?

“నే నింతవరకూ జేసికీ జంకలేదు. భయ పడుతూ ఏదీ చెయ్యలేదు. ఇప్పుడు మాత్రం జంకు జేసికీ?” అనుకున్నాడు రాజా.

తన భార్య ఒంటరిగా కూర్చుంది. ఆమె ముఖం జాబ్బుతో పూర్తిగా కప్పబడివుంది. ఆమె నాస్థిలోచూసి రాజు తనని తనే తిట్టుకున్నాడు. ఆమెమంటి దాన్ని తను ఎట్లా అనుమానించ గలిగాడు?

తను ఆమె కిచ్చిన ఉంగరమే ఆమె శ్రేణి నుంది. అందులో వున్న వజ్రకాంతివ్వు ఆ గదిలో మరే వెలుగులేదు.

ఎక్కడో కొద్ది చప్పుడు రాజును చకితుణ్ణి చేసింది. గోడలోని మర్యాదారం తెరువబడింది. ఆ ద్వారం అక్కడ వున్నట్టు తనకీ, రాజాకీ తప్ప మరెవరికీ తెలియదనుకున్నాడు. కాని అక్కడ మరొక పురుషుడు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అతన్ని మాట్లాడవద్దన్నట్టుగా ఆమె అతనికి సెగచేసింది. అతని చేతుల్లో వాలిపోయింది.

“నీవు వచ్చావా, నాకు చాలా ఆనందంగా వుంది. అతను చనిపోతున్న పుడు మీద వెయ్యి వేళాను. నాకు భయంగా వుంది. అతను వీళా చమై ఇక్కడికి వస్తాడేమో అనుకుంటున్నాను. కాని ఇంక రాదులే. మనమింక హాయిగా వుండొచ్చు” అని తన శ్రేణినున్న ఉంగరం అతనికి తోడిగింది. ఆ ఉంగరాన్ని ముద్దెత్తుకుంది.

అర్ధరాత్రి అవగానే పన్నెండు గంటలు కొట్టాయి. పహరావాళ్ళు నిద్రలోంచి క్రుశ్చి పడ్డారు. రాజు మొద్దులాగ కొయ్యి బారి వున్నాడు. కాని అతని ముఖమిదమాత్రం ఒక గొప్ప మార్పు కనబడుతోంది.

“ఇక రాజీగారికి యాయన్ని చూపించ గూడదు” అన్నారు జవానులు కవంమీద ముసుగువేస్తూ.

(మేరీ కోరికల్లోకి అనువాదం)

నెరసిన వెంట్రుకలడేవదమ

రంగు పూయనక్కరలేదు. అయ్యేదేవ చికిత్స. తెల్లని, రంగును మార్చి కాళ్ళకముగా వెంట్రుకలకు వదిలె విచ్చును. గుణం కావినో, దమ్ము వావను చేయబడును. తెలుపు కొంపమైయుండిన దూ 2.0-0; మధ్యరకమైయుండిన దూ 3.0-0; పూర్తిగా యుండిన దూ 5.0-0.

గమనింపు:-ఇది మొదటకు కంటికి మంచి పోషణ విచ్చు కొవ్వదమ.

Kesh Ranjan Anshadhalaya,

M. 63, P.O. Ranigani (Burdwan

మహాత్మా గాంధీ ఆర్థిక తత్వము

శ్రీ వి. సి. జైన్

మహాత్మా గాంధీ ఆర్థిక తత్వమును, నవీన ఆర్థిక వాదాలతో సమన్వయించే సీమను కోటం, ఒక్కొక్కప్పుడు చాలా కష్టతరమైనా కూడా, భారత ధూమిలాంటి దరిద్రదేశానికి అన్వయించుకొని చూసుకోవటానికి ప్రత్యేకంగా పనికివచ్చేటట్లుంటుంది. పాశ్చాత్య ఆర్థిక వేత్తలు, నైతిక ఆధ్యాత్మిక దృక్పథాలను కూడా ఆర్థిక విషయాలలో మేళవించుకొని చూసుకోవటానికి, ఆత్మవసరాన్ని, ఇంతవరకు గుర్తించకపోయినా ఇప్పుడిప్పుడే గుర్తిస్తున్నారు. మహాత్మా గాంధీ తన జీవితారంభం నుంచి, ఈ విషయాన్ని గుర్తించే ఉన్నాడు. ఆయన రీత్యా, మానవుని సమస్త చర్యలూ కూడా, నైతిక, ఆధ్యాత్మిక సూత్రాల వల్ల నడపబడినవై ఉండాలి. కాబట్టి భవిష్య ద్భారతదేశంలో కూడా, మహాత్మా గాంధీ ఈ దృఢ నియమాలమీదే ఆధారపడిన ఆర్థిక ప్రణాళిక తయారుకావలసిఉంది. మహాత్మా గాంధీ జీవిత కాలంలో, ఆయన స్వయంగా ఒక కంటకని పెట్టి చూస్తూనే ఉంటాడుగనక, ఈ ప్రణాళిక లను ప్రభుత్వాల ఆదరించి తీరుతాయనే నిశ్చితత్వమూ, నమ్మక మూ, ఉండేవి. కాని నేడాయన లేకపోవటంతో, ఈ సూత్రాలకు ఈ ఆదర్శాలకు తగినంత ప్రాముఖ్యము ఇయ్య వలసిన బాధ్యత, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలపై ఇతోధికంగా పడ్డది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఈ సూత్రాలు పాశ్చాత్య ఆర్థిక విధానాలకు విరుద్ధంగా కనబడ వచ్చును. పాశ్చాత్య విధానాల సుంచే తమ పొండికలను గడించుకొన్న ఆర్థిక వేత్తలు పిటిని మరచి పోయే అవకాశముంది. కానిన్ క్లార్కు అనే ప్రముఖ ఆస్ట్రేలియన్ ఆర్థిక వేత్త ఆమధ్య ఇండియా వచ్చినప్పుడు మహాత్మా గాంధీ కలుసుకొన్నాడు. ఆయన ఆర్థిక తత్వంతో ముగ్ధుడయ్యాడు. భారతీయ ప్రజానీకాన్ని సమగ్రంగా అవగాహన చేసుకున్న అనుభవవిజ్ఞానాల సంతృప్తికరణమే మహాత్మా గాంధీ ఆర్థిక తత్వం.

ఆధునిక ఆర్థిక శాస్త్రమంతా, నిత్యవసరాల బాహ్యతరమైన ఆధారపడి ఉంది. పాశ్చాత్యుల ఆర్థికతత్వం ప్రకారం, ఎన్ని ఎక్కువ నూతన వస్తువులను సేకరించుకోగలిగితే, అంత ఎక్కువగా మానవుని వ్యక్తిత్వము వృద్ధిపొందినట్లు భావించబడుతుంది. అంత ఎక్కువగా జీవన ప్రమాణం వృద్ధిచేసుకోగలిగితే, అంత ఎక్కువ తరగతి నాగరికతకు చెందినవార మవుతాము. ఈ నిత్యజీవితావసరాలను వృద్ధి చేసుకోటం మూలాన, మానవుని ఆర్థిక సంచలనానికి కూడా ఉన్నతస్థాయి కలుగుతుంది. కారణం, అవసరాలు ఎక్కువైన కొద్దీ, వాట్లకు కావలసిన కృషి కూడా ఇనుమడింథలుగా పెరిగి, వస్తూన్న తీవ్ర ఎడతెగ కుండా క్రమించవలసి ఉంటుందనే. జీవితం, వ్యక్తి, ప్రత్యేక ఉపాయక్తిమీద, ఆధార పడి, ధనమూలమై పరిభ్రమిస్తుందిగాబట్టి, అంత ఎక్కువగా పనిచేసే అంత ఎక్కువగా ధనార్జనం చెయ్యగలిగితే, మనిషి అంత ఎక్కువగా, సౌఖ్యాలను, ఇతరల సేవను, అధీనంచేసుకో వచ్చును. ఇల్లా అయిన కొద్దీ, ఆ సౌఖ్యాల సంఖ్యకూడా అల్లాగే పెరిగి పోతూ ఉంటుంది.

గాంధీ ఆర్థిక తత్వానికి ప్రాతిపదికే వేరు. పాశ్చాత్యుల భౌతిక తృప్తిలో ఇక్కడి మానవ పాశ్చాత్యుల పొందగలిగిన అనందించగలగటమే అవ

ధిగా ఉంటావచ్చింది. తత్ఫలితంగా, ఇంత అసౌఖ్యము, దారిద్ర్యము అక్కడి ప్రపంచంలో పెరిగిపోయాయి.

గాంధీజీ తత్వం ప్రకారం, కోరికలను అవసరమైనంతమాత్రంగా తగ్గించుకొని, సౌఖ్యం అనేది, ఈ వాంఛలలో కాకుండా, ఆధ్యాత్మిక కానుకలలో పొందటానికి ప్రయత్నించాలి. ఆ విధమైన శాంతి అనేది, మనకున్న వాటితో తృప్తిపడటం నేర్చుకోవటంతోనే ఉంది. భారత దేశంలోలాంటి బీదదేశంలో, జనం తమ కోర్కెలు తీర్చుకోవటానికి తగిన ఉపకరణ సంపత్తి లేని చోట, స్వార్థత్యాగము, తృప్తిసంయమము అన్ని భావాలకు చాలా ప్రాముఖ్యము ఉంది. అవి లేకపోతే, నిరాశతో, కుములుతూ, మగ్గ వలసి ఉంటుంది. మానవుని శ్రమకు కృషికి అవధి, కేవలం అట్టి కోర్కెలను అల్లాగే తీర్చుకోటం కాదని, వాటిని తీర్చుకోటం వలన వచ్చే ఆనందం ఏ దనుకొంటున్నామో దాన్ని నూటిగా పొందటమే నీ గాంధీజీ ఎప్పుడూ బోధిస్తూ వచ్చాడు. భౌతికవాంఛల విషయంలో కొద్దిగా దృక్పథాన్ని మార్చుకోగలిగితే, కొద్దిపాటి వస్తువులతోనే, ఆ సంపూర్ణ సౌఖ్యం, సంపూర్ణ వ్యక్తి వికాసం పొంది జీవించగలగటం సులభ మౌతుంది.

యథార్థ జీవితంలో చూసుకొంటే, దీని ఫలితంగా, ఆరోగ్యంతో బ్రతికేందుకు కావలసిన జీవితావసరాలకు భౌతికతకే ధనాదాయాన్ని తగ్గించుకోటం గాంధీజీ ఆదర్శాలకు అనుగుణ ముగా జీవించుకొంటే, అవుతుంది. ధనికుల యొక్కయు, వారి అనుయాయులయొక్కయు, కోరికలు, అవసరాలు కూడా తగ్గవస్తాయి. తక్కువ లాభాలతో తృప్తిపడగలగుతారు. వాళ్ల సంపాదనలో ఎక్కువభాగం, రాజ్యాంగానికి దక్కువాటు అయి, బీదప్రజల అవసరాలకూ, ఆనందాన్ని పెంపొందించేందుకు రాజ్యాంగము

ఆధనాన్ని ఖర్చు పెట్టేందుకు వీలవుతుంది. ఈ విధానం అమలులో పెట్టే, ధనదాహం కూడా తగ్గి జీవితం శ్రేష్ఠతరంగా గడుపుకోవటానికి వీలవుతుంది. ఈనాడింత కల్లోలాలకు కొట్లాటలకు కారణాలవుతున్న అనేక విషయాలు అంతరించి పోతాయి.

ఈ నాడు భారత దేశములో మన అవసరాలకు కావలసినంత వస్తు సంపద లేదు. అందరికీ కావలసినంతగా ఇప్పుట్లో ఎక్కడి నుంచీ మనకు వస్తువులు వచ్చే సూచనకూడా లేదు. ఆ పరిస్థితిలో మన కోరికలను సంయమన మొనర్చుకోవాలని చెప్పటం మెట్టవేదాంతంగా అనుకోవలసినది కాదు. యథార్థాలను ఎదుర్కొని అందరూ ఆరోగ్యంగా మన గలగటానికి కావలసిన ఉత్తమతత్వము. వస్తువులు వృద్ధిఅవుతూ వచ్చిన కొద్దీ, మన కోర్కెలను తీర్చుకొనే అస్సారం పెరగవచ్చును. కాని అంతవరకూ, వాట్లకే ఎగబడటంలో లాభం లేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులు చాలా అన్యాయంగా ఉన్నవి. కొందరు తమ కోరిన కోరికలన్నీ సంపూర్ణంగా నెరవేర్చుకొంటున్నారు. జన బాహుళ్యానికి మాత్రం, తక్షణజీవితావసరవస్తువులు కూడా లేకుండా పోతున్నాయి. అందుచేత, కోరికల సంయమనం సూత్రంగా పెట్టుకొన్న ఆర్థికతత్వమే ఈ పరిస్థితులకు చక్కగా సమన్వయిస్తుంది. ప్రజాభిప్రాయాన్ని ఇందు కనుగుణంగా తీర్చేందుకు ప్రభుత్వం ఆ విషయంలో అధికంగా ప్రచారం చెయ్యవలసిఉంది. బోధకన్నా ఆచరణ ఎక్కువ అవసరం. మంత్రులు మొదలైనవారు, తమ ఖర్చులనే, చాలా పరిమిత మొనర్చుకొని ప్రత్యక్షచరణవల్ల ప్రచారం చెయ్యగల్గాలి. ప్రతివారికీ తగినంతమటుకుగానే అవసరాలను సంతృప్తిపరచే విధానంలో, కనీస జీతనాలు, లాభాల పరిమితులు, మొదలైనవి

నిర్ణయించ వలసి ఉంటుంది. ఎంత వరకూ అవసరాలూ, ఏవేవి అవసరాలు, ఎల్లా తగ్గించవలసి ఉంటుందనేది చాలా క్లిష్టమైన విషయమే గాని, ఆ పరిమితి ఏదో నిర్ణయించుకోక తప్పదు. ముఖ్యమైన పదార్థాల నన్నిటిని, ఉచితమైన ధరలకు అందరికీ దొరికేట్లు చూడటం ఇందులో చాలాముఖ్యం. వస్తువుల ధరలను, పరిమితమైన రేపుపద్ధతి ఇప్పటికే చాలమటుకు సిద్ధించింది. కాని ఇంకా సత్వర పద్ధతిలో, పిట్ట తయారీ, కొనుగోలు దారులకు అందుబాటు సక్రమంగా, సరియైన పద్ధతుల్లో నడచేటట్లు చూడాలి ఉంటుంది. వస్తువుల ధర లిప్పుడు బాగా పెరిగిఉన్నాయి. ఈ పెంపకం పెళ్ళికి, పిచ్చికి సంబంధంలాగా తి క మ క గా ఉంది. ధరలు పెరగటానికి, కూలి పెరగటం కారణమంటారు. కూలి పెంచినకొద్దీ ఉత్పత్తి దారుడు ధర పెంచుతాడు. ధరలు పెరిగినకొద్దీ, కూలి ధరలు పెరగండే జీవితం గడవదు. ఉత్పత్తి తారులూ, కార్మికులూ కూడా, తక్కువ ఆదాయాలతో తృప్తి పడితే ధరలు తగ్గుతాయి. కాని ఇప్పుడు మళ్ళీ ప్రారంభదశలో లేము గనక ఈ ఫలితం రావాలన్నా ఆలస్యం కావచ్చును. ఇప్పటి ఈ కంగాళీ పరిస్థితులలో కొందరికీ అవసరమైన వానికన్నా అతి ఎక్కువగా నూ ఎక్కువమంది అసలు లేకుండా నూ వస్తువుల పంపిణీ జరుగుతుంది. ఇది మార్చి, అందరికీ, సమంగా తగుమాత్రమైన పరిమితిలో వస్తువుల పంపిణీ జరిగేటట్లు ప్రభుత్వం చూడాలి. ఈ ఉత్పత్తి, పంపకం ప్రణాళికల తత్వజావషు సూత్రమీదే నని ప్రభుత్వం విశేషంగా ప్రకటించి పనికి పూనుకోవాలి. గాంధీజీ ఉన్నన్నాళ్లూ, ఈ ఆదర్శాన్ని మన మనస్సులలో నిత్య నూతనంగా ఉంచగలిగాడు.

ఎక్కువ మంది దీనికి ఒప్పుకోక పోయినా, కొంత అభిమానం దీని పట్ల ఎక్కువ మందికి కలిగేట్లు చేశాడు. ఇప్పుడిదంతా ప్రభుత్వం స్వయంగా పూనుకొని చేయవలసి ఉంటుంది.

భారతప్రసన్

శ్రీల ఆరోగ్య భాగ్యానికి లోహర

కేసరికుటీరం లిమిటెడ్, మద్రాస్

ఓరిస్సా, నైజాం, దామియన్లు, ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడులకు ఏకాంక్ష : సీతారామ జనరల్ స్టోర్స్, ఇరంపరం, ఏకింద్రాబాదు, రెణవాడ, మద్రాస్. Jai Hind Publicities)

జ్యువెల్స్ గల శ్రేష్ఠమయిన వాచీలు స్విస్ మేడ్. పరిమిత వేళ సూచిస్తుంది. దృఢమైన విరాళం. క్రొమియం కేసు 17/. శ్రేష్ఠమైన రకం రు. 18/. లేడిన వైజు రు. 28. నలువలకలు రు. 30/. సుపీరియర్ ట్రైబ్ క్రొమియం కేసు 7 జ్యువెల్స్ రు. 83. రోడ్ గోల్డ్ 10 ఏళ్ళు గ్యారంటీ రు. 43. శ్రేష్ఠమయినది రు. 45. 15 జ్యువెల్స్ రు. 85. అలాంటి వైమిషన్ రు. 16/12- శ్రేష్ఠమయినది రు. 18. పోస్టేజీ అణచు 0-12-0 GREAT NATIONAL STORE (X. P.) Post Box No 12216 Calcutta (X)

నేటి ప్రపంచం :

పాలస్తీనా విభజన విషయంలో ఆమెరికా తీవ్రసందిగ్ధావస్థ

పాలస్తీనా సమస్య మొత్తంమీద ఆరోజు కా రోజు భయంకర పరిణామానికి దారి తీస్తున్నది. ఐక్యరాజ్య సమితి నిర్ణయించిన విభజన పథకాన్ని అమలుకాకుండా ఆరికట్టి పాలస్తీనాను ఐక్య ఆరబ్ రాజ్యంగా కాపాడు కోడానికి అటు ఆరబ్బులు, విభజన పథకం అమలు జరిగేట్లు చూసి, కొంతభాగంలోనే నా యూదు రాజ్యాన్ని సాపేచుకోడానికి ఇటు యూదులూ సర్వ యుద్ధసన్నాహాలూ చేసుకుంటున్నారు. పాలస్తీనా ఆరబ్బుల తరపున రాజకీయ సంప్రతింపుల నిమిత్తం ప్రస్తుతం లండను వెళ్ళిన ఆరబ్ నాయకుడు ఇస్మేల్ హానీ ఆనేతడు ప్రస్తుతం పాలస్తీనాలో వ్యవహార తంత్రమంతా ఆరబ్ జాతికే అనుకూలంగా వున్నదనీ, ఆధునిక పద్ధతుల ప్రకారం అక్కడ యుద్ధం ఎవరైనా సాగించదలస్తే వారు తప్పక ఆకాభంగం చెందవలసి వస్తుందనీ యూదు జాతివారు విమానాలను, టాంకులను, జలాంతరాయాలను, కోస్తా పొడుగునా సమాయత్తం చేసివుంచారనీ, ఐనప్పటికీ ఆరబ్ జాతివారు కూడా పట్టుబట్టి ఎదుర్కోడానికి తగిన సన్నాహాలు చేసుకుంటున్నారనీ హెచ్చరిక చేశాడు. ఆరబ్ జాతి తరపున పోరాడడానికి దాదాపు 10 వేల మందితో ఒక అంతర్జాతీయ వాలంటీర్ దళం ఏర్పడుతుందనీ, త్వరలోనే ఈ విషయమై చర్చించడానికి పాలస్తీనా ఆరబ్ ప్రతినిధులు, ఆరబ్ రాజ్య సమితి ప్రతినిధులు సమావేశ మవుతారనీ కూడా ఇతడు అంటున్నాడు. ఈవిధంగా వాలంటీర్లను సమయం అంటున్నాడు. భారతదేశం విషయంలో ఇతడు ఈ విధముగా అభిప్రాయపడడానికి ఆధారమేమిటో బోధపడడంలేదు. పాలస్తీనాలో సంభవించే రక్తపాతంలో భారతప్రభుత్వం ఎన్నటికీ విధమైన సంబంధాన్ని పెట్టుకోదు. ఐక్యపాలస్తీనా వాదనను మాత్రమే భారతప్రభుత్వం సమర్థించింది కాని, సంపూర్ణ ఆరబ్ రాజ్య స్థాపననూ, యూదు హింసనూ ఎన్నడూ బలపరచలేదు; బలపరచదు.

ఇంతకాకుండా పాలస్తీనా విభజన విషయంలో ఆమెరికా, రష్యలు ఏకాభిప్రాయంతో పనిచేస్తున్నవనీ, తూర్పు యూరప్ నుంచి వలసవస్తున్న యూదు జాతివారు కమ్యూనిస్టు దృక్పథం గలవారనీ, మధ్యధరా ప్రాంతమైన పాలస్తీనాలో కమ్యూనిస్టు ప్రాబల్యం ఏర్పడడానికి ఆమెరికా ఏవిధంగా సమర్థిస్తున్నదో తనకు బోధపడడంలేదనీ కూడా ఇతడు చెప్పి, ఆమెరికా బ్రిటనులను భయపెట్టడానికి చూస్తున్నాడు.

పాలస్తీనా భవిష్యత్తు విషయంలో ఆరబ్ ప్రముఖుల ధోరణి ఈవిధంగా వుంటే, ఆమెరికా ప్రభుత్వ వర్గాల వైఖరి కొత్తకొత్త దారులు ప్రొత్తుతున్నది; విభజన పథకాన్ని బలపరిచి, అమలు జరపడమో లేక విరమించడమో అనే పెద్ద సందిగ్ధావస్థను ఆమెరికన్ ప్రభుత్వం ఎదుర్కొంటున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నవి. ఐక్య రాజ్యసమితి సమావేశంలో పాలస్తీనా విభజన పథకాన్ని బలపరిచిన ఆమెరికావైఖరి ఇంతలోనే ఈవిధంగా మార్పుచెందడానికి ఈ సంవత్సరం నవంబరు నెలలో అధ్యక్షునిగానికి జరుగబోతున్న ఎన్నికలే కారణ మనికూడ స్పష్టపడుతున్నది.

ఆమెరికాలో ఈనాడు దాదాపు 40 లక్షల మంది యూదుజాతివారు వున్నారు. అధ్యక్షునిగానికి జరిగే ఎన్నికలో పీఠంధరూ వోటు చేస్తారు.

ఇంతగాక సైనిక జుసమికరణకు, భవిష్యత్ తుది నిర్ణయాలకు పెట్రోల్ ప్రధానంగా ఉంటుంది.

నాంగం. మధ్య ప్రాచ్యదేశాలలో పెట్రోల్ ఉత్పత్తి సౌకర్యాలను కొన్నిటిని ఆమెరికా ఇదివరకే సాధించివున్నది; ఇంకా సాధించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది.

అందువల్ల అధ్యక్షునిగానికి జరిగే ఎన్నికలలో 40 లక్షలమంది యూదుజాతియులవోటునూ పోగొట్టుకోవడం ఇష్టం లేక పోతే మధ్య ప్రాచ్యంలో పెట్రోల్ సౌకర్యాలను వదులుకోవలసివస్తుంది. ఇటు యూదుల వోట్లను పోగొట్టుకోడమో, అటు ముఖ్యపరమైన పెట్రోల్ ను పోగొట్టుకోవడమో అనే తీవ్ర సందిగ్ధస్థితిలో ఇప్పుడు ఆమెరికా పడిపోయింది. ఈమధ్య ఆమెరికా మంత్రులందరి సమావేశం జరిగినప్పుడు కొంతమంది ప్రముఖులు పాలస్తీనా విషయంలో తమ ప్రభుత్వం ఏవిధానాన్ని అనుసరించ దలచిందో వారంకోజలలో స్పష్టపరచవలసిందని గట్టిగా ప్రశ్నించారు. మంత్రులలో కొంతమంది యూదులవోట్ల ప్రధానమైనవనీ, మరికొంతమంది మధ్యప్రాచ్యంలో తయారయే పెట్రోల్ ప్రధానమైనదనీ వాదించారు. పెట్రోల్ ప్రధానమైనదని వాదించిన వారిలో ఆమెరికా రక్షణశాఖామంత్రి జేమ్స్ ఫారెస్టర్ వర్గంవారు ముఖ్యులు. రక్షణ మంత్రి ఫారెస్టర్ పట్టపట్టి ఈవాదనను గట్టిగా సాగించాడట.

ఈ పరిస్థితులలో పాలస్తీనా సమస్యపై ఆమెరికా విధానంలో ఏవిధమైన ఆకస్మికమార్పులు సంభవించినా సంభవించవు.

ఐక్యరాజ్యసమితి చేసిన విభజన పథకాన్ని తోసిరా జని ఆమెరికా గొడవమీదివీలవాలంగా ఉపేక్షాభావాన్ని చూపిన ఆశ్చర్యపడవలసిన అగత్యంలేదు. ఆమెరికావైఖరిలో మార్పు వచ్చిందని స్పష్టపడగానే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఏమాత్రం విధానాన్ని అనుసరిస్తుందో కూడా చెప్పడం కష్టం. బ్రిటన్, ఆమెరికాల వైఖరిలో వచ్చే మార్పును సాకుగా తీసుకొని రష్య ఆరెండు దేశాలపై తన ప్రతికూల ప్రచారాన్ని బలపరచుకొని తీరుతుంది.

ఆమెరికా వైఖరి ఇంత సందిగ్ధంగా, అస్పష్టంగా వున్న ఈ సమయంలో ఆమెరికాలోని యూదు సంఘాధ్యక్షుడు రాబి హెల్లెల్ సైల్వర్ అనే అతడు, “ఐక్యరాజ్యసమితి నిర్ణయించిన విభజన పథకాన్ని భగ్నం చేయడానికి ఆమెరికా ప్రభుత్వ వర్గాలు, బ్రిటిషు వారు కుట్రపన్నుతున్నారు” అని ఆరోపణ చేస్తున్నాడు. ఆమెరికా పెట్రోల్ సౌకర్యాలు నాశనమై పోతేమోననే భయం కొద్దీ పాలస్తీనాలో యూదు రాజ్యం ఏర్పడకుండా ఆమెరికా మంత్రులలో కొందరు ఎత్తులు వేస్తున్నారని కూడా రాబి సైల్వర్ అంటున్నాడు. పట్టుబట్టి చూస్తే పాలస్తీనా సమస్యను ఇదమిత్తమని ఇప్పటిలో తేలుస్తారా అనే సందేహం ఏర్పడడం కూడా సహజమే!

వాస్తవానికి ఆరబ్ నాతి యుద్ధసన్నాహాలన్నిటినీ చేస్తున్నమని ప్రకటిస్తున్నదేగాని, ఇదంతా “మేకపోతు గాంధీర్యమే” నేమానని అనుమానం కూడా వేయకపోవడంలేదు. ఇందుకు ఇటీవల వచ్చిన కొన్ని వార్తలే ఆధారం.

జెరూసలం గ్రాండ్ మస్టీ హాజ్ అమీ ఎల్ హుస్సేని ఆధ్వర్యం పాలస్తీనాలో ప్రథమ ఆరబ్ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటుచేయడానికి, ఆరబ్ జాతి ప్రముఖ గోల్డా నాయకుడు ఫాటీల్ కాక్స్ ని సత్కరించి నేనలపై సర్వసేవాధిపతిగా నియమించడానికి మొదలు అనుకున్నారు. హాజ్ అమీ ఎల్ హుస్సేని కాక్స్ సర్వ సేవాధిపతిగా పనిచేయటం ఏమాత్రం ఇష్టంలేదని ఈజిప్ట్ ప్రముఖ రాజకీయవర్గాలవారు బాహుటంగా ప్రకటిస్తున్నారు. గ్రాండ్ మస్టీ అయిన

తమ పాలస్తీనా ఆరబ్ జాతికంతకూ మతగురువు కాబట్టి, సర్వ సేవాధిపత్యం స్వీకరించే వ్యక్తి తన పట్టభక్తి విధేయతలతో ప్రవర్తించాలని హుస్సేని వాదన. ఇందుకు కాష్ట ఏమాత్రమూ సమర్థించడంలేదు. కాబట్టి, కాష్ట ఆధ్వర్యం కింద సైనికులుగా పనిచేయడానికి ఇష్టపడే ఆరబ్ లనందరినీ దేశద్రోహులుగా పరిగణిస్తా నని మస్టీ తీవ్రమైన హెచ్చరిక చేశాడు.

గ్రాండ్ మస్టీ హుస్సేని చూపుతున్న ఈ విపరీత దృక్పథాన్ని ఆరబ్ రాజ్య సమితిలో సభ్యత్వం వున్న ఇరాక్, ట్రాన్స్ జోర్డాన్ ప్రభుత్వాలు ఏమాత్రం వ్యతిరేకపడడం లేక పోతున్నది. గత మాసం మధ్యన కెయిరోలో ఆరబ్ రాజ్యాలు సమావేశమై పాలస్తీనా భవిష్యత్తును గురించి చర్చించినపుడు, కాక్స్ ఆరబ్ వాలంటీర్ సేనలపై సర్వసేవాధిపత్యం ఇవ్వకపోయే పక్షంలో తమ సమితి చేసే నిర్ణయాలను బలపరచబోవడం లేదని కూడా ఇరాక్ మిగతా ఆరబ్ ప్రభుత్వాలను తెలిపించినట్లు తెలుస్తున్నది.

ట్రాన్స్ జోర్డన్ రాజు అబ్దుల్లా కూడా కాక్స్ సర్వ సేవాధిపత్యం వుండాలని వాదించాడట.

ఈవారం కెయిరోలో (ఈజిప్టు) జరిగిన ఆరబ్ రాజ్య సమితి సమావేశానికి గ్రాండ్ మస్టీ హుస్సేని కూడా హాజరైనాడు. పాలస్తీనాలోని ఆరబ్ జాతిపై అధిపత్యమంతా తనదేనని ఆరబ్ రాజ్య సమితి సభ్యులందరూ అంగీకరించిన మొదటి ప్రస్తుతానికి తాత్కాలిక పాలస్తీనా ఆరబ్ ప్రభుత్వస్థాపన కార్యక్రమాన్ని తమ విరమించుకొన్నట్లు మస్టీ ఒక ప్రకటనచేశాడు.

ఇంతమాత్రంచేత గ్రాండ్ మస్టీ హుస్సేనికీ, ఆరబ్ గోల్డా నాయకుడు కాక్స్ కీ భేదాభిప్రాయాలు పరిష్కారమైనవనిగాని, పరిష్కారం కాగలవనిగాని తోచదు.

ఆరబ్ అగ్రనాయకులలోనే ఒకరితో ఒకరికి తలలు కూడని ఈ పరిస్థితిలో విభజన పథక ప్రతిఘటనకు ఏకామత్య చర్యలకు ఎంతవరకు దిగగలరో సందేహాత్మకమైన విషయమే. మొత్తం మొద పట్టుబట్టి చూస్తే పాలస్తీనా సమస్య చివరకు కప్పలరక్కడగా పరిణమిస్తుందేమో!

విస్తెండులో కాసనసభ ఎన్నికలు ఈవారం పూర్తి అయినవి. పోటీచేసిన మొత్తం ఏడు పక్షాలలో ప్రధాని డీవెలరా పక్షమైన ఫియానా ఫెయిల్ కే ఎక్కువ స్థానాలు లభ్యమైనవిగాని, మంత్రివర్గ నిర్మాణానికి వీలైనంత సంఖ్యలు సమకూరలేదు. కాసనసభలో వున్న మొత్తం 147 స్థానాలలో డీవెలరా పార్టీకి 88 స్థానాలు చేకూరినవి. గత 16 సంవత్సరాలలో కాసన సభకు (డెయిల్) జరిగిన ఆరు ఎన్నికలలో ఇప్పటివరకూ ప్రతిసారి డీవెలరా పార్టీకి స్పష్టమైన సంఖ్యలు చేకూరుతూ వచ్చింది. ప్రజావిశ్వాసాన్ని మారగొంటూ ఆయన్ ప్రధాన ముఖ్యుడుగా పనిచేస్తూ వచ్చాడు. విస్తెండు తునరైక్యతను సాధించలేక పోయినప్పటికీ డీవెలరా ఆర్థికంగా పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధిలోకి తీసుకురాగలిగాడు. గతసంవత్సరంనుంచీ దేశంలో జీతన వ్యయం దాదాపు రెట్టింపుపెరిగినందున డీవెలరా ప్రభుత్వం ద్రవ్యోల్బల ప్రమాదాన్ని అరికట్టడానికి ప్రజలపై అనేక క్రొత్తపన్నులను విధించవలసివచ్చింది. దీన్ని సాకుగా తీసుకొని సీమెంట్ ట్రేడ్ నాయకత్వం నూర్న రిపబ్లికన్ పక్షం ఒకటి ఏర్పడడం, కాసన సభ స్థానాలలో ఏర్పడిన ఖాళీలకు మాడు ఉపఎన్నికలు జరగడం, అమూడింటిలో రెంటిని నూర్న రిపబ్లికన్ పో

గలుచుకోవడం సంభవించింది. డీవెలరా ప్రభుత్వం అనుసరించిన దేశీయ ఆర్థికవిధానం తీవ్రవిమర్శకు గురి అయింది. అంతటి కాసన సభకు కొత్త ఎన్నికలు జరిపి త్వరగా నిర్మాణం చేయడం అవసరమని ప్రధాని డీవెలరా నిర్ణయించాడు. గతసారి ఎన్నికలు జరిగింది 1944 లోనే అయినందున, ఇంకా దాదాపు సంవత్సరం పాటు యువ పరిపాలన చేయడానికి అవకాశ మున్నప్పటికీ, ప్రజలలో తనపై విశ్వాసబలం ఏపాటి వున్నదీ తెల్పుకోవడమే అవసరమని ఎంచి ముందుగానే ఈ ఎన్నికలు జరిపించాడు. 1944 ఎన్నికలలో 77 స్థానాలు సాధించిన డీవెలరాకు ఈ ఎన్నికలలో తొమ్మిది స్థానాలు తగ్గిపోయినవి. కార్యకర్తక, స్వతంత్ర నేతనల్ పార్టీలలో వేటికో కొన్నిటి నేనా చేరదీసి, మిశ్రమ మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటుచేయక గత్యంతరంలేని పరిస్థితి ఇప్పుడు ఏర్పడింది. మిశ్రమ మంత్రివర్గ స్థాపనకు డీవెలరాకు ఏమాత్రం ఇష్టంలేదు. ఏదో విధంగా అట్టి మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటుచేసినా అది ఆటే కాలం నిలవలేదని కూడా డీవెలరా స్పష్టపరుస్తున్నాడు. ఈ పరిస్థితులలో తిరిగి సాధారణ ఎన్నికలు జరిపి అధిక సంఖ్యాబలాన్ని సాధించడమే మార్గాంతరమని విరివ్ ప్రధాని అభిప్రాయం.

చైనా అంతర్గత ఉధృతం ఎక్కువవుతున్నదేగాని, తక్కువ నూచన లేని కనిపించడంలేదు. మంచూరియాలో అతి ప్రధాన నగరమైన మూన్సుకు కమ్యూనిస్టు సేనలు విడుదలై చూరంలోకి చొచ్చుకు పోగలిగినట్లు చైనా ప్రభుత్వ వర్గాల ప్రకటనలే తెలియజేస్తున్నవి. ఈ నగరం మరఫిరంగి కాల్పుల ప్రతిధ్వనులతో ముక్కొలిచిపోతున్నది.

అంతర్గత ఉధృతం భీష్మం, దేశమంతటా వ్యాపించివున్న ఆర్థికవిపత్తులూ చైనా ప్రభుత్వం నిలుసుందా, నిలవదా అనే సందేహంకూడా ఏర్పడినట్లు కూడా వార్తలు వస్తున్నవి.

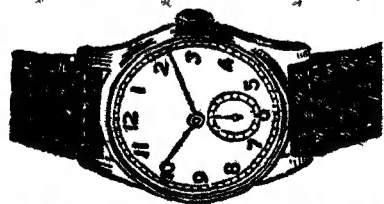
ఈ పరిస్థితులలో చైనా భవిష్యత్తుపై ఏమీ ప్రశ్నిరావడం సహజం. దేశం గత దుర్గతేనా, లేక ఏదైనా తరణోపాయం వున్నదా? ఇప్పటికి దాదాపు 11 సంవత్సరాల నుంచి నిర్విరామంగా సాగుతున్న యుద్ధ కార్యకలాపాలవల్ల దేశంలో దుర్భర దారిద్ర్యం, అవినీతి తాండవిస్తున్నవి. 45 కోట్ల జనాభాగల చైనా కమ్యూనిస్టు అధిపత్యానికి దాసోహమంటే దూతప్రాచ్యంలో ఆసియాఖండమంతటా ప్రజాస్వామ్యశక్తులకు నిలవ సీడ వుండదు. గత 20 సం.లలో చాంగ్ కై షేక్ నాయకత్వం కింద చైనా అమోఘమైన అభివృద్ధిని, ఐక్యతను సాధించినమాట వాస్తవం. ఆయన నాయకత్వ ప్రయోజనాలను ఎవరూ కాదనలేరు. ఐతే ఆయన తన అనుచరులలో, ఎవరు ఏమి చెప్పినా విని తప్పకాని, ఒప్పుకాని ఆ సలహా ప్రకారం ఆచరిస్తాడనే అపవాదానికి వున్నది. చైనా జాతికే మహాపదనం ఏర్పడిన నేటి పరిస్థితులలో చాంగ్ కై షేక్ తన అధ్వర్యం కిందనే నిజాయితీ పరులు, విశ్వసనీయులు అయిన వారి సహాయంతో నూర్న నాయకత్వాన్ని నిర్మించడం, స్థిరప్రజ్ఞతో కార్యదీక్షతో దృఢ విధానాన్ని అవలంబించడం అవసరమేమో ననిపిస్తున్నది. ఈ నాయకత్వ తునర్నిర్మణ తోపాటు ఆమెరికా ఆర్థిక సహాయం కూడా అవసరమే. ఆంతరంగిక సంస్కరణలు జరగక, ఆమెరికా ఆర్థిక ఆయుధ సహాయం లభించినా ప్రయోజ

(21-వ పేజీ చూడుడు)

వెర్దిన వెంట్రుక అడ్రెస్
రంగు పూయవక్కరలేదు. అయిర్వేద చికిత్స. తెల్లని రంగును మార్చి కాళ్ళక ముగా వెంట్రుకలకు వలపు విచ్చును. గుణం కానిదో, దబ్బు వాపను చేయబడును. తెలుపు కొంచమైయుండిన రూ 2-8-0; మధ్యరకమై యుండిన రూ 3-8-0; పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0.
గమనింపు:- ఇది పెదకుడు కంటికి మంచి రోషం నిచ్చు రోషదము.
Bharat Kalyan Aushadhalaya,
P. O. Raniganj, (Burdwan)

_____

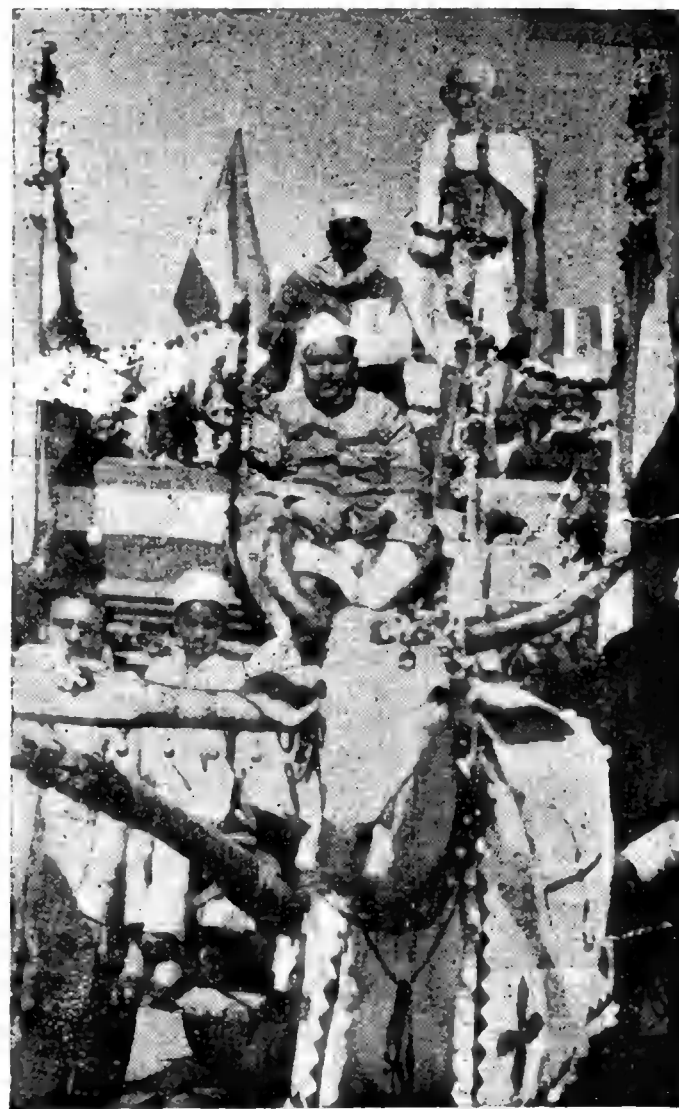

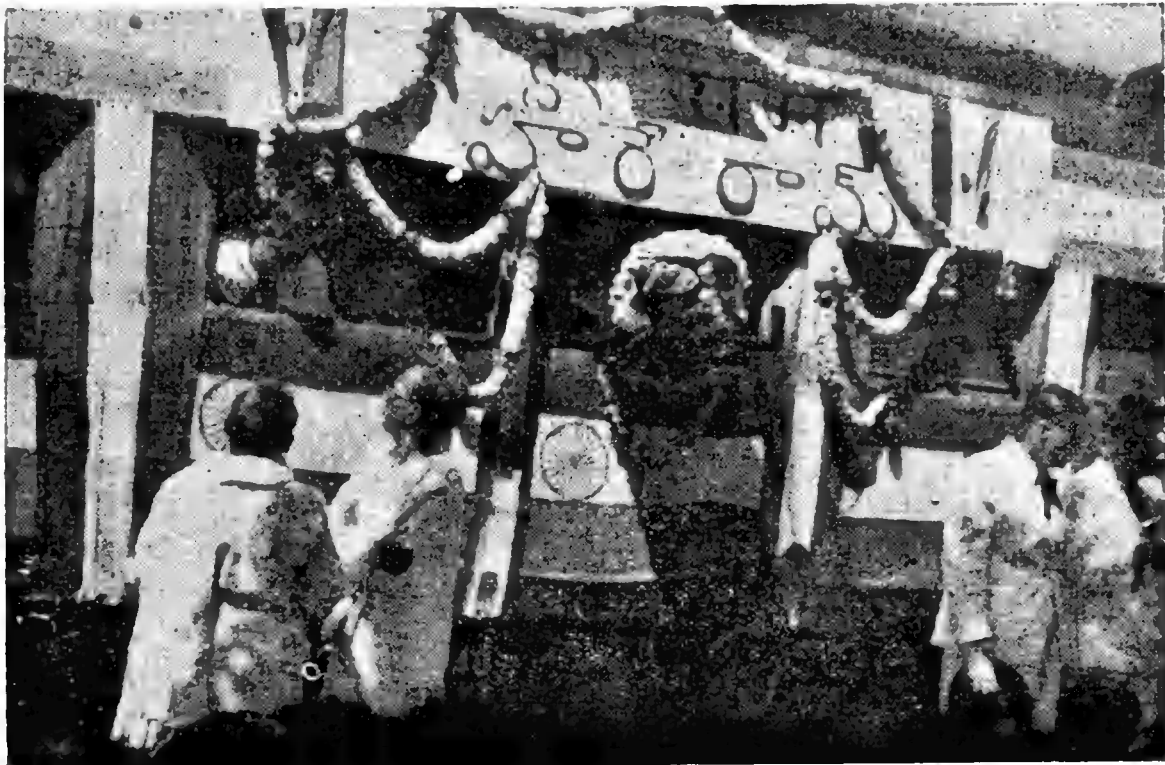
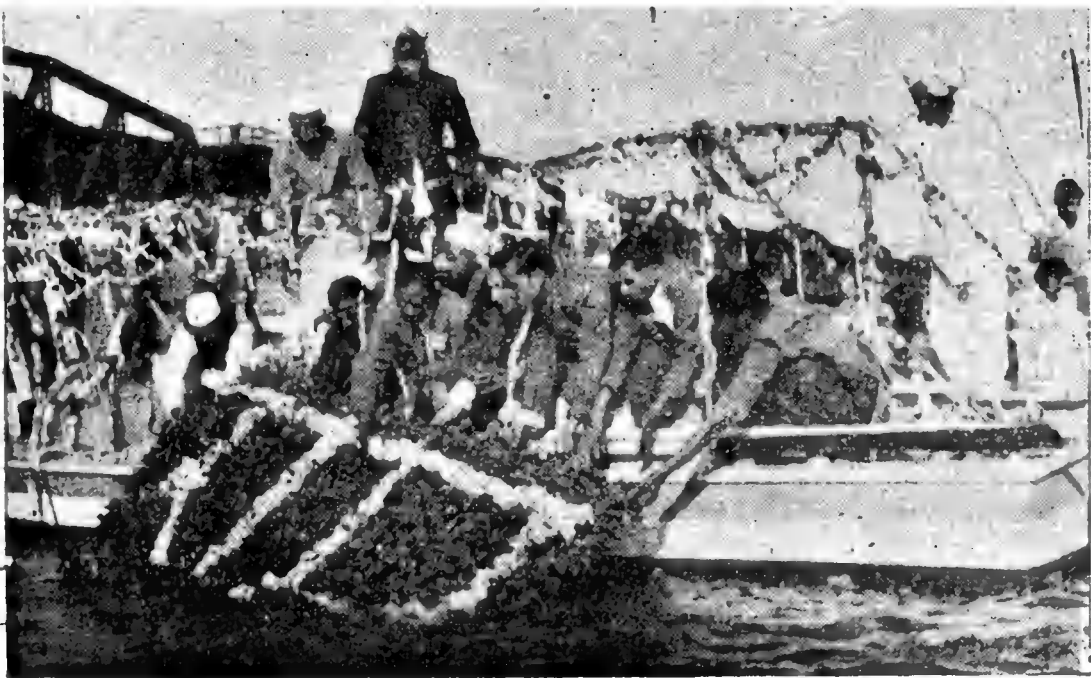
సర్వభారత వుణ్యాక్షేత్ర జలాలలో మహాత్ముని అస్థికా నిమజ్జనం

త్రివేణిసంగమానికి ధీర్లీ మండి
మహాత్ముని అస్థికలతో బయల్దేరిన
ప్రత్యేక రైలుబండిలో మహాత్ముని
అస్థికలపద్ద భజనచేస్తున్నారు.

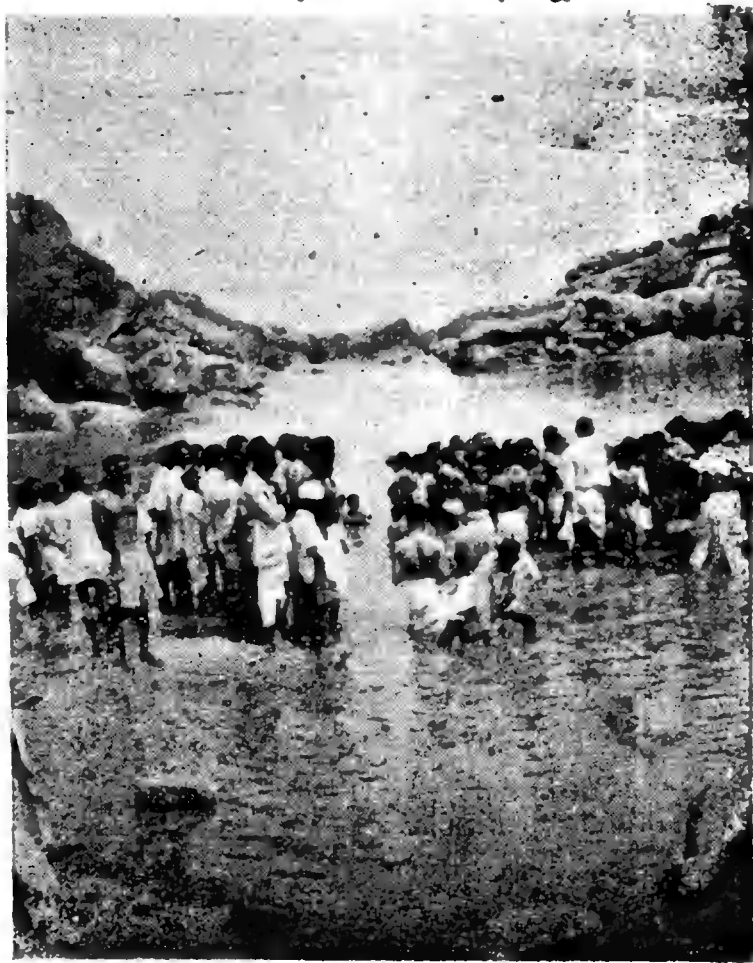
రాజఘాట్ వద్ద యమునా నది
త్రోడకాల్లో అధినివేశమంత్రి శ్రీ
యూ. వి. గాడ్గిల్ గారు అస్థికా
నిమజ్జనక్రతువు జరిపిరి. అనంతరం
'రామ్' అనే అక్షరాలు చక్క
బడిన ఒక కొయ్య, వివిధ పరిమళ
పుష్పాలతో అలంకరించి నదిలో
వదులుచున్నారు, ఎంతకాలమైనా
ఇది ఇలాగే పవిత్రోడకాల్లో
తేలూతూ ఉంటుంది

విశ్వా భవనముండి రాజఘాట్ ను మహాత్ముని అస్థికలను
జూరేగింపుచేస్తూ తీసుకొని వెళ్తున్నారు

మద్రాసునుండి వెళ్లివచ్చుచు అస్థిక అపారమ ప్రజలు చూచుటకు వీలుగా గైలుపెట్టలో ఏర్పాటు
చేశారు. హంపివద్ద చక్రతీర్థంలో మహాత్ముని అస్థికా నిమజ్జనము→

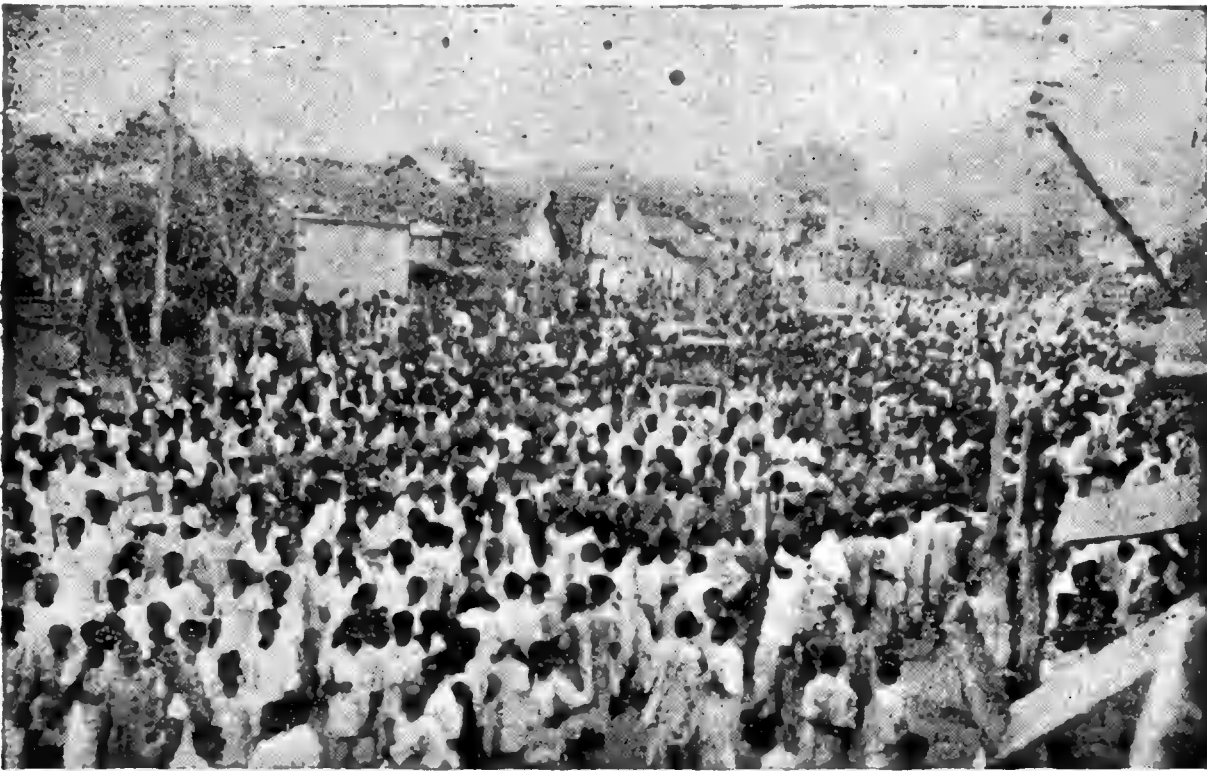
కృష్ణవేణి పావనోదకార్థం

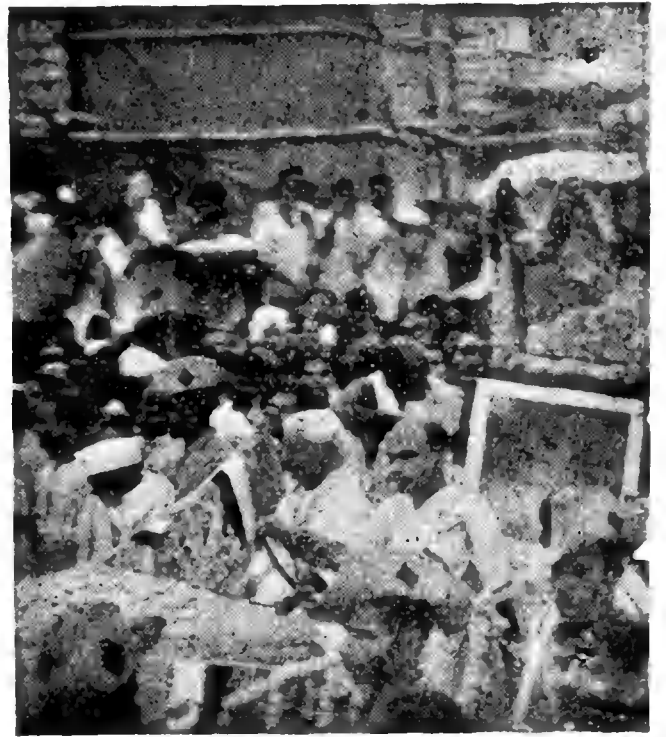
విమజ్జనకుగాను రీతిన్యాయంత్రి శాసనక్షాత్రుగారు అధికారము కిరమనపెట్టుకొని నాలోచితున్నారు.

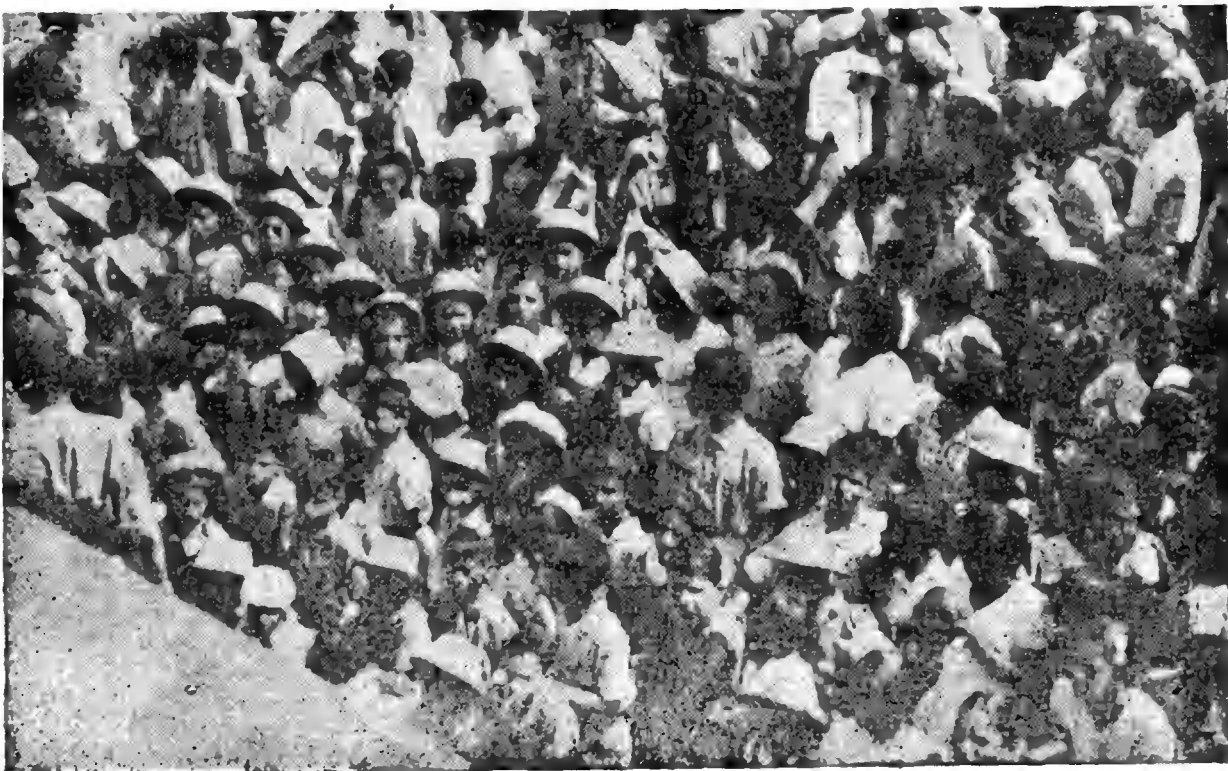
వేదోక్తంగా 'నిమజ్జన' క్రతువును పూర్తిచేయు ముక్తు

ఊరేగింపులో దాదాపు రెండులక్షల ప్రజలు పాల్గొన్నారు. సదీరరాన్ని నమిపిస్తున్న ఊరేగింపు.

అధికలపాత్రను విజయవాడ వరదీధులలో ఊరేగింపుచేసే

కృష్ణవేణి పరిశ్రోదకాలలో నిమజ్జనకు మద్రాసునుండి మహాత్ముని అధికలను తీసుకు వచ్చినారు. వారిపాడుపునా, విట్రగుంట, నల్లూరు, ఒంగోలు, ప్రొద్దుపాడు

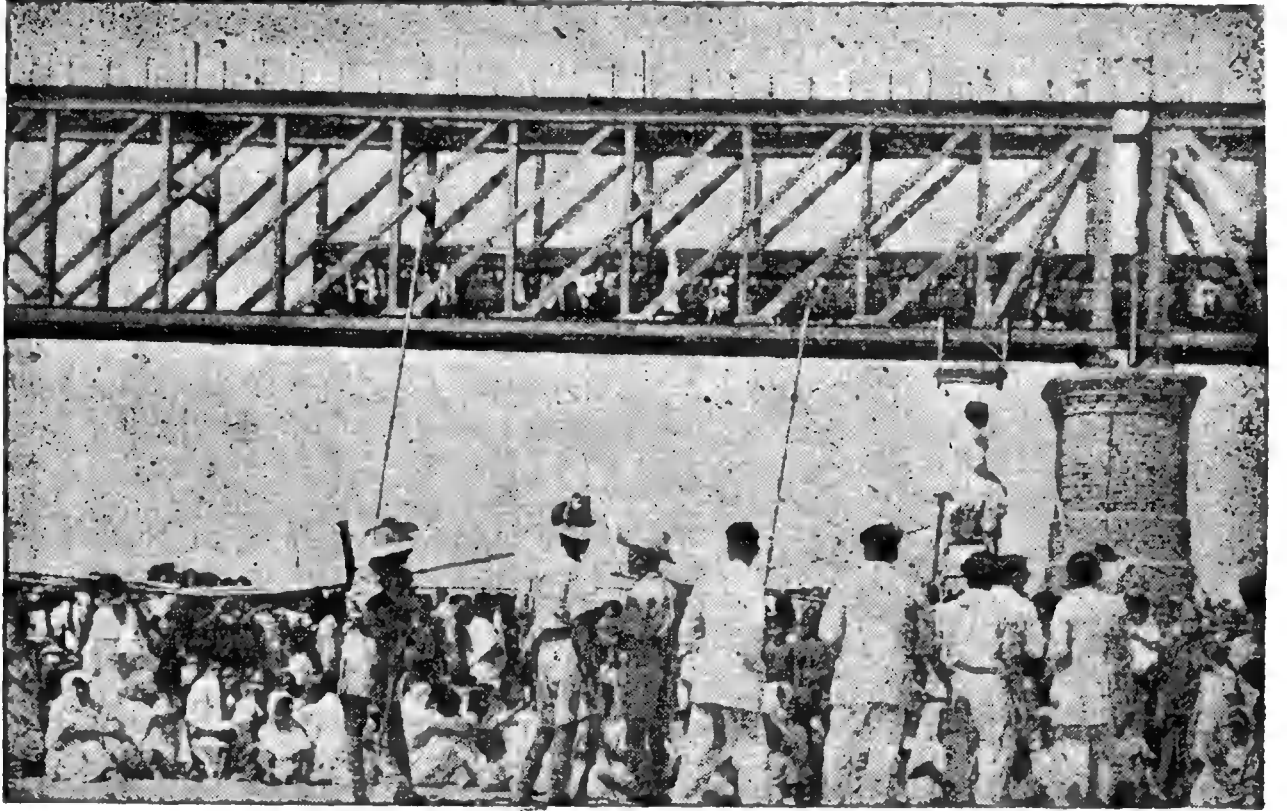

హాత్మని అస్థికా నిమజ్జనం

బుద్ధి శాశ్వతప్రాప్తి, వేముల కూర్మయ్యగార్లు

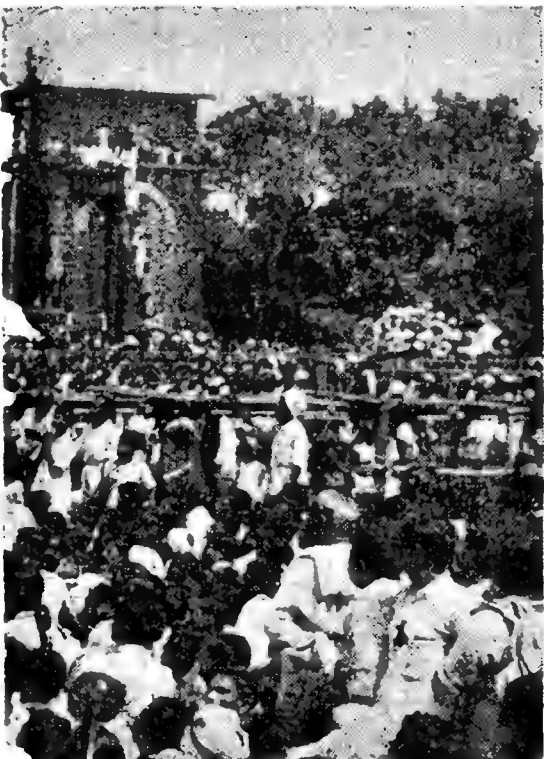
క్రతువును యథావిధంగా మద్రాస్ రెడియో కేంద్రంవారికై మ. సోమశేఖరశర్మగారు ప్రసారంచేస్తున్నారు

శ్రీ కృష్ణానదీ తీరానికి తీసుకువెళ్తున్న దృశ్యం.

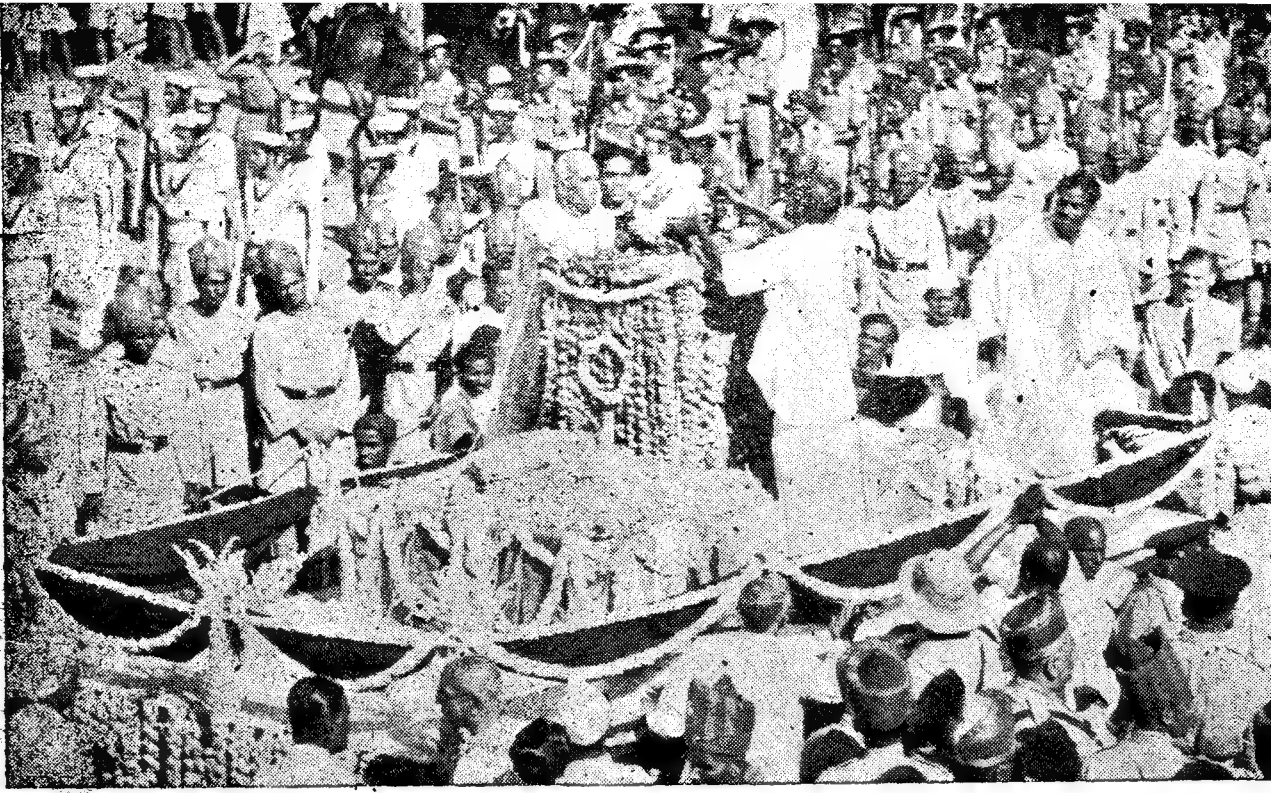
"రఘుపతిరాధువరాజారామ్..." ప్రార్థనగీతమును గానంచేస్తూ ఊరేగింపుకు నడుస్తున్న ఆంధ్రమహిళలు.

బుద్ధి మహాత్ముని అస్థికాపాత్రను సందర్శిస్తున్నారు

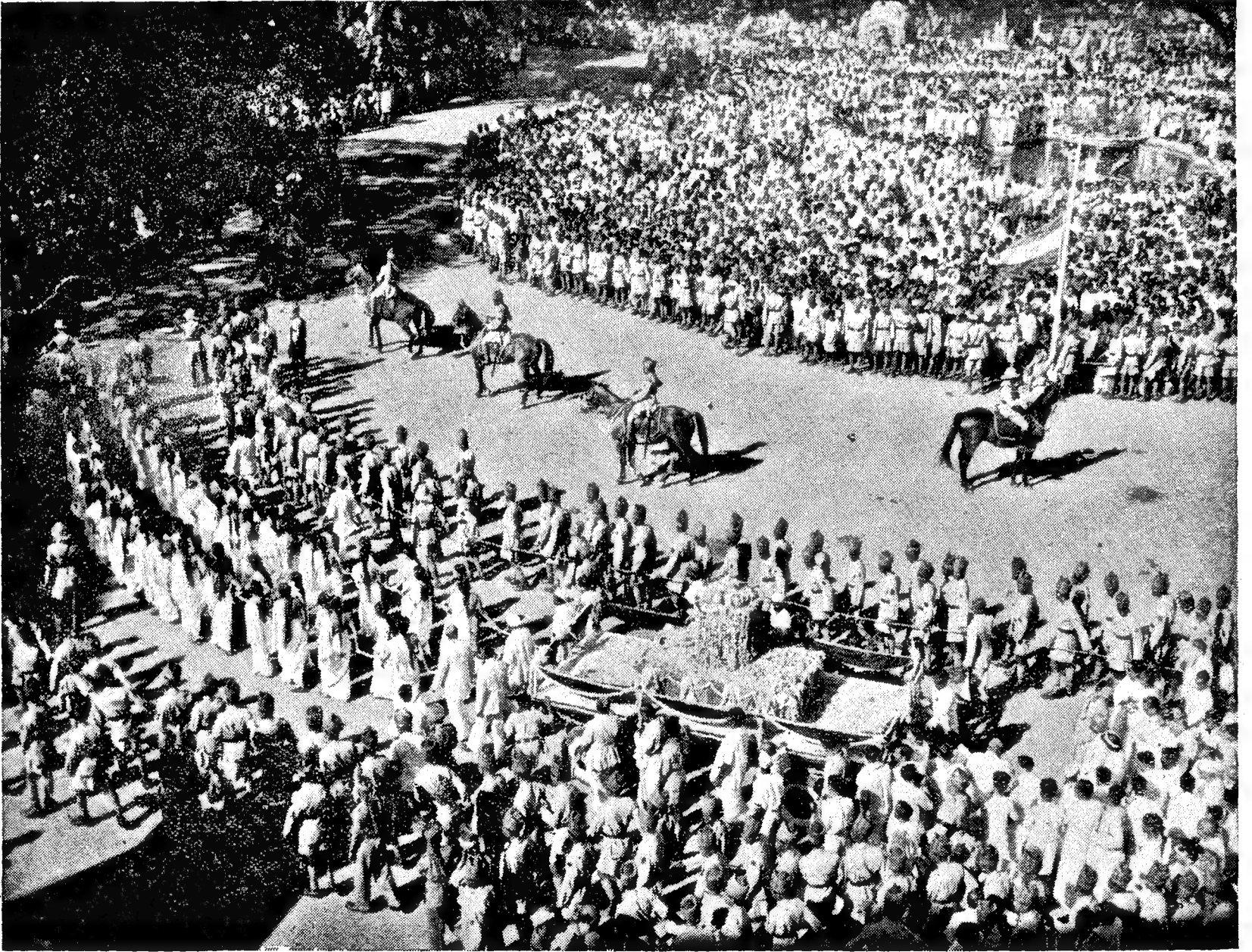

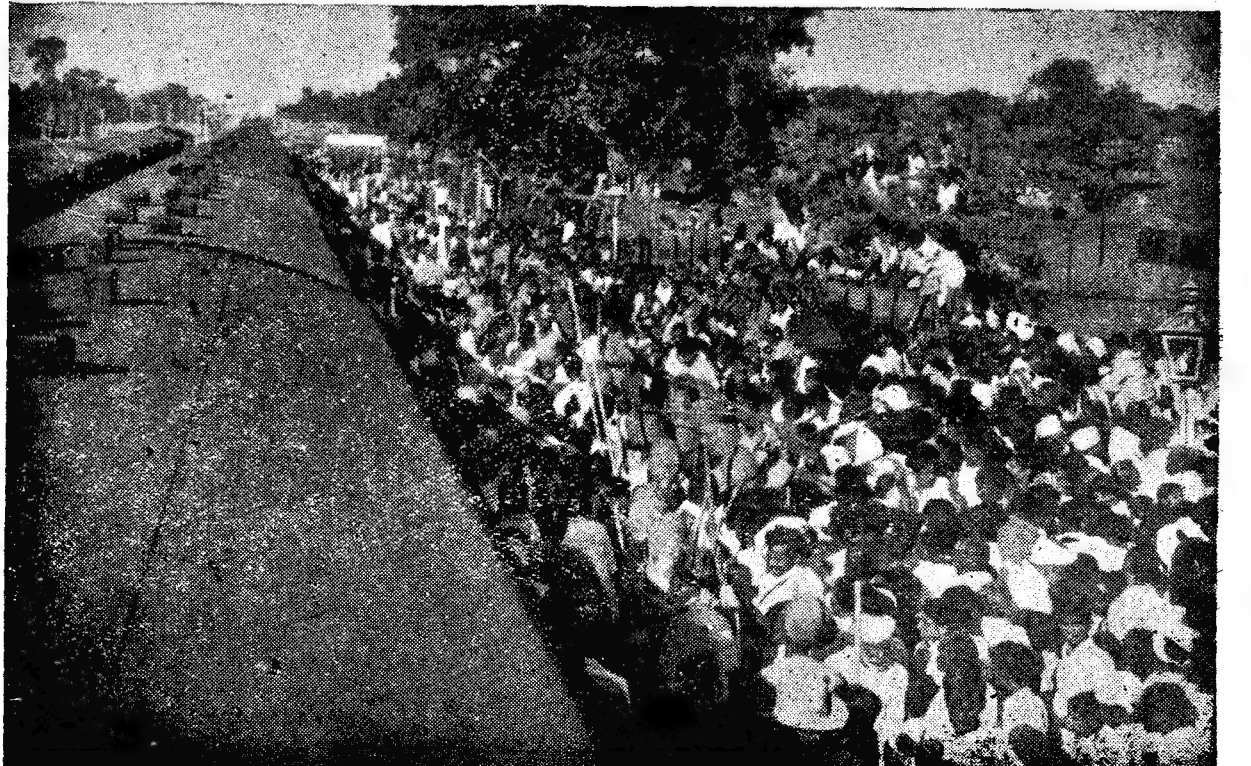
మద్రాసులో మహాత్ముని అస్థికలతో మహాతీర్థయాత్ర

మహాత్ముని అస్థికల పాత్రను నిమజ్జనకై సముద్రతీరానికి బాంక్వేటింగ్ హాలునుండి తీసుకొని పోవుటకు ప్రత్యేకముగ తయారు చేయబడిన శకటముపై ప్రధాని రాఘవస్వామిరెడ్డియార్ గారు ఉంచుతున్నారు.

ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీన బాంక్వేటింగ్ హాలునుండి సముద్రతీరానికి మహాత్ముని అస్థికల డొరేగింపు.

మద్రాసునుంచి బెజవాడదాకా ప్రతి షేషనులోనూ ప్రజలు శతసహస్రంగా రైలువద్దకు వచ్చి గాంధీమహాత్ముని అస్థికలున్న పాత్రను నందర్చించి ఇల్లా ఇక్కి పురస్కరంగా నిలచారు.

30

పిల్లల నవల:

శ్రీ సత్యనారాయణ శ్రీరామ

చివరికి గొట్టపుబ్బగ వచ్చింది. ఎక్కడా చడి చప్పడూ లేకుండా వచ్చింది. కారణం దాని చక్రాల చుట్టూ గడ్డి, చింకి గుడ్డలూ చుట్టూ. దానిని పన్నెండు జతల గాడిదలు లాగు తున్నాయి. అన్నీ ఒకటే యెత్తుకొని రంగులు వేరు. కొన్ని తెల్లగా ఉన్నాయి, కొన్ని బూడిదరంగు, కొన్ని నల్లగా మాడిపోయినట్లున్నాయి. మరికొన్ని టికి పసుపు నీలిరంగు చారలున్నాయి. ఈ పన్నెండు జతలు గాడిదల్లో విశేషం ఏమిటంటే, పన్నెండు జతలంటే పన్నెండు రెట్లు ఇరవైనాలుగు గాడిదల కాళ్లకీ నాడాలు వెయ్యడానికి బదులు మనుషులు తోడుగుకొనే జోళ్లు ఉన్నాయి. అన్నీ తెల్లటి జోళ్లు. ఇంక ఆ బండి తోలే సారథి? వెన్న ముద్దలాగ మెత్తగా దిగజారిపోతూ పొడుపుకంటే లాపు ఎక్కువగా ఉన్న మనిషికి గుండ్రపు నారింజపండులాంటి చిన్న ముఖం, దానికి ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఉండే ఒక చిలుకనోరు, పిల్లి పిల్లలాగ బుజ్జగిస్తూ యింట్లోకి గారాలు గునుస్తూ వచ్చే సన్నగొంతుకు— ఇవన్నీ గల మనిషిని ఊహించుకొంటే, ఆ మనిషే యీ గాడిదల బండితోలే సారథి! ఆనందరాజ్యం అని పిలవబడే ఆ దేశానికి పోవడానికి ఊటలూరుతూ పున్న పిల్లలందరూ ఎవరు ముందువెల్లి ఆ సారథి దగ్గర కూర్చుందా మని ఒకరితో ఒకరు పెనగులాడు కొంటున్నారు. అప్పటికే ఎనిమిది, పన్నెండు వండ్లలోపు పిల్లలతో బండి అంతా నిండిపోయింది. పిచ్చళ్లబస్తాలో ఎక్కించినట్టు వీళ్లనందరినీ ఒకళ్లమీద ఒకళ్లను కట్టివేసినట్టు బండి నిండిపోవడాడు. వాళ్లకి ఊపిరి తీసుకోవడానికి కూడా చోటు లేదు. అయితే వాళ్లలో ఒక్కడుకూడా 'అబ్బా!' అనలేదు. ఉలుకలేదు. పలుకలేదు. పుస్తకాలు, చదువు, బడి లేని ఆనందరాజ్యానికి వెళ్తూవుండేటప్పుడు కాస్తే పు ఈ యవస్థ పడితేనే? అనుకొన్నారు. అందుచేత కష్టం అనిపించలేదు, ఆకలి లేదు, దప్పికలేదు. నిద్రకూడా లేక పోయినారే. ఆ గాడిదలబండి ఆగ గానే ఆ చిన్న సారథి 'కొవ్వొత్తి'ని చూచి "ఏం అబ్బాయి! నువ్వుకూడా ఆ యద్వైతరాజ్యంలోకి వస్తావా?" అనిముఖానిండా నవ్వులతో అన్నాడు.

"తప్పకుండా వస్తాను"

"అయితే చూడు! యీ బండిలో ఎక్కడా భారీ లేదు. ఇప్పటికే ఎలాగ నిండిపోయిందో నువ్వే చూడ వచ్చును."

"లోపల చోటు లేకపోతే ప్రక్కన కూర్చుంటాను"

"అక్కడా లేదు; నువ్వే చూడు!"

"అయితే వెనకబల్లమీద వ్రేలాడు తాను" అని ఒక్క యెగురు యెగిరి ఆ బల్లమీద కూర్చున్నాడు. ఇంక పినాకయ్య నిలువబడి ఉన్నాడు.

"అయితే, నీ మాట ఏమిటి చిట్టి నాయనా? మాతో వస్తావా, ఎక్కడ ఉండిపోతావా?"

"ఉండిపోతాను. ఉండిపోయి హాయిగా అందరి మంచిపిల్లవాళ్లలాగే చదువుకొంటాను. స్కూలులో మంచి పేరు తెచ్చుకొంటాను. వృద్ధిలోకి వస్తాను".

"మంచిది. అలాగే కానీ మరి"

"పినాకం! ఒరేయ్! ఎందుకు చెబు తున్నానో విను" అని కొవ్వొత్తిగాడు అందుకున్నాడు. "ఎందుకు పోతావు? మాకూడా రా! వచ్చి ఖులాసాగా మాతో పాటు హాయిగా ఉండువుగాని" "మాతో రావోయి. ఖులాసాగా ఉదాం."

అని మరో వంద గొంతుకలు బండిలోంచి పిలిచాయి. "మితో వస్తే ఆ దేవకన్య, సుందరి, మాయమ్మ ఏ మంటుంది?" అని కొంచెం పినాకరావు మెత్తబడుతున్నాడు.

"అలాంటివేమీ నీ మనస్సులో పెట్టుకోకు. హాయిగా మాతోటి రా! అక్కడ ఇంకేగోలా లేకుండా ప్రాద్దుట నించి రాత్రివరకు ఆటలే!"

పినాకయ్య మాటలాడలేదు. నిట్టూర్పు విడిచాడు. మళ్ళా యింకో సారి యిస్తున్నాడు. మూహాసారి ఊపిరి విడిచి నిశ్చయం చేసుకొన్నాడు. అయితే నేనూ వస్తానుకాని, మరి బండిలో చోటు ఎక్కడ ఉంది?"

"బండి అంతా నిండిపోయింది. ఎక్కడా చోటు లేదు. నువ్వు వస్తా నంటున్నావుగనుక, నా చోటు లో కూర్చో" అన్నాడు సారథి.

"మరి నువ్వో?"

"నేను నడచి వస్తాను."

"అయ్యో! దానికి నేను ఒప్పును; నేను ఆ గాడిదల్లో దేనిమీదనైనా ఎక్కుతాను గాని" అని కుడ చేతివైపునున్న గాడిద మీద ఎక్కబోయాడు. అది ఛెడలు మని ఒక్క తన్ను తన్నేటప్పటికీ పినాకయ్య కడుపుమీద తగిలింది. గిలగిలా తన్నుకొని చుట్టవేసుకొని దాని కాళ్ల క్రింద పడ్డాడు. ఆ యవస్థలో బండిలో పిల్లలంతా యెంత పకాలున నవ్వారో వేరే చెప్పాలా? అనలే. కొంటెపిల్లలు! సారథిమాత్రం నవ్వలేదు. అలాగ తన్నిన గాడిదను మద్దుపెట్టుకోబోయి నట్టు నటించి దాని చెవి నగం కొరికి వేశాడు. పినాకయ్య కోపంతో మండి పడి ఆ గాడిద వీపుమీదకి ఎక్కి

కూర్చుని దర్దాగా స్వారి చేశాడు. పిల్లలందరూ పినాకరావు పడిపోవటం మరచిపోయి తప్పట్లుకొట్టి పినాకరావుకీ తై అని కేకలు వేశారు. ■ గాడిద మల్లా వెనకకాళ్లతో తన్ని రోడ్డు మధ్యగా కంకర రాళ్ల గుట్ట మీదకి పినాకరావును విసిరికొట్టింది. ఆ పిల్లల నవ్వు మల్లా మొదలు అయ్యింది. సారథి తన గాడిద అలాగ చేసినందుకు చాల నొచ్చుకొని మల్లా దాన్ని ముద్దుపెట్టుకొన్నట్టు నటించి ఆ రెండో చెవి కొటికి వేశాడు.

"అబ్బాయి, ఈమాట భయం లేదు. ఎక్కు. ఈ గాడిదకు తిక్క వచ్చింది. దాని చెవిలో యీమాటలు ఒక రహస్యం చెప్పాను. ఇంక ఈసారి ఏమీ చెయ్యక బద్ధిగా ఉంటుంది" అన్నాడు ■ సారథి. పినాకయ్య ఎక్కాడు. బండి కదలింది. గాడిదలు లాగుతూ, గరగర బండి కంకరరోడ్డు మీద కదలిపోతూవుంటే ఆ రోదలో ఏదో సన్నని గొంతుక వినిపిస్తోంది. "వెట్టిపినాకం! ఇప్పటికైనా మించి పోయింది లేదు. వెనక్కి పోలేకపోతే అనుభవిస్తావు" అంటోంది.

ఈ మాటలు వినేటప్పటికీ పినాకయ్యకి భయం వేసింది. ఎక్కడ నింది ఈ మాటలు వినిపిస్తున్నాయో

అని అటూ ఇటూ తేరిపార జూచాడు ఎవ్వరూ కనిపించలేదు. గాడిదలు పరుగెత్తుతున్నాయి. బండి బరబర లాడుతోంది. బండిలోపల పిల్లలు నిద్ర పోతున్నారు. కొవ్వొత్తిగాడు నిద్రలో పందికొక్కులాగ గొట్టు పెట్టున్నాడు. కాని, యీ రోదలో పెట్టెమీద కూర్చుండి బండిపడిపే సారథిమాత్రం పాడుతున్నాడు.

"నిశిత్రాత్రి అందరూ నిద్రపోతారు. నేనుమాత్రము ఎప్పుడూ నిద్రపోను" అని ఒక మైలుదూరం నడిచేటప్పటికి, ఆ సన్నగొంతుక మళ్ళా చెబుతోంది.

"ఒరి వెట్టిపినాకం! ఇప్పటికైనా మేలుకో! చదువు, స్కూలు, మేష్టాన్లు, పుస్తకాలు వద్దని ఆటపాటలతో అల్లరి చేద్దా మనేవాళ్లకి ఎప్పటికైనా శాస్త్రీ అవుతుంది. నాకు అది అనుభవం అయింది. ఎందుకు చెబుతున్నానో విను. నే నీవేళ యెలాగ విచారిస్తున్నానో నువ్వు అలాగే విచారించే రోజు వస్తుంది. అప్పుడు తీరా అంతా మించి పోయింతర్వాత విచారించి ప్రయోజనం ఉండదు" అని రహస్యం చెప్పి నట్టు వినిపించే యీ మాటలు వినగానే పినాకరావుకి మరింత భయం వేసింది. క్రిందికి దిగాడు. గాడిద ముఖం కట్టు కొన్నాడు. ఆశ్చర్యం! ఆ గాడిద ఏడుస్తోంది. చిన్న పిల్లవాడిలాగ ఏడుస్తోంది.

"ఏమండోయ్ సారథి గారా? చూశారా, యీ గాడిద ఏడుస్తోంది. చూశారా వింత?"

"ఏడవనీ. దాని పెల్లి అయ్యేటప్పుడు మళ్ళా నవ్వుతుందిలే."

"ఈ గాడిద కొప్పడైనా మాటాడటం నేర్పారా?"

"లేదు. చదువుకున్న పండితులయిన శునకావధానులుగారితో

విల్లల కథలు •

దాచలేని వస్తువు

చి. వడలి వెంకటేశ్వర్లు
(2వ భాగం).

మారమ్మ, నాయడమ్మ దగ్గర పది రూపాయల బదులుపెచ్చుకుంది. నాయడమ్మ చాలా జాగ్రత్తగల మనిషి. దినమంతా కష్టపడి పనిచేసి ఒక్కొక్కరూ చొప్పున కూడబెట్టి, తనదగ్గరుంచే ఏదో సంపాదానికి అర్హులవక మానదని బ్రాహ్మణమ్మకదా ఇవ్వక పోతుండా అని, అవసరం గడివినదాన్ని అవుతాను గదా అని యిన్ని అలోచించి బదులు ఇచ్చింది యిచ్చి సుమారు నాలుగు నెలలు కావస్తూందిగాని, మారమ్మ గారు తిరిగి యివ్వడంగాని యిస్తానని వాగ్దానంగాని ఏమీచెయ్యలేదు. ఒకదినం నాయడమ్మ మారమ్మ గారిని అడిగితే "అయ్యో, నీదగ్గర అప్పు తీసుకొనే టంతటి పీనస్థితి రాలేదు. యింతా చేస్తే పదిరూపాయల ట. ఒకరోజు మా అబ్బాయి అర్జుచేసినంతయినా లేదు. ఎవరికిచ్చి నన్నుడుగుతున్నావో. జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. ఎప్పుడూ యిలాంటి అనందరవు పట్ల చెయ్యకు" అని అనగానే నాయడమ్మ నివ్వేరపోయి నిలబడిందట. యింకేమి అంటేమాత్రం ఏమీ రాఖం. న్యాయమూర్తి మర్యాదరామునితో ఏర్పాటు చేసింది.

అతనికికూడా విషయమంతా విని ఏమీచెప్పారో తెలిసిందిగాడు. అలోచించి ఒకరోజు నియమించి యిద్దర్నీ రమ్మన మన్నాడు. తనయింటిముందు ఆ దినానికి పెను రొంపి ఒకటి తయారుచేయించేడు. నాయడమ్మ, మారమ్మ యిద్దరూ లోపలికి రావడానికి కాళ్ళు బురద. కాళ్ళు కడుక్కోవడానికి నీళ్ళు కావలసి వచ్చాయి. మర్యాదరాముడు ఇద్దరికీ నమాన కొంత గల చెంబులో నీళ్ళు యిచ్చించేడు. నాయడమ్మ రెండు కాటా ప్తకుటంగా చెంబులో త్రేగం పిళ్లతో కడుక్కొని అక్కడుంచింది. మారమ్మగారు చెంబును నీళ్లతో ఒక్కకాలు కడుక్కొని యింతా నీళ్ళు కావాలింది. మర్యాదరామునికి ఈమెనంగతి అర్థమైంది. కేనంతా విని తీర్పు సులభంగా యివ్వగలిగేడు. మారమ్మగారు మితిలేని అర్జుచుని పని అమె తప్పక బదులు పుచ్చుకొనే వుంటుందని చెప్పేడు మర్యాదరాముని తెలివి ముందు అమె అనత్యాన్ని దాచలేకపోయింది. అమెతో మర్యాదరాము డన్నాడకదా "అమ్మా, నీ పన్నువునైనా దాచవచ్చునుగాని అనత్యాన్ని మాత్రం దాచలే"మన్నాడు.

టా జో మ హ ల్ బీ డీ లు

వ ను క టి పే రు శ్ర ఖ్యాతులు క రి గి న వి

No 1, Strong Jodi Beedi

REGISTERED TRADE MARK

తాజ్ మద్రాసు మార్కెట్ బీడి

Syed Kader, Pensioned Havildar, Beedi Merchant
Pension Line, Washermenpet, Madras.

అశ్వత్థానా అవలతూర్, బీడి మార్కెట్ బీడి
పెనషియన్ లవల, వాషర్మెన్ పేట్, మద్రాసు.

No 1, Strong Jodi Beedi

ఇంకను సాటిలేనిది గాను శ్రేష్ఠమైనదిగాను వున్నవి. పనికిమాలిన నకలు బీడీలకు
మోసపోవద్దు. వివరములకు : మాన్యుఫ్యాక్చరర్లు :

మె స ర్వు స య్యు ద్దో భా ద ర్,

వాషర్మెన్ పేట్, :: మద్రాసు 21.

భారత రాజకీయాలు :

కాంగ్రెస్ నులోకసంఘంగా మార్చాలని గాంధీజీ ఆదేశం

కాంగ్రెస్ ప్రధానాధ్యక్షుడు స్వాతంత్ర్యము చేకూరిన పదవ కాంగ్రెస్ సంస్థను కొనసాగించ వలెనా అను ప్రశ్న ఉదయించినది. ఈ మధ్య సమావేశమైన ఎ. వి. సి. సి. కాంగ్రెస్ సంస్థను కొనసాగించుటకే నిశ్చయించి, కాంగ్రెస్ లక్ష్యములను పునఃనిర్వచించుటకు, కాంగ్రెస్ సంస్థ నిర్మాణములో మార్పులు సూచించుటకు రెండు ఉపసంఘములను నియమించినది. దేశము రాజకీయముగ స్వాతంత్ర్యము పొందిన ప్రజలందరికి ఆర్థిక సహాయము, సామాజిక న్యాయము సాధించుటకు కాంగ్రెస్ సంస్థను కొనసాగించవలసినదేనని గాంధీజీ కూడా అభిప్రాయ పడినారు.

కాంగ్రెస్ సంస్థ పునర్నిర్మాణమును గూర్చి ఆలోచించుచుండిన ఉపసంఘము గాంధీజీ సలహాను తరచు పుచ్చుకొనుచునే యుండెను. కాంగ్రెస్ సంస్థ భవిష్యత్ స్వరూప మెట్లుండవలెనో సూచించుచు ఒక ప్రచారక కమిటీని యిచ్చవలసినదని ఈ సంఘమున, గాంధీజీని ఆయన నిర్మాణమునకు రెండురోజుల క్రితమే కోరియుండుట మన అద్భుతము. ఈ కోర్కె ననుసరించి గాంధీజీ కాంగ్రెస్ సేవకులకు తన పలుసార్లు రచించి యిచ్చినాడు. ఇకముందు తాను కాంగ్రెస్ ను నడుపజేసిన ముందే గ్రహించుకొన్న వానివలె గాంధీజీ కాంగ్రెస్ ను ఏ ప్రకారము పునర్నిర్వచనమునకు, నిర్వహణ గను ఆదేశ మిచ్చినాడు.

గాంధీజీ అభిమతము ప్రకారము కాంగ్రెస్ సంస్థ ఇకముందులోనే సేవాసంఘముగా మారిపోవలెను. కాంగ్రెస్ సభ్యత్వము నాలుగణాలు చెల్లించినవారికి గాక ప్రజాసేవకులకు మాత్రమే లభించును. భారతదేశములోని 7 లక్షల గ్రామములలోను నివసించుచున్న ప్రజలందరిని సేవించుటయే కాంగ్రెస్ లక్ష్యము. ఈ లక్ష్యసాధనకు తమ జీవితములను, నిష్కాములై వినియోగింపదలచిన వారే ప్రజాసేవకులు. ఇట్టి ప్రజాసేవకులు గ్రామమునకు కనీసము 5 గుర్రులను పుంపవలెను. తమ గ్రామములోని ప్రజల జీవన విధానములను సర్వవిధముల అభివృద్ధిచేయుటకు ఈ ప్రజాసేవకులు పనిచేయవలెను. ప్రజాసేవకులు స్వార్థరహితులు, కళంక రహితజీవనము, ప్రజాశ్రేయస్కాములు, ప్రజలకు మార్గదర్శకులు, మార్గబోధకులునై యుండవలెను. రెండేసి గ్రామముల ప్రజాసేవకులు తమలో ఒక్కరిని ఆరేండు గ్రామములకు నాయకునిగా నెన్నుకొందురు. ఇట్టి నాయకులు ఏబదిమంది ఒక మండలముగా నేర్పడి, తమలో ఒక నాయకు నెన్నుకొందురు. ఈ ప్రజాసేవకులమాత్రమే కాంగ్రెస్ లో సభ్యులుగానుందురు. ఈ విధముగా పునర్నిర్మింపబడిన కాంగ్రెస్, ఆర్థిక లక్ష్య పునః నిర్వచన సంఘముచే సూచించబడిన ఆశయ సిద్ధి కృషిచేసి భారతదేశమునకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముతో పాటు, ఆర్థిక సహాయ సామాజిక న్యాయముల కూడా ప్రసాదింప గల్గునని మహాత్ముని అభిప్రాయము. ప్రజాసేవకుల యోగ్యతలను గురించి గాంధీజీ చాల పట్టువల పొందినట్లు ఈ ప్రచారక చూచిన తెలియగలదు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెస్ సేవకులుగా నున్నవారి ప్రవర్తన, భారతీ గాంధీజీకి వ్యధ కల్పించినట్లు ఈ మధ్య ఆ సేవక పర్యాయములు బహువైది. కాంగ్రెస్ సేవకుల స్వార్థపరత వలన కాంగ్రెస్ ప్రతిష్ఠ నశించి పోవుచున్నదని గాంధీజీ అనేక పర్యాయములు, తమ కట్టకడపటి 'హరిజన్' వ్యాసములో కూడా వాచ్చురించుచు యున్నారు. మహాత్ముడు చేసిన అంతిమ సూచన 'లోకసేవక సంఘము' యొక్క ప్రతిష్ఠ, ఉపయోగము కూడా ప్రజాసేవకులపైననే ఆధారపడియుండును.

మహాత్ముని సూచనల ప్రకారము కాంగ్రెస్ ను పునర్నిర్మించుటకు ఉపసంఘమువారంగీకరించి నారు. గాంధీజీ సూచించినట్లు ప్రజా సేవకులే గాక, ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుటకు స్వచ్ఛంద సైనికులను సహాయ సైనికశిక్షణ ఇచ్చి తరిగిదు చేయవలెనని, కార్మికాభ్యుదయము కొరకు పని చేయుటకు మరొక రకపు స్వచ్ఛంద సేవకులను

కాందిశీకుల పునరావాసమునకు ధనసహాయము చేయుటకు భారతప్రభుత్వ ఏర్పాటు

తయారు చేయవలెననియు పీఠభిప్రాయ పడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. గాంధీజీ సూచనల ప్రకారమైనను, ఈ ఉపసంఘము వారి సూచనల ప్రకారమైనను, కాంగ్రెస్ సంస్థ కొందరు స్వచ్ఛంద సైనికులను తరిగిదు చేసుకొన్నచో, అట్టి సైనికులకే తాముకూడా తరిగిదు చేసుకొందుమని ఇతరరాజకీయ పక్షములగు కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు కోరవచ్చును. కాంగ్రెస్ లోకసేవక సంఘముగా మారినను దేశములో ఇతర రాజకీయ వర్గము లుండుటకు అవకాశమున్నది. కాబట్టి కాంగ్రెస్ సంస్థ కొకస్వయం సర్వీసుచేయుటకు పూనుకొనక, అపునరుమైనచో, ప్రభుత్వ వైశ్యమునే వృద్ధిచేయుట మంచిది.

మత రాజకీయములు

హిందూమహాసభకు చెంది, ఆర్. ఎస్. ఎస్. ప్రొద్దులము గలదిని అనుమానించ బడుచున్న ఉద్రిక్త డొకడు మహాత్మాగాంధీ శాంతిదేహమును తుపముట్టించుటతో భారతదేశములోని మత రాజకీయసంస్థలు తమ ఉపయోగమును పునర్నిర్వచించుకొనవలసి వచ్చినది. స్వతంత్ర భారతదేశము మతవిచిత్ర భారహితప్రజాస్వామ్యముగా నుండవలెననియే కాంగ్రెస్ ఆదినండి భావించుచున్నది. ఇట్టి ప్రజాస్వామ్యముగాక మరీ ఇతరరాజ్యాంగమునైనను భారతదేశము అదరించుచో మన స్వాతంత్ర్యోద్యమచరిత్రకు, స్వాతంత్ర్యసేవకులకు అది అవమానకరమే. దేశమును మతప్రాబల్యమును బట్టి విభజించవలెనని స్వార్థపరులగు కొందరు చేసిన విషప్రచారమునకు ముగ్ధులై సోదరులు అమాయకులై లొంగిపోయి, తత్ఫలితములను తమ కన్నులతోనే వీక్షించి, తప్పు దిద్దుకొనుచున్నారు. మతవిచిత్ర భారహిత సంస్థగా కాంగ్రెస్ వ్యవహరించుచున్నప్పుడు, ముస్లిముల తరపున మతరాజకీయ సంస్థగా ముస్లిం లీగ్ వ్యవహరించుచున్నందువలన హిందువుల శ్రేయస్సుకొరకు పనిచేయుటకు వేరొక ప్రత్యేకసంస్థ యుండవలెనని కొందరు భావించుట సమంజసము కావచ్చును. అయినను అట్టివారు హిందూమహాసభను సాధించినది కూడా మన దేవుని చేస్తువలసియున్నది. దేశ విభజన జరిగి, స్వాతంత్ర్యము లభించి భారత యూనియన్ పౌరులలో నూటికి 90 మందికి పైగా హిందువులను ఈ సమయమున హిందువుల హక్కుల రక్షణ కొరకు హిందూమహాసభయని వేరొక రాజకీయపక్షము పనిచేయవలసిన అవుసరము లేదు. ఇకముందు హిందూమహాసభ హిందువుల సామాజిక, మత విషయములలో అభ్యున్నతికి కృషి చేయుట మంచిది. బెంగాల్ రాష్ట్ర హిందూ మహాసభ సూచించిన విధముగా హిందూమహాసభ పునర్నిర్మాణమును త్వరలోనే జరుగవలసియున్నది.

హిందూ మహాసభతో సంబంధమున్నను లేక పోయినను, హిందువుల సంఘటనకు, హిందూ యువకులకు శిక్షణ నిచ్చుటకు గత రెండు దశాబ్దముల నుండి అట్టి కృషిచేసియున్నను గాంధీజీ ప్రాణహరణ కొరకు జరిగిన కుట్రలో పాల్గొన్న ఆర్. ఎస్. ఎస్. సంస్థ బహిష్కరింపబడినది. ఆ సంఘ కార్యకర్తలు దేశమందంతట ఆరెస్టు చేయబడిరి. వీరందరికి, ముఖ్యముగా మన రాష్ట్రములోని వారికి ఈ కుట్రలో పాలుండక పోవచ్చును. ఇట్టి వారిని విచారించి త్వరలో విడుదలచేయుట మంచిది. ఆ సంఘ కార్యక్రమములలో ఇకముందు పాల్గొనమని విడుదలైనవారు ప్రభుత్వమునకు హామీ ఇచ్చుట సమంజసము. ముస్లింలగు అనుబంధసంస్థగా వుండి, దేశములో మతకలహములను పెంచుటకు తోడ్పడిన ముస్లిం సేవనల్ గార్డ్స్ సంస్థనుకూడా ప్రభుత్వము నిషేధించినది. ముస్లిం లీగ్ విషప్రచారము వలన తా మెట్టి తప్పుపూర్వమున నడచినది గ్రహించిన ముస్లింసోదరులు లీగ్ నేరడు చేయు

టకు ప్రయత్నించుచున్నారు. సేవనల్ గార్డ్స్ ను నిషేధించుటకు వారెట్టి ఆటంకమును పెట్టులేదు. ముస్లిం లీగ్ కూడా త్వరలోనే రద్దయిపోయి, ఈ దేశములో మతరాజకీయ సంస్థలు మరల తలెత్త పిలువకుండ త్వరలోనే సమస్తి పోవునని ఆశించుచున్నాము.

భారత ప్రజాస్వామ్యమునకు మతరాజకీయ సంస్థలే ఆటంకములూ, కులతత్వ ప్రచారము, దౌర్జన్యవాదప్రచారముకూడా అట్టి ఆటంకములే. గాంధీజీ నిర్మాణమును తమవర్గ లాభముకొరకు వినియోగించుకొన దలచుకొన్న కొందరు, అనేకపరులైన ప్రజలను తమ ప్రతికూలమైన పురిగొల్పుచు దౌర్జన్యమును, హింసను, బోధించుచున్నారు. మరికొందరు ఏనాడో సమస్తి పోయిన కులతత్వమును తిరిగి కేకత్తింప ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ ద్వివిధప్రచారములను త్వరలోనే అరికట్టకపోయిన ప్రజాస్వామ్యమునకు మరొక ప్రమాదము తప్పదు.

కాందిశీకుల పునరావాసమునకు ధనసహాయము

దేశవిభజన తరువాత జరిగిన మత కల్లోలములలో పశ్చిమ పాకిస్తాన్ నుండి దాదాపు 55 లక్షలమంది హిందువులు, సిక్కులు భారతదేశమునకు వచ్చివేరిరి. వీరిలో 80 లక్షలుగా గ్రామీణులని, 25 లక్షలు పట్నవాసమువారని అంచనా వేయబడినది. దేశ స్వాతంత్ర్యసంపాదన తరువాత భారత ప్రభుత్వము ఎక్కువకాలమును, ధనమును కాందిశీకులను సురక్షితముగా జేరవేయుటకు, వారికి ఇక్కడ సర్వ సౌకర్యములు ఏర్పాటుచేయుటకు వినియోగించుచున్నది. పశ్చిమ పంజాబులోని ముస్లిం మతరంధరు ఇప్పటికి పూర్తిగా జేరవేయబడినారు. వారికి తాత్కాలిక వసతులు, సౌకర్యములు ఏర్పాటు చేయబడినవి. వారి రాకపోకలకు, తాత్కాలిక వసతులకు అగు ఖర్చునంతను భారత ప్రభుత్వము, తూర్పుపంజాబ్ ప్రభుత్వము భరించుచున్నవి. కాని క్రొత్తగా ఏర్పడి, సరిగా కరిపాలనజేయుటకు తగినట్లు ప్రభుత్వయంత్రము సేర్పాటుచేసుకొనటకు వ్యవధియే లేని తూర్పు పంజాబ్ ప్రభుత్వము కాందిశీకులకు ఏమంత సహాయము చేయలేదు. అందువలన ఈ విషయములో బాధ్యత పూర్తిగా భారత ప్రభుత్వమే వహించవలసియున్నది. కాందిశీకులలో అన్ని వర్గముల వారికి సంతృప్తికరమగు శాశ్వత పునరావాసపు సేర్పాట్లు చేయుటకు భారత ప్రభుత్వము కృషి చేస్తున్నది.

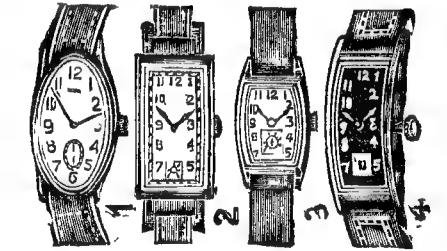
వ్యవసాయదారులగు కాందిశీకులకు ముస్లిములు ఖాళీచేసి వెల్లిన భూములు ఇచ్చుటకు ఏర్పాట్లు జరిగినవి. కాని పశ్చిమ పంజాబ్ లో ముస్లిం మతరంధరు ఖాళీచేసి వచ్చిన భూమికన్న తూర్పు పంజాబ్ లో ముస్లిములు ఖాళీ చేసి వెల్లిన భూమి విస్తీర్ణము చాల తక్కువ. అందువలన ముగిసికి ఎకరమునకు మించకుండా, కాందిశీకులకు భూమి యివ్వబడినది. వ్యవసాయపు పనిముట్లు కొనుక్కొనుటకు కాందిశీకులకు ధన సహాయము విరివిగా చేయబడుచున్నది.

వైద్యులు, వకీళ్లు, విద్యార్థులు మొదలగు యితర కాందిశీకులు తమ తమ వృత్తులలోను, చదువులలోను తిరిగి ప్రవేశించుటకు తగిన సౌకర్యములు చేకూర్చబడినవి. వర్తకులు, పారిశ్రామిక నిపుణులు మొదలగు వారికి పరిశ్రమలు, వర్కము తిరిగి ప్రారంభించుటకు, అవుసరమైనచోట్ల క్రొత్త పట్టణములనే కట్టుటకు కావలసిన ధన సహాయము చేయుటకు ఇప్పటికే ప్రత్యేక ధనసహాయ సంస్థ ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది. కాందిశీకు ధనసహాయ సంస్థ ప్రభుత్వ పెట్టుబడితో ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యముననే నడచును. దీనికి మూలధనముగా ప్రభుత్వం 10 కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేసినది. ఒక్కొక్క కాంది

శీకు నకు ఆ తడు సా పిం చ ద ల చి ప రి శ్రే మ వ్యా పారే ము ను బట్టి 5 శేల రూ. లకు మించకుండా ఈ సంస్థ ఋణము లిచ్చును. వారు వ్యాపారము ప్రారంభించిన తరువాత దానిని నడుపుటకు అప్పుచేసినచో ఈ సంస్థ వారి వడ్డీములలో సగభాగమునకు పూచీపడి అప్పు యిప్పించును. వారిచే అంగీకరింపబడిన హుండీలను ఈ సంస్థ కొని వారికి ప్రోత్సహించుచును. ప్రభుత్వమువద్ద పుచ్చుకున్న రొక్కమునకు నూటికి సం. నకు మూడు రూ. ల చొప్పున వడ్డీ ఇచ్చుచు, కాందిశీకులకు నూటికి సం. నకు ఆరు రూ. లకు మించని వడ్డీకి అప్పిచ్చి, ఆలాభముతో ఈ సంస్థకు నడుపుటకు ప్రభుత్వము ముగ్గురు సభ్యులగు ఒక 'బోర్డు' వీరి సలహా నిచ్చుటకు 15 గురు సభ్యులతో ఒక సలహాసంఘమును నియమించును. ఈ సంస్థ అన్ని రాష్ట్రములలోను వ్యవహరించుచు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు సలహా లిచ్చుచుండును. ఇతర ప్రభుత్వశాఖలవలెగాక ఈ సంస్థ చాల త్వర త్వరగా నిర్ణయములు చేసి, కాందిశీకులనందరిని వీలైనంత త్వరలో వారివారి వృత్తులలో ప్రవేశపెట్టును. నిరుద్యోగులై వుండి, అసంతృప్తితో దేశములో, ముఖ్యముగా ఢిల్లీ నగరములో, ఆలబడికి కారకు లగుచున్న కాందిశీకులందరు ఈవిధముగా శాశ్వతముగా వృత్తులలో స్థిరపడుటద్వారా తమ భుక్తికి సంపాదించుకొనుటయేగాక, దేశ ఆర్థికాభివృద్ధికూడా మిక్కిలి తోడ్పడుదురు. కాందిశీకులకు పునరావాసము కల్పించు నప్పుడు వారి నందరిని పారిశ్రామిక సహకార సంఘములలో

(20-వ పేజీ చూడుడు)

రు. 20/8- లకు ప్లాట్ షేప్ ఎన్. డబ్ల్యు.

స్విస్ తయారు. సరిగా టైం చూపును. ప్రతిది 3 ఏళ్లు గ్యారంటీ. రాళ్లు అమర్చబడినవి.

- నెం. 1 క్రోమియం కేసు గుండ్రము, చతురము. రు. 18/8-.
- .. మేలిరకం రు. 18/-.
- .. ప్లాట్ షేప్ 4 రాళ్లు రు. 20/8-.
- .. చిన్నవైజు 4 రాళ్లు రు. 23/8-.
- రోల్లెగోల్డు (10 ఏళ్లు గ్యారంటీ, 4 రాళ్లు రు. 48/-.
- క్రోమియం కేసు 15 రాళ్లు మేలిరకం. రు. 36/-.
- రోల్లెగోల్డు (10 ఏళ్లు గ్యారంటీ) 15 రాళ్లు. రు. 70/-.
- నెం. 2, 3, 4. రెక్టాంగ్యులర్ బాహు లేక వంపు ఆకారము. క్రోమియం కేసు 4 రాళ్లు రు. 36/-.
- .. 5 రాళ్లు రు. 38/-.
- .. 7 రాళ్లు మేలిరకం రు. 42/-.
- రోల్లెగోల్డు (10 ఏళ్లు గ్యారంటీ) రు. 54/-.
- .. 15 రాళ్లు రు. 85/-.

ఫౌంటెన్ పెన్ & పెన్సిల్ పెన్

(అమెరికాలో తయారైనవి)

ప్రతి ఫౌంటెన్ పెన్ కు రోల్లెగోల్డు స్టేబుల్ పాళి, క్లిప్పు అమర్చబడినవి మీడియం రు. 3/- మేలిరకం. రు. 4/- 14 క్యారెట్ రోల్లెగోల్డు స్టేబుల్ పాళి రు. 5/- బంగారు పాళితో రు. 8/- పెన్సిల్ పెన్ మీడియం. రు. 3/- మేలిరకం. రు. 3/8- శ్రేష్ఠమైనది రు. 4/8- పోస్టేజి 12 అణాలు. బాబులు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయాలి.

STANDARD WATCH CO., Post Box NO. 11419, Calcutta- 6 (A)

వర్ణలేపశాస్త్రము

(10 వ పేజీ తరువాయి)

యశదపు ఆవిరులను పట్టాసంచలలోనికి పట్టుకొనుట మాత్రమే యిందు ముఖ్యమైనభాగము.

సూచికట్టు : తెల్లయశదము

ఈ వర్ణచూర్ణముకూడ రసాయనికముగ యశదాన్ని జరిపిమే. కాని యీ వర్ణకణముయొక్క (పింక్ మెంటు పార్టికల్) భౌతికనిర్మాణమునకును, (ఫిజికల్ స్ట్రక్చర్) మామూలు తెల్లయశద (ఎమర్ ఫస్ జింక్ సైన్డ్) కణ నిర్మాణమునకును చాల భేదము గలదు. సూచికట్టు తెల్లయశదము (అసిక్యూలర్ జింక్ సైన్డ్) యొక్క వర్ణకణములు సూదులవలె సన్నగా, పొడుగై, మొనలు తేలి స్ఫటికములుగా యేర్పడును. అందుచేతనే యీ వర్ణచూర్ణమును సూచికట్టు తెల్లయశదమని వ్యవహరించుచున్నారు.

తయారీ

దీని తయారీలో తెల్లయశదపు ఆవిరులను తాపీగా చల్లారటకు అవసరమగు వ్యవధి నిచ్చి మెల్లగా చల్లార్చి పొడుగైన పట్టాసంచలలోనికి ప్రోగ్రెస్ చేయుదురు. నెమ్మదిగా చల్లారటకు అవసరమగు వ్యవధి యిచ్చుట చేత చూర్ణకణములు ఒక నిర్దిష్ట ఆకారములో (సూదులరంటి) స్ఫటికములుగా యేర్పడుచున్నవి. ఇది వక "స్ఫటికీకరణ" విధానమున జరుగుచున్నది. తెల్లయశదము తయారగునపుడు రసాయనిక సంయోగము వలన కలుగు వేడిని, యీ సంయోగ ప్రదేశమునకు వచ్చు (స్పియర్ ఆఫ్ యాక్ట్) గాలిని ఖాయీదా చేయుట చాలముఖ్యము. తెల్లయశద నిర్మాణాగారము (జింక్ సైన్డ్ లెటరేటరీ) యొక్క వుష్ణతను, అందులోనికి వచ్చు గాలిని ఖాయీదా చేయుటచేతనే మనము సూచికట్టు ఆకారముగల తెల్లయశదస్ఫటిక కణములను పొందగలుగుచున్నాము. ఈ మాదిరి వర్ణచూర్ణమును పరిశోధనాలయములలో మాత్రమే చేయగలిగియుండిరి. దీనినిభారీ యెత్తున చేయవచ్చును. యీ పుత్ఫలిలో జరుగు కాలపరణము వలన మామూలు తెల్లయశదముకంటే దీని దిగుబడి లోపించును. అందుచేత ఖరీదుకూడ చాలవరుకు పెరుగును. కనుకనే దీని తయారీని నిర్లక్ష్యము చేసియుండిరి.

లితోపోజ్

ఈ వర్ణచూర్ణములో కొంతపాలు యశద గంధకము కొంతపాలు వేరియ గంధకములు వున్నవి. యశదగంధకము మాత్రమే యీ పదార్థమునగల వర్ణలేప పరిశ్రమకు నుపయోగించు వర్ణచూర్ణము. ఇదిపోగా మిగిలియున్న వేరియ గంధకము యీ చూర్ణముయొక్క బరువును వృద్ధిచేయుటకు మాత్రమే భారచూర్ణముగా నుద్దేశింపబడియున్నది. దీని తయారీ యిటీవలనే మొదలైది. వ్యాపారములో దళారీల ప్రాముఖ్యత తిథివృద్ధిచెందినప్పటినుండియు, ఒకరితో జొకరు పోటిపడి లేపములను చౌకధరలకు అమ్ముట మొదలైనప్పటినుండియు, యీ దళారీల కోరికపై వర్ణలేప పుత్ఫలిదారు 'లితోపోజ్' అనేది చౌకగా వచ్చు వర్ణచూర్ణమును సృష్టించెను. ఈ లితోపోజ్ మంచి తెల్లదనము కలిగివుండుటచేతను, హెచ్చుగా కప్పెడుకత్తి (ప్రాడింగ్ పవర్) కలిగి తక్కువధరకు తయారయినప్పుడుండుటచేతను త్వరలోనే వాడుకలోనికి వచ్చెను.

తయారీ

యశదగంధకమును, వేరియ గంధకమును సమపాళ్ళలో ఒకేసమయమున అవతేపించుట వలన (కో-ప్రిసిపిటేషన్) లితోపోజ్ తయారగును. ఈ రసాయనమార్పును క్రింది విధముగా నిరూపించవచ్చును.

(ద్యంద్యవియోగము)

వేరియగంధకము + యశద గంధకము
వేరియగంధకము + యశదగంధకము (ద్రావణము) (ద్రావణము) (అవతేపము)
దీని తయారీలో ముగ్గురాళ్ళను రాక్షసి బొగ్గుపాడితో కలిపి బట్టిలో కాలిదురు. ముగ్గురాళ్ళ (బైటిస్) రసాయనికముగ వేరియ గంధకము. ఈ విధముగా కాల్చిన ముగ్గురాతి పదార్థమును (సింట్లర్ మాస్) వేడినీటిలో కలిపి నేకరించుదురు. దీని తయారీకి వుపయోగించ

బడిన ముగ్గురాళ్ళలో కల్తీ లేమాత్రము వుండరాదు. లోహధాతువు (ఇనుము) కాడ్మియం ధాతువుల కల్తీలు ముగ్గురాళ్ళలో వున్నచో తయారగు వర్ణచూర్ణముయొక్క స్వచ్ఛమగు తెల్లరంగు మారిపోవును. యశదగంధకమును గూడ నీటిలో ద్రావణము చేయుదురు. ఉపయోగించిన యశదధాతువుగూడా కల్తీలేనిదిగా యుండవలెను.

వేరియగంధకత ద్రావణమును అవతేపణ పాత్రలో (ప్రిసిపిటేటింగ్ వాట్) పోయుదురు. యశదగంధకత ద్రావణమును దీనికి విరాముముతేకుండ చక్కగా కలుపుచు కొద్దికొద్దిగా చేర్చుదరు. చివరకు యశదగంధకము మాత్రమే కొంచెము మిగిలియుండునట్లు చూడవలయును. అవతేపమును చక్కగా నీటితో పలుమారులు కడుగవలయును. నీటిలో కరుగు లవణము లన్నియు అవతేపమున లేకుండునట్లుగా కడుగవలయును. చక్కగా కడిగిన తరువాత అవతేపమును తక్కువ వేడిలో ఆరబెట్టవలెను. ఆరబెట్టినపుడు వుష్ణోగ్రత హెచ్చు అయినచో యశద గంధకము అమ్మజనీకరణమునకు లోనై రసాయన వియోగము జెందును. ఆరబెట్టబడిన చూర్ణములో వర్ణలేప చూర్ణములకు వుండవలసిన యే ఒక్కగుణమైనను వుండదు. దీనిని తెల్లములలో కలిపి లేపనము చేసినపుడు లేపిత వస్తువులమును చక్కగా మరుగుపరచెడు కత్తి దీనికి యీ స్థితిలో లేదు. కనుక యీ చూర్ణమును 700° డిగ్రీల వేడిలో ఎర్రగా కాల్చి చల్లని నీటిలో పోసి హఠాత్తుగా చల్లార్చటవలన (కాల్చినేషన్) దీనికి వర్ణలేపచూర్ణముయొక్క గుణములు (పింక్ మెంటరీ ప్రాపర్టీస్) అమ్మను.

చూర్ణమును తడిమీదనే మెత్తగా నూరి నీట తేర్చి తుడ్డి చేసిన పిదప (లెవిగేషన్) మరల తక్కువ వుష్ణోగ్రతలో దీనిని ఆరబెట్టుకొందురు. మరల గాలి చెరిగి (యెర్స్ట్రాఫేషన్) యింకా మెత్తని వర్ణచూర్ణమును పొందగలుగుతున్నారు. గాలిలో చెరిగి తుడ్డి చేయు పద్ధతిలో వర్ణచూర్ణకణములు ఖాయీదా చేయబడిన గాలి ప్రవాహము చేత మోయబడి ప్రయాణము చేయును. అతి బరువైన కణములు గాలిలో హెచ్చు దూరము ప్రయాణము చేయజాలవు. అందుచే అవి కొద్ది దూరము ప్రయాణము చేయగానే గాలినుండి క్రిందకు జారును. తక్కువ బరువుగల కణములు హెచ్చుదూరము ప్రయాణము చేసి గాలి నుండి క్రిందకు దిగును. గనుక ఒక నిర్దిష్ట మెత్తదనము (మెష్) నకు కావలసిన కణ ప్రయాణపుదూరమును నిర్ణయించుకొని హద్దుకు ఆవల చేరిన కణములను మాత్రమే నేకరింతురు. ఆ హద్దులోపలనే చేరిన కణములను ప్రోగ్రెస్ చేసి మెత్తగా నూరి గాలిలో చెరిగదరు.

నాగయ్యుల తెల్లయశదము

ఈ వర్ణచూర్ణపు తెల్లదనము తక్కువ. దీనిని నేరుగా యశద ధాతు ఖనిజముల నుండి తయారు చేతురు. ఇందు నుపయోగించు యశదధాతు ఖనిజములో కొద్ది పాలు నాగధాతుకల్తీ లుండుట చేత తయారయిన వర్ణచూర్ణములోనికి యీ నాగధాతువు కూడ కొద్దిపాటులో చేరుచుండును. వర్ణచూర్ణము కనుమానినరంగు కలిగివుండుటవలన దీనిని ధవళలేపములలో వాడుటకు వీలులేదు. తదితర వర్ణలేపములలో దీనిని పునాది చూర్ణముగా (బేసిక్ పింక్ మెంట్) వుపయోగించవచ్చును.

తెల్ల ప్రైమేనియము

ఇది ప్రైమేనియద్విఅమ్మజనితము. దీనిని తిరువాన్కూరు సంస్థానములో లభించుచున్న "ఇలిమినైటు" అనేది నల్లని నిగనిగలాడు ఇనుక వంటి ఖనిజమునుండి తయారుచేయుదురు. ఈ ధాతుఖనిజపు యిసుకలో ప్రైమేనియ అమ్మజనితము, లోహామ్మజితముతో సమపాళ్ళలో కూడి యుండి లభించుచున్నది. "రూటర్" అనేది ఖనిజములో యీ ప్రైమేనియ ధాతుపాలు ఇలిమినైటు ఖనిజములోని పాలుకంటే హెచ్చుగానే యుండును. కాని యీ ఖనిజమునుండి ప్రైమేనియ అమ్మజనితమును తయారుచేయుట ఇలిమినైటునుండి చేయుంతటి కులభసాధ్యముకాదు.

తయారీ

ఇలిమినైటు ఖనిజములో ప్రైమేనియ అమ్మజనితము కుమారు నూటికి 45 పాళ్ళు వుండును.

ఖనిజమును ముందుగా కోలు కోకలి దంపుడు మరలో (స్టాపింగ్ డివై సెస్) చిన్న చిన్న ముక్కలుగా దంచుదురు. ఈ ఖనిజపు చిన్న చిన్న ముక్కలను మట్టి మొదలగు యితర కల్తీల నుండి వేరుపరచి మరల మెత్తగా నూరుదురు. ఈ మెత్తని ఖనిజ చూర్ణముమీద గాఢ గంధక కాష్టుమును ప్రయోగింతురు. ఈ ప్రయోగము వలన ఖనిజము వియోగము జెంది ప్రైమేనియ, లోహ గంధకములు యేర్పడి ద్రావణ స్థితిలోనికి వచ్చును. ఈ గంధకత ద్రావణమును చక్కగా వడకట్టి వేడిచేయుదురు. వేడి చేయునపుడు ద్రావణమును విరాముము లేకుండా కలుపుదురు. అస్థితిలో ప్రైమేనియ గంధకము ఉదజాప్త జనీకరించబడి, (హైడ్రోలైజ్) ప్రైమేనియ ఉదజాప్తజనితము (ప్రైమేనియ ద్రావకము) గా యీ ద్రావణము నుండి విడబడును. లోహ ధాతువు మాత్రము ద్రావణములోనే అన్న భేది రూపమున వుండిపోవును. ప్రైమేనియ ద్రావక అవతేపమును (విరుగుడు) తేర్చి అన్న భేది ద్రావణమునుండి విడదీయుదురు. వేరుచేయబడిన ప్రైమేనియ పదార్థమును వరుస వరుసగా మంచి నీటితో కడుగుదురు. కడుగుట వలన లోహ లవణము లన్నియు ప్రైమేనియ పదార్థము నుండి విడుదల అవుచున్నవి. ఈ ప్రైమేనియ పదార్థమును ఒత్తి వడపోత యంత్రములో చేర్చి నీటిని వచ్చువంతవరకు పిండి తీయుదురు. తరువాత ప్రైమేనియ పదార్థమును గుండ్రముగా తిరిగిడి బట్టిలో (కోలరీకలెజ్) వేసి వేడిచేసి ఆరబెట్టుదురు. ఈ విధముగా ఆరబెట్టినపుడే యీ పదార్థమును వర్ణచూర్ణపు గుణముల కొరకు హెచ్చు వుష్ణోగ్రతలో ఎర్రగా కాల్చి (కాల్చినేషన్) హఠాత్తుగా చల్లార్చెదరు. ఇందువలన ప్రైమేనియ ఉదజాప్త జనితము (ప్రైమేనియ ద్రావకము) వుడకరహితముగ (ఎక్స్ హైడ్రేస్) ప్రైమేనియ అమ్మజనితముగా మారును. ఈ విధముగా పిర్చిడిన తెల్ల ప్రైమేనియ చూర్ణము లితోపోజ్ వర్ణచూర్ణము మాదిరిగా తెల్లదనము, మరుగు పరుచు కత్తిని, వర్ణలేప పటములకు కలిగించుచున్నది. దీనిని (ప్రైమేనియ పదార్థము) ఎర్రగా కాల్చుటకు పూర్వము యిందులో లోహ లవణములు గాని, ఉదక రహితగంధక కాష్టుము గాని, లేకుండునట్లు చూడవలయును. ఈ కల్తీలన్నచో తయారయిన వర్ణచూర్ణపు తెల్లదనము అంతగా నిలకడు.

తెల్ల ఆంటిమని

ఇది ఆంటిమని అమ్మజనితము. దీని తయారీలో తుడ్డుమైన ఆంటిమని ధాతువును మొదట ఆవిరిగా మార్చి తరువాత యీ ఆవిరులను ఖాయీదాచేయబడిన పరిస్థితులలో అమ్మజనికరించెదరు. వర్ణచూర్ణమేర్పడు వేడిలోనే యిది యీ విరిగా మారును. గనుక యీ ఆవిరులను చల్లార్చు గదులలోనికి పోనిచ్చి కొంత కాలముంచి చల్లార్చుదురు. చల్లారిన ఆవిరులు వర్ణచూర్ణ కణములుగా మారి గడినీలపై రాలును. ఈ వర్ణచూర్ణము ఒకే విధమైన వర్ణమును కలిగియున్నది. ఈ చూర్ణము తెల్లయశద, తెల్లసీస చూర్ణముల కన్న హెచ్చుగా లేపపటముల స్థితి స్థాపక కత్తిని వృద్ధిచేయుచున్నది.

ధవళచూర్ణములు లేపపటముల

కిచ్చు గుణములు

వర్ణచూర్ణముల భౌతికతత్వము, రసాయనిక కూర్పు, లేపపటముల మన్నిక, నాణ్యములను ప్రేరేపించుచుండును. పునాదిచూర్ణములను గూడ లేపపటముల మన్నికను నిర్ణయించగలిగియున్నవి. ముఖ్యమగు పునాదిచూర్ణములు తెల్లసీసము, తెల్లయశదముమాత్రమే. ఈ రెండు పునాదిచూర్ణములలో ఏదోవకట్టియైనను లేని వర్ణలేపములు చాల అరుదు. గనుకనే యీ రెండువర్ణచూర్ణములకు వర్ణలేప కాస్త్రములో పునాది చూర్ణములని పేరు కలుగుట తలస్థించెను.

ఒక వాతావరణలో సరిగా పనిచేయు లేపపటములు యింకొక వాతావరణపరిస్థితులలో విఫలమగుచుండును. దీనికి పునాహారణముగా తెల్లసీసలేప పటములను తీసికొందము. శీతల వాతావరణపరిస్థితిలో యివి చక్కగా మనగలవు. కాని వీనినే వుష్ణవాతావరణపరిస్థితులగల

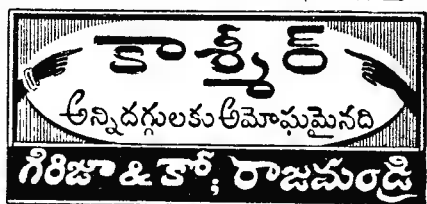
తావులలో వాసినచో వీటికి మిలిమీరిన 'పాడి రాల్పు' సంభవించుచున్నది. ఇందుచే గాక యీ వర్ణలేపపటములు మనకోరుగిల్లుడుకు కొంచెము మెత్తగానుండును. తెల్లయశదలేప పటములని నిగనిగలతో కూడినగట్టి తనమును గలిగియున్నవి. మనకోరుగిల్లుడుకు లాంగవు. యీ లేపపటములు సూర్యరశ్మి తాకిడికిచక్కగా తట్టుకోగలవు. కాని యీ పటములలో దుర్గుణముకూడ వకటి లేకపోలేదు. తెల్లయశద లేపపటములు అతి "పెగుసు"దనమును కలిగియున్నవి. వీనిలో పాడిరాలుల తలగించును. పెగుసుదనము అనగా లేపపటములు లేపితవస్తువుయొక్క సంకోచ ప్రకోచముల ననుసరించలేని స్థితి. ఈ లేపపటములు (తెల్లయశద) వాతావరణముగ్ల ఆకస్మికపుష్కళితలమార్పులకు అనువుగా స్థితిస్థాపక కత్తిని కలిగియుండకపోవుటచేత యిది వీటలు వారి ముడతల పడెను. సూచికట్టు తెల్లయశదము లేపపటములోని స్థితిస్థాపక కత్తిని చాల హెచ్చు చేయును. ఈ వర్ణచూర్ణకణములు సూదులమాదిరి యాకారము కలిగి మొనలు తేలివుండుటచేత, వీనియసంఖ్యాకములగు మొనలవద్ద అతిమాత్మములైన కూనగ్నిప్రకీతము (వాక్యమ్ పాకెట్టు)లు పటములలో నేర్పడును.

ఈ విధముగా నేర్పడిన అసంఖ్యాకములగు మాత్మకూనగ్ని ప్రదేశములు లేపిత వస్తుసంకోచ ప్రకోచములవలన కలిగిడి పటబిడనను (ఫిలిం స్ట్రీక్) తొలగించి పటములలో స్థితిస్థాపక కత్తిని వృద్ధిచేయును. గనుక యివటి లేపపటముల స్థితి స్థాపక కత్తి వర్ణచూర్ణకణముల భౌతిక నిర్మాణమువలననే (సూచికట్టు) సంభవించుచున్నది. మామూలు తెల్లయశద లేపపటములలో యీ మాదిరి యసంఖ్యాకములగు కూనగ్ని ప్రదేశము లేర్పడుటకు వీలులేదు. అనగా యీ చూర్ణకణముల భౌతిక అమరిక పటములలో కూనగ్ని ప్రదేశములు యేర్పడుటకు వీలుచేయలేదు. గనుక యీ లేపపటములు త్వరలోనే పగులుచున్నవి.

లితోపోజ్ను హెచ్చుగా గృహంతర భాగములందు వాడు వర్ణలేపములలో వుపయోగింతురు. దీని లేపపటములకు లేపితవస్తువులమును చక్కగా మరుగుపరచెడి కత్తి గలదు. కాని దీని లేపపటములు గాలిలోని తేమ, వాతావరణముయొక్క శీథిలక్రియకును తాళగలిగలేవు. గనుకనే యీ లేపములు గృహముల వెలుపలిభాగములలో వాడుటకు అనర్హములు.

తెల్ల ప్రైమేనియచూర్ణము చక్కని తెలుపుదనమును కలిగియున్నది. దీని లేపపటములకు లేపితవస్తువులమును చక్కగా కప్పి మరుగుపర్చగల కత్తి గలదు. యీ లేపపటములు ఆరిన మీదట గాఢద్రావకముల పొగురుకు పలుచని ద్రావకముల రసాయనిక శీథిలక్రియకు తాళగలిగియున్నవి. కాని యీ లేపపటములలో అధికముగా "పాడిరాలు" దుర్గుణముకూడ కలదు. వర్ణలేపములలో వుపయోగించెడి చాయచూర్ణపు రంగులను (టిక్టెటర్సు) యీ తెల్లప్రైమేనియ చూర్ణము మ్రొంగివేయు దుర్గుణమునుకూడ గలిగియున్నది. దీనివలన లేపముల చాయలు తారుమారగుచుండును.

తెల్ల ఆంటిమెనిచూర్ణము స్వేచ్ఛాప్రములు గల వర్ణవాహకములలో (ఆసిడిక్ పెయింట్ మీడియా) మిళితముచేసి లేపములను తయారు చేయవచ్చును. ఈ వర్ణచూర్ణముయొక్క భౌతిక కణ నిర్మాణము సూచికట్టు అమరిక కలిగియుండుటచేత యిది లేపపటములలో స్థితి స్థాపక కత్తిని వృద్ధిచేసి పటములు వీటలు వారకుండా చూచును. యీ వర్ణచూర్ణపు తెల్లదనము కళావిహీనమైయుండుటచేతను, చూర్ణకణములన్నియు ఒకే పరిమాణమును కలిగియుండకపోవుటచేతను దీనిని లేపములలో బహుమాత్మముగా వాడెదరు.

విద్యకు, సహజంగా కుతూహల మనేది విద్య. సేర్వకొనే వాడిలో ఉండడం ముఖ్యం. సామాన్యంగా చిన్నప్పుడు ఈ కుతూహలం పిల్లలందరిలోనూ ఎక్కువ ఉన్నా, ఒక దోవా తెన్ను ఉండక ఎప్పటికప్పుడు, చూడటానికి అందంగా కనబడుతూ, అడుక్కోటానికి పిలుగా ఉండే కొత్త కొత్త ఆటవస్తువుల మీదికి బుద్ధి పోతూ ఉంటుంది.

కొని ప్రతిభావంతుల్లో ఈ కుతూహలం మామూలు పిల్లలకన్న చాలా దృఢంగా ఉంటుంది. దాన్ని తీర్చుకొనేందుకు, మానసిక మైనక్వేషి కూడా చాలా చిన్నప్పటి నుంచీ ఉంటుంది.

తల్లిదండ్రులే కాకుండా, ఒక మాదిరిగా చదువుకొన్న వాళ్ళ కూడా, జవాబు చెప్పలేని విషయాల్ని గురించి, ప్రతిపిల్లవాడూ సామాన్యంగా ప్రశ్నలు అడుగుతూనే ఉంటాడు. కొని పెద్దవాళ్ళు విసుగు కోవటంతోటో, లేక ఏదో కల్లబొల్లి జవాబు చెప్పటంతోటో, ఆ కుతూహలం అల్లాగే అణిగిపోతూ వుంటుంది.

పిల్లలు తమ ప్రతిభ వృద్ధి చేసుకోవాలంటే, ఆ ప్రశ్నలకు, పెద్దలు జవాబు చెప్పకపోయినా, తమంతటతమే కాస్త మనస్సు కిగ్గపట్టుకొని ఆలోచించటం మొదలు పెడితే, ముందుముందు కొన్ని తప్పుదోవల్లో పడ్డా ఆ ఆలోచనాశక్తి సహజంగా వృద్ధిపొంది, తెలివిగలవాళ్ళుగా ప్రకాశిస్తారు.

ఈ ఆలోచనకు పట్టుదల చాలా అవసరం. పట్టుదల లేని పిల్లలకూడా చాలా కొద్దిమందే ఉంటారు. మొండిబండి, ఆకతాయి, రాలుగాయి, దిప్పకాయి అలాంటివి తినే పిల్లల్లోనే ఈ పట్టుదల ఎక్కువ ఉంటుంది. కొని ఆ పట్టుదల కోరికల విషయంలో కాకుండా, ఆలోచనల విషయంలోకి, స్వయంగాగాని, గురు చెప్పినా చెప్పినందుకల్లాగాని వాళ్ళు మార్పుకోగలిగితే, వాళ్ళు చాలా గొప్పవాళ్ళవుతారు.

ఇల్లా ఏ విషయమైనా స్వయంగా తమ బుద్ధితో తెలుసుకొందామనే పిల్లలే చాలా ప్రతిభావంతులై, గొప్పవాళ్ళుగా పేరుబడ్డారు. ప్రతివిషయం స్వయంగా తెలిసేవాళ్ళా ఆలోచించటం వాళ్ళు చిన్నప్పటినుంచీ అలవాటు చేసుకొన్నారు.

పెట్టి గాస్పొండి అనే కాస్త్రజ్ఞుడు పెద్ద వాడై చాలా పేరుబడ్డాడు. చిన్నప్పుడు అతను ఆకాశంలోకి చూస్తుంటే, చంద్రుడు పరుగెత్తుతున్నాడని, పేళూలు పరుగెత్తుతున్నాయని అనుమానం వచ్చింది. అతని ప్రక్కనున్న పిల్లలంతా "చంద్రుడే పరుగెడుతున్నట్టు స్పష్టంగా

న్యూటన్ బాల్యము

కనబడతుంటేనే" అని అతనితో పదం వెదకటం మొదలుపెట్టారు. అతను "పేళూలు పరుగెడుతున్నాయి; చంద్రుడు కాదు" అని వాళ్ళకు చెప్పినా వాళ్ళు వివరాలు.

గాస్పొండి పిళ్ళకు తెలియచెప్పటం ఎల్లాగా అని ఆలోచించాడు. కదలకుండా ఉన్న మరో వస్తువుతో నూటిగా చంద్రుడిని పేళూల్ని కలిపిచూస్తే, ఎవరు కదలుతుంటే, చూపి చెప్పవచ్చు ననుకొన్నాడు. అల్లాంటి ఉపాదేశం దుకు మనస్సును చిన్నప్పుడే కృషిచేసి తయారు చేసుకోటమే ప్రతిభకు లక్షణం.

పిల్లలందరినీ ఒక చెట్టు క్రిందకు తీసుకుపోయాడు. కదలకుండా ఉన్న ఒక పెద్ద కొమ్మకు నూటిగా చంద్రుడిని పేళూల్ని చూడమన్నాడు. చెట్టుకొమ్మకు నూటిగా చంద్రుడు నిలచే ఉన్నాడు. పేళూలుమాత్రం కొమ్మకు దాటి కదలిపోతూనే ఉన్నాయి. పిల్లలందరికీ అంతటితో తెలిసినవచ్చింది.

గ్రో విజాకన్యూటన్, భౌతిక శాస్త్రానికి, గణితశాస్త్రానికి పునాదులు నిర్మించిన మహా ప్రతిభాశాలి. ఏ విషయమైనా నిర్ధారణగా, సత్యసమ్మతంగా తెలుసుకొందామనే కుతూహలమే ఈ ప్రతిభావంతులందరిలోనూ ఉంటుంది. సామాన్యతైన పిల్లలకూడా, తమ కన్న సహజకౌతూహలాన్ని, ఈ మార్గంలో తిప్పుకోగలిగితే, జీవితంలో తెలివైనవాళ్ళుగా పేరు తెచ్చుకోగలుగుతారు.

న్యూటన్ ఏడో ఏట ఒకనాడు చలికాలి చాలా బలంగా కిస్తోంది. పిల్లలంతా ఇళ్ళల్లో కంబళ్ళు ముసుగెట్టుకొని పడకొంటున్నారు. కొని న్యూటన్, ఆ మంచులోనే కిథిలోకి వచ్చాడు. ఈ చిన్నప్పటికీ బలమెంత ఉంటుందో తెల్లగా తెలుసుకోవాలనుకొన్నాడు. పిథిలోకి వచ్చి, రోడ్డుమీద ఒక గీత పెట్టుకొని ఆ గీత దగ్గరనుంచి గాలివాటం ఉన్నచోటకు, బలంగా గెంతాడు. తను ఎంతదూరం వచ్చాడో అక్కడ ఒక గీత గీశాడు. మళ్ళీ ఇటువైపు ఈ

గీత నుంచి, గాలి కెదురుగా, ఇందాకటి లాగే దూకాడు. మొదట తాను బయలుదేరిన గీత కన్నా చాలా ఇవతలికి పడ్డాడు. ఇల్లా రెండు మాట్లు గెంతిన దూరానికి తేడాలో సగ మెంతో కొలిచాడు. తనబలంతో పోల్చిమానుకొంటే ఇది గాలి బామని లెక్క వేశాడు.

అల్లా ప్రతివిషయం, విశేషంగా, కొలమానంగా చప్పగలిగినట్లుగా ఆలోచించి కృషి చేయటమే కాస్త్రజ్ఞుల లక్షణం.

చిన్నప్పుడే న్యూటన్ ఒక సంతకు పోయి బిస్కూరి అద్దం మూడుపలకలది, (Prism) ఒకటి కొని తెచ్చుకొన్నాడు. తిక్కైన పిల్లలంతా దాంట్లోంచి చూచి రంగురంగులు చూడటం తోటే తృప్తిపడే వారు. కొని న్యూటన్ అల్లాగాడు. ఈ రంగు తెల్లా కనబడతాయి. ఒక్కొక్క రంగు ఎంత పొలుంటుంది. ఇది సరిగ్గా తెలుసుకోవానుకొన్నాడు. ఒక గది కిటికీ తలుపుకు, ఆ కిటికీకి అద్దం మాత్రమేపట్టే అంత చిన్నకంత చేశాడు. గది అంతా చీకటిగా ఉండేట్టు చేసి, బైట ఎండలో ఒక చిన్న అద్దం పెట్టి, సూర్యకిరణాలు సరిగ్గా కెల్లోకి గజా ముక్కుమీద పడేట్టు చేశాడు. గది లోపలికి వచ్చి, తలుపున్నేనే, ఎడటి తెల్ల గోడమీద ఈ రంగులే వరసను పడుతున్నాయని జాగ్రత్తగా చూడడం మొదలు పెట్టాడు. ఒక చిన్న స్కేలు బద్ద తీసుకొని, ఒక్కొక్క రంగు బద్దీ వెల్లు ఎంతో కొలిచాడు. ఆ తర్వాత 'ప్రిజము'లతోటి ఇంకా ఇల్లాంటి ప్రయోగాలు చాలా చేశాడు. తెల్లగా కనపడే వెల్లురులో ఇంద్రధన్వంతుల కనబడే ఏడు రంగులూ ఉంటాయని నిరూపించాడు. ఒక అట్ట చుక్రంమీద ఈ ఏడురంగులూ తను కొలిచి తెలిసికొన్న తెల్లలో, రంగు వేశాడు. ఆ అట్టచుక్రం గిట్టున వేగంగా తిప్పితే చక్రం తెల్లగా కనబడుతుందన, కాబట్టి, ఈ ఏడు రంగులు సూర్యకాంతిలోనే ఉన్నాయని చూపించినాడు. ఆ విధంగా, కాంతిని గురించి ప్రపంచం తెలిసికొనేందుకు ఆ శాస్త్రానికి పునాదులు నిర్మించాడు.

న్యూటన్ కు చిన్నప్పటి నుంచి చేతి పనులు చేయటం సరదా; అంటే, కాస్త్రజ్ఞానానికి కావలసిన కుతూహలం అవిధంగా అతనిలో పొక్కిపోతూ ఉండేది. చిన్న చిన్న వడంకం పనులు అన్నీ అతని దగ్గర వుండేవి. అతని చిన్నప్పుడు ఆ ప్రక్కనే ఒక వడ్డ ఫ్యాక్టరీ కట్టారు. న్యూటన్ ఆ మిల్లు లోపలికి పోయి యంత్రాలన్నీ విశేషంగా చూసినవాడు. ఇంటికి వచ్చి, తన దగ్గర ఉన్న చిన్న ఉలి, చేపాడిత, రంపము, బొమ్మ, ఇల్లాంటివాట్లతో ఒక చిన్న కొయ్య వడ్డ ఫ్యాక్టరీ తయారు చేశాడు. అంత కన్నా కూడా, గొప్ప విషయం ఏమంటే—తన చిన్న ఫ్యాక్టరీ చక్రాలు తిరిగేందుకు ఒక గమ్మత్తు పని చేశాడు. తన కొయ్య ఫ్యాక్టరీలో వడ్డు కనబడుతుండే చోట, ఒక కొయ్యపలక అమర్చి, బరువుకు ఆ బల్ల క్రంగితే చక్రాలు తిరిగేట్టు చేశాడు. ఆ కడ్డు చూసి అతను దగ్గర తనవడ్డు ఒక ఎలక యంత్రంలో దూరి పలక మీదికెక్కేడి. ఎలక బరువుకు చక్రాలు తిరగటం మొదలుపెట్టి, వడ్డు బియ్యమయ్యేది. చక్రాలు తిరిగి చవ్వుడు చేయగానే ఎలక తెరిసిపోయి వెళ్ళి పారిపోయేది. మళ్ళీ ఆక ఫుట్టివడ్డల్లా వచ్చి ఫ్యాక్టరీని ఆడించి వెళ్ళిపోతుండేది.

అసలు న్యూటన్ చిన్నప్పటి కథ వింటే, ఎంత బండమొద్దు లని క్లాసులో పేరుతెచ్చుకొన్న పిల్లలకూడా, ఉత్సాహం తెచ్చుకొని, మంచి తెలివితేటలతో ప్రకాశించవచ్చును.

న్యూటన్ కు చిన్నప్పుడు ఒక బడిలో చేర్చారు. ప్రతిదీక్షా క్లాసులు తప్పకూ క్రింద క్లాసులోనే ఉండేవాడు. అంటే అతనికి చదువులో కుతూహలమే ఏర్పడలేదు.

ఒకనాడు ఒక పెద్దకట్టాడు క్లాసులో, న్యూటన్ ను 'బండవధు' అని తిట్టి ఈసడించి వేళాకోళం చేశాడు. న్యూటన్ కు ఉడుకుమోతు తనం వచ్చింది. బడి వదిలిపెట్టేవాళ్ళా అగ్గి, బైటికివచ్చాక ఆ కట్టాడిని కుక్కిరిస్తూన్నాడు. న్యూటన్ పిలగా బహిసంగా ఉండేవాడు. ఆ కట్టాడు చిన్నపిల్లలో రాడీలాగా బలంగా ఉండేవాడు. ముందు ఆ కట్టాడే నెగ్గాడు. కొని న్యూటన్ పట్టుదల వదిలకుండా అల్లాగే కుస్తీ సాగించాడు. చివరికి అంత బలమైన కట్టాడు అతని పట్టుదల కాగలేక పీడి పోయాడు.

న్యూటన్ కు అంతటితో ఏదో ప్రబోధము వచ్చిపట్టియి, తీవ్రంగా చదవటం మొదలు పెట్టాడు. మరుసటి నెలకు క్లాసులో కెల్లా మొదటివాడుగా తయారయ్యాడు. మరుసటి ఏడుకు, ఆ స్కూల్లో కెల్లా మొదటివాడుగా, పరీక్షలో నెగ్గి పై చదువుకు తయారయ్యాడు. కాబట్టి, ముందు బండవాళ్ళుగా కనబడే పిల్లలు, తమను పదిమంది బండ అంటున్నారని కనుక బండలమే అనుకోకుండా, సరియైన పౌరుషం తెచ్చుకొని పట్టుదలతో చదివితే, మామూలు కుట్టవాళ్ళైతూ, వాళ్ళముందర అగరు.

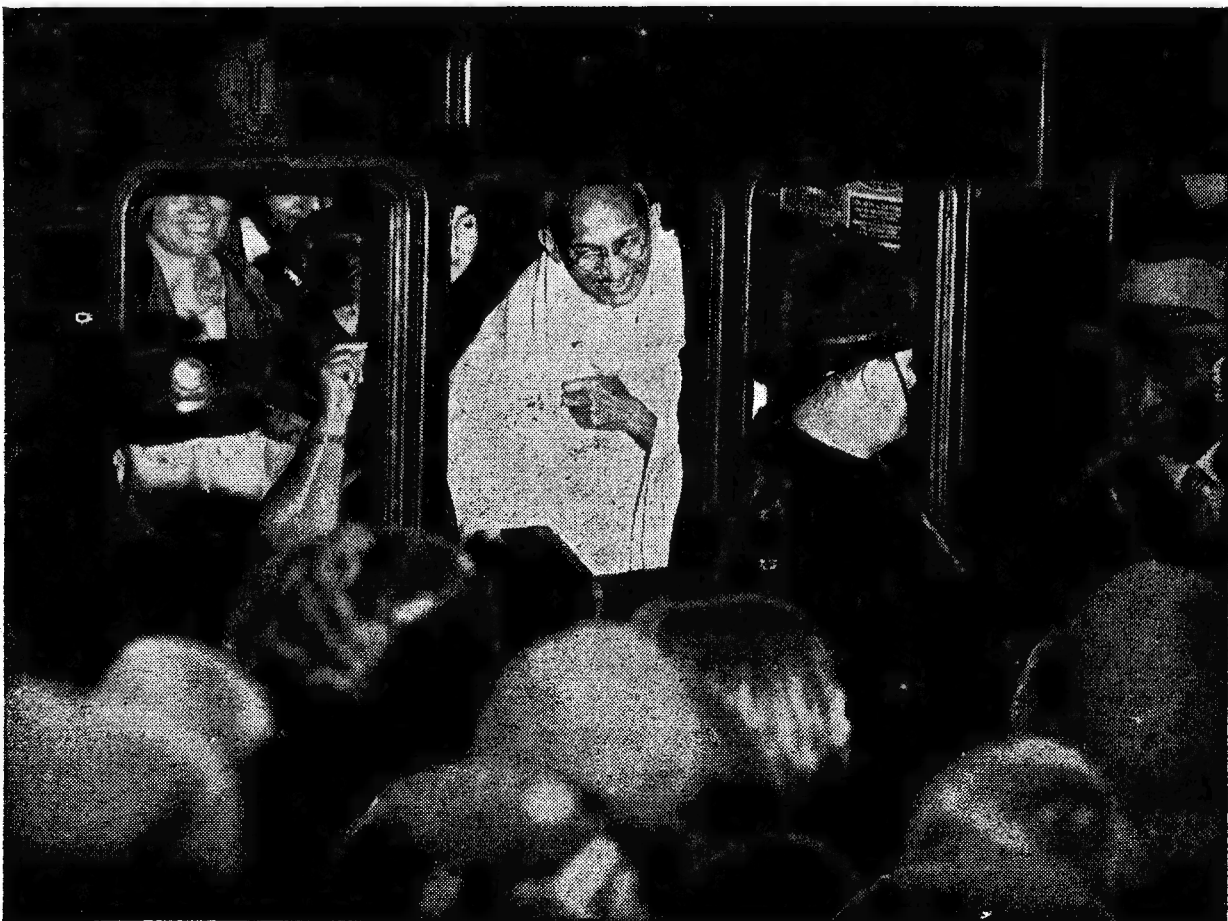
నారసింహలేహ్యము
 ఐంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక, విన్న క్షవ, కుక్షనప్రమును హరించి ఐలమును కాంతిని వీర్య వృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—
 20 రూ॥ దప్పి రు. 8-4-0 పోస్టేజీ 10 అ.

రాళ్ళు అమర్చిన నివారు వాచీలు

అన్ని వాచీలు స్విట్జర్లండులో తయారైనవి. సరిగా టైం చూపును. X టి మెషిన్ రి, మన్ని క గ ల వి. అందమైన ఆకారము. ప్రతీది 7 ఏండ్లు గ్యారంటీ. క్రోమియం కేసు రు 18/8- మేలురకం రు 21/-

4 రాళ్ళు రెక్టాంగుల ర్ ట్రైబ్ క్రోమియం కేసు రు 38/- 7 రాళ్ళు రు 38/- మేలురకం రు 41/- 15 రాళ్ళు క్రోమియం కేసు రు 61/- రోలు గోలు 10 ఏళ్ళు గ్యారంటీ 7 రాళ్ళు రు 48/- మేలురకం రు 52/- అడవాల్స్ రు 66/- 15 రాళ్ళు రోలు గోలు రు 82/- పోస్టేజీ 12 అణాలు. రెండు వాచీలకు పోస్టేజీ ఉచితము. క్యాలెండరులు అయిపోయినవి.

THE MODERN WATCH CO. (A.W)
 Post Box No. 12220, Calcutta 5.

కౌండ్ టేబిల్ సమావేశం అయిన తరువాత లండన్ నుండి గాంధీజీ తిరిగి వస్తున్నారు. రైలు స్టాట్ ఫారంమీద గాంధీజీ వెంటఉండిన అంగరక్షకుడు నిలబడి ఉన్నాడు

భారతరాజకీయాలు

(17-వ పేజీ తరువాయి)

సభ్యులుగా జేర్చించి, సహకార పద్ధతుల వై ఆర్థికాభివృద్ధి చేయవలెనని ఆదిలో ఆశించి నారు గాని ఎందువలనో అది యిప్పుడు విర మింప బడినది కాండికీలు తమ కుటుంబ పోషకారము వెంటనే జేర్చే గు ఉద్యోగము లలో జేరి పోవుటకు పారిశ్రామిక సహకార సంఘములు చక్కని అవకాశమిచ్చెడివి.

కాండికీల పునరావాసపు తేర్మాట్టు పూరి అయిన తరువాత ఈ సంస్థ పారిశ్రామిక కాభివృద్ధికి కూడ తోడ్పడును. జేశమండలం చిన్న చిన్న పరిశ్రమల సేర్పరచుటకు వ్యక్తులను ప్రోత్సహించుటకు ఇట్టి సంస్థ ఎంతేని అవ సరము. కాని ఈ సంస్థ ఇప్పుడు యిప్పుటికిన మూలధనము 10 కోట్ల రూ.లు ఏమాత్రము సరి పోదు. సంస్థమొక్క కాశ్యకలాపములు వృద్ధి అయిన కొద్దీ ఎక్కువ మొత్తము మూల ధనమును ప్రభుత్వము మంజూరు చేయుచుండవలెను.

మన రాష్ట్ర ఆహార పరిస్థితి

చెన్నరాష్ట్ర ఆహార పరిస్థితి నానాటికి విష మున్నదని ఆహార శాఖమంత్రి డా॥ రాజన్, ప్రధాని శ్రీరామస్వామిరెడ్డిగారు ఈమధ్య జరిగిన ఆహార సలహా సంఘ సమావేశములో వివ రించి చెప్పిరి. గతరెండు సంవత్సరముల నుండి ఆర్థిక బాధతో అవసరపడుచుండిన మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రజలకు ఈ వార్త విచారకరముగా నున్నదని వేరు చెప్పనక్కరలేదు. మన రాష్ట్ర ములో ప్రతిసంవత్సరము మామూలుగా 1 లక్షల టన్నులు ఆహారధాన్యము - కొరతపడుచుండును. కాని ఈ సంవత్సరము 21 లక్షల టన్నులు ఆహారధాన్యము కొరతపడునని అంచనావేయ బడినది. మామూలుగా మన రాష్ట్రములో వరి పంట దాదాపు 49 లక్షల టన్నుల విద్యుము నకు సరిపోవును. కాని ఈ సంవత్సరము దక్షి

ణాదిలోను, మలబారులోను వానలు సరిగా కురవవలెను పంటలు మామూలు పంటలో నాలుగవంతుమాత్రమే పండెను. సర్కారుజిల్లా లలో కూడ కోతలసమయమున వర్షములు అధి కముగా కురియుటచే కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లా లలో పంటలు బాగా చెడిపోయినవి. అందు వలన ఈ సంవత్సరం వరి పంటలు మొత్తం 37 లక్ష టన్నుల విద్యుమునకే సరిపోవునని అంచనావేశారు. కాబట్టి విద్యుం లో టు 12 లక్షల టన్నులనీ, దీనికితోడు 8 లక్షల టన్నులు ఇతర ఆహారధాన్యములు లోటుపడునని మొత్తం దాదాపు 21 లక్ష టన్నుల ఆహార ధాన్యం కొరత పడునని ఆహార శాఖవారు అంచనా వేశారు మామూలుగా 6 లక్షల టన్నుల ధాన్యం కొరతపడే రాష్ట్రంలో, ఎట్టి కొరతల వల్లనా 21 లక్షల టన్నుల ధాన్యం కొరత ఏర్పడునంటే నమ్మటం చాల కష్టమే; కాని దక్షిణాదిలో పంటలు ఎంత ఎక్కువగా చెడి పోయినవో అంతెలా సూచిస్తున్నది.

మన రాష్ట్ర ఆహారపు కొరతను భర్తీ చేయు టకు కేంద్ర ప్రభుత్వము కొంతవరకు సహాయ పడుతున్నది మన రాష్ట్రపు కొరత 6 లక్షల టన్నులకు మించదను అంచనాతో కేంద్ర ప్రభు త్వం మన రాష్ట్రానికి 2 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను ప్రసక్తింపించింది. ఇందులో ఒక లక్ష టన్నులు విద్యుము, 60 వేల టన్నులు మొక్క జొన్న, 40 వేల టన్నులు గోధుమలు. కాని మన రాష్ట్రపు కొరత 6 లక్షల టన్నులు కాదు; 21 లక్షల టన్నులని తెలిసినప్పుడు కేంద్ర ప్రభు త్వము అంత పెద్ద మొత్తమును భర్తీ చేయలే నని చెప్పి, మన రాష్ట్రమునకు 2 లక్షల టన్నులు గాక 4 లక్షల టన్నులు ధాన్యం సరఫరా చేయు టకు అంగీకరించినది. ఇంతకన్న మెచ్చు మొత్తము ధాన్యము కేంద్ర ప్రభుత్వము సరఫరా చేయుటకు అవకాశము లేదు. విదేశీ ధాన్యముల ధరలు చాల మెచ్చుగా నుండి కొనుటకు తగినంత ధనము

చెళ్ళు పిళ్ళ వేంకట శాస్త్రి గారు

[15వ పేజీ తరువాయి]

భావరాగాల పొందికను సాధించుకునే మార్గం అటుంచి తెనుగుపద్యాన్ని, రాగానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చి పద్యభావాన్ని చంపే దోరణి ఉన్నట్లు కనబడదు. పద్యభావాన్ని ప్రస్తుతించే సంగీ తాన్ని చులకన చేసే పద్ధతి ఉన్నట్లు కనబడదు. బహుశా, భావరాగములను రెండినీ మరచి— గొంతెత్తి ఏదోగా చదివే పద్ధతి ఉన్నట్లుగా కన బడుతుంది. అనాటిపాఠ్యం చదివేప్పుడెవరినెవరినీ వేంకట శాస్త్రిగారు చూసిన మార్గాన్ని గురించి, దాని ఫలితాన్ని గురించి శ్రీ ప్రభాకర శాస్త్రిగారి అనుభవం ఇది:—ఇరువదియైదేండ్లకు బూర్వము నేను వేంకటశాస్త్రిగారి దగ్గర చదువుకొన నటే గినాడు “అల పతంజలికృతంబైన భావ్య మానకే పరిధవిల్లును మహా భావ్య పదము” ఇత్యాది పద్యమును మోసినరాగరసమును పద్య మనవద్ద లేకపోవుటవలనను, ప్రపంచమునందం తట ఆహారపదార్థములు కొరతగానందుటవల నను మనకు కావలసినంత ఆహారధాన్యము దిగు మతి జరుగుట దుర్లభము. అందువలన మనము మన రాష్ట్రములోనే అధికాహారధాన్యము ఉత్పత్తిద్వారాను, అధిక ధాన్యసేకరణ, సక్రమ పంపిణీల ద్వారా ఈ గడ్డు సంవత్సరమును గడుప వలసియున్నది.

మన రాష్ట్రములోనే కాదు, మనదేశము లోనే అధికాహారోత్పత్తికి తగినంత ప్రోత్సా హమివ్వబడుటలేదు. గత మూడేండ్లనుండి ఆహార దిగుమతులకు చేదుబడిన ఖర్చు మొత్తముతో మన దేశములో నిర్మించవలెనని ఆలోచించుచున్న ప్రాజెక్టులన్నియు నిర్మించగలగెడివారము. అప్పుడు ఆహారకొరత యను మాటయే వుండే దిడికాదు. కాని ఇంత వరకు ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు నిర్మాణముకూడ ప్రారంభము కాలే దనియే చెప్పవలెను. దీర్ఘకాలమునకు సంబం ధించిన ఈ ప్రాజెక్టుల విషయమేగాక, స్వల్ప కాలములో అధికాహారోత్పత్తికి ప్రోత్సాహము విషయముకూడ యిట్లే వున్నది. ఇన్ని సంవత్స రములనుండి ఆహారము కరువుగా నున్నను, భూములు ఇతరపంటలనుండి ఆహారధాన్యముల పంటలకు ఏమంత మారనేలేదు. ఆహారధాన్య ముల ఉత్పత్తి లాభదాయక మగునట్లు చేయుటకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు శ్రద్ధవహించుట లేదు. మెట్టభూములలో ఆహార ధాన్యముల ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించుటకు ఏ కృషి జరుగుట యే లేదు. ఈ సంవత్సరము గోదావరి డెల్టాలో మరొక 60 వేల ఎకరములలో రెండవపంట వరి పండించుటకు ఏర్పాట్లుచేసినట్లు తెలుస్తున్నది. రైతులవద్దనున్న అదనపు ధాన్యసేకరణ మాత్రము చాలజయప్రదంగాజరుగుచున్నది. ఈసంవత్సరం మొత్తం 12½ లక్షల టన్నుల ధాన్యం సేకరణ జరగవలెనని నిర్ణయింప బడినది. విద్యుం ధర మణుగుకు రెండు రూపాయల చొప్పున ఈ మధ్యనే పెంచినారు కాబట్టి ఈ సంవత్సర ధాన్యసేకరణ ను కువుగానే జరుగవచ్చును. రైతులు తమ వద్ద నిలువ వుంచుకొనుటకు అంగీ కరింప బడిన ధాన్యము మొత్తము కూడ సమంజ సముగానే నిర్ణయింపబడినది. దినమునకు మనీషి 20 డౌన్సుల ప్రమాణము చొప్పున మూడు నెల లకు తన కుటుంబమునకు సరిపోవు ధాన్యము, కూలి, విత్తనములకు కావలసిన ధాన్యము నిలువ యుంచుకొని తక్కిన ధాన్యమే ప్రభుత్వ సేకరణాధికారులకు రైతులు యివ్వవలసి యున్నది. ధరలు, నిలువలు కూడ సంశ్లేషికరముగానే నిర్ణ యింపబడినవి గాన అదనపు ధాన్యమును ప్రభు త్వమున కిచ్చి కాటకమును పోగొట్టుటకు ప్రతి రైతు తోడ్పడవలెను.

మన రాష్ట్రములో ఆహార పదార్థములు కొరత పడియున్న జిల్లాలు తిరునల్వేరి, రామ నాథం, చిత్తూరు, చెంగల్పట్టు. ఈ జిల్లాలకు అవుసరమైనప్పుడు ధాన్యము పంపుటకు తగు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. రెషనుకూడ 10 డౌన్సుల నుండి 8 డౌన్సులకు తగ్గింపబడినది. ఈ విధ ముగా ఈ గడ్డు సంవత్సరమును కూడ మనము గడుపగలుగ వచ్చును. కాని ఆహార ధాన్యకొరత వాటిలకుండుటకు గాను అధికోత్పత్తికి వీలైనన్ని సౌకర్యములు ఎంత త్వరలో చేసిన అంత మంచిది.

భావమున జీర్ణింపజేసి వారు చదువగా తన్న యిత చెందితిని. అంతకబూర్వము భైరవ్యాది రాగములను దిగవార్చి పద్యముల నడిగిల ఒటిచి పారాణిసలు చదువుతేరే నే నెఱిగినది.

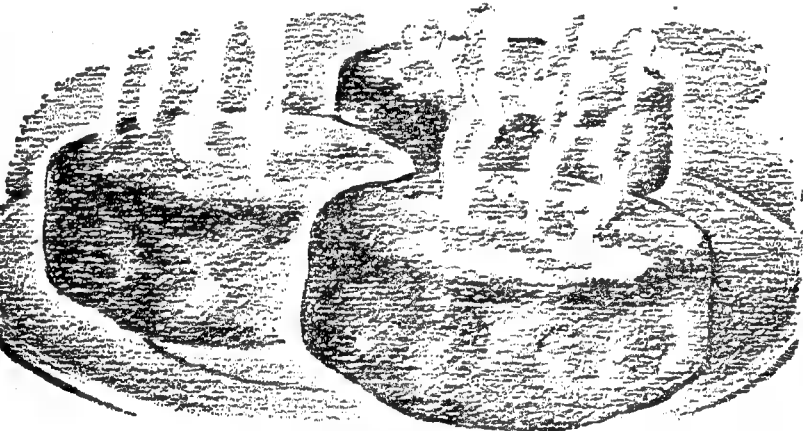
రసస్వార్థిలో డెలుగుబద్ధ్యముల చతువు చాతురికి నే డాంద్రదేశమున శ్రీ శాస్త్రి వారే అచార్యపితము. అనాటనుండి ప్రతివిద్యార్థియు శ్రీ శాస్త్రిగారివోం పద్యములు చదువుటకు ప్రయత్నించువాడే. ఎంతవో వారి పద్యపత నానకరణ ద్వారమున నాంద్రభాష పండితు లైరి.”

[1938 అక్టోబరు భారతి]

శతావధానాలు చేస్తూ, నానారాజుల్ని సంద ర్శిస్తూనే వుంటే తిరుపతి వేంకట కవుల సాహిత్యరాధన ఎలాపరిణమించేదో గానిరససంపన్నా లయిన కావ్యాలను, మహాకావ్యాలను, నాటకాలను రచించటం నిండదనాన్నే కాక భాష లోని వాడుకను, కావ్యపున, నాదాన్ని నిర్మల్చి ఎలా పట్టుకోడమో, ఎలా ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసు కోడమో నేర్పింది. అంతకుముందు తెలుగు సాహిత్యంలో తిక్కనను మినహాయితే అక్కడక్కడ బల్లుల్ని వాడడం ఉందికానీ, ఏ కవీ యింత ధారాళంగా, వాడకల్లి కొవవును, నాద శక్తిని, రద్యాలలో ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసినట్లు కన బడదు.

శతకాలలో, జూయివులలో కొంత భావ బంగానే వైవాటి ప్రాణప్రతిష్ఠ వుంది. శేకపా లేదు. ఇంతధారాళంగానూ, యింత హుందా గానూ తృప్తిగామా కనబడదు అక్కడా కాను పురుషోత్తం గారిలాంటివారు లేకపోలేదు]

కళా ప్రపంచంలో ఒక చిత్రమైన చిత్రనేమి క్రమం లాంటిది జరుగుతుంటుంది. ఒకనాటి పద్ధతి, పనిని, కావరి, కొందరు ముంగుకు వస్తారు. వీరి మార్గం నలుగురుంది. మరికొందరు ముందుకు వస్తారు. సన్నిహితమైన పాతదాన్ని కాదంటారు. వెనకటి దాన్ని కొంత తిరుగతోడు తారు. మరింత ముందుకుపోతారు. మరి కొంత కాలాల్లో మరికొందరు ముందుకువస్తారు. ఇలా ధార తెగకుండా చక్రం తిరుగుతుంటుంది. కాని, ప్రాచీన కళానిర్మాణాలు (క్లాసిక్ అన్న దానికి తూనే మాట తెలియలేదు) తిరిగితిరిగి ప్రజ లకు అందుబాటులోకి వస్తూనే ఉంటవి. కొత్త రుచులతోపాటు కొత్తకొత్త ఆకారాలు ఆవిర్భవ విస్తవి. కొత్త వ్యాఖ్యానాలు ప్రస్తుటంగానో, మానంగానో చేయబడతై. జాతికి సంస్కృతికి పుష్టి కలుగుతుంది. వ్యాసమహా భారతాన్ని చంపూపద్ధతిని, తెలిగించుకోటం ఒకప్పుడు జరి గింది. ఆ గాథలోని చిన్నచిన్న కథల ప్రబం ధాలుగా వెలసినవి. రుచుల మార్పుతోపాటు పొండవ కథ, నాటక రూపంతో తెలుగునాట వెలిసింది. భారత కథల్ని నాటక రూపం గా తెచ్చిన తిరుపతి కవుల పూనిక ఆంధ్రులకు నిధి లాంటిది అయింది. మరి పొండవ - ఉద్యోగ విజయాలు నాటకాల్లోని పద్యాలు—పండిత పామర రంజకాలేకాక, సర్వాంధ్రుల రసనల మీదా తాండవించినవి. కాలం తెచ్చిన మార్పు కావచ్చు. ఆ ప్రయత్నం గా జరిగిన విషయం కావచ్చు. ఏమన్నా కావచ్చు. భారతాన్ని ప్రత్యక్షమ కోసగా ఉడివిన వేంకటశాస్త్రిగారు, పొండవనాటకాలను వ్రాయడం ఎప్పుడూ గొప్పగా కనబడుతుంది నాకు. మరోటికూడాను. మనకు అతి ప్రాచీనకాలంనుంచి సంస్కృత భాషతో సంపర్కం ఉంది. అక్కడి మహా గ్రంథాలను అనువదించి కొంత స్వ తంత్రించి తెనుగులుకు అంది వ్వడమూ ఉంది. కాని, ఆ భాషలో చెప్పకో తగ్గ గొప్పనాటకాలనూ, చిల్లర నాటకాలనూ ఎందుకో మరి తెనుగు వారు ఉడేశించారు. అంతేగాక, నాటకాలను వైతం ప్రబంధాలుగా రచించుకొన్నారు. కాకుండానాటు యిటీవలనే తెనుగులోకి వచ్చిన్నై. కాని, భాషలో ప్రత్యే కించి చెప్పగొత్తగనీ—ఉన్నతాలయినవి అయిన మృచ్చకటిక, ముద్రారాక్షసాలను, తిరుపతి కవులు తెలిపించడం ఘనంగా జరిగింది. యింక ముందెవరైనా, వాటిని తిరుపతి కవుల తరుమా కున్న అందంగా తర్జుమా చేస్తారనే ఆశ నా మట్టుకు నాకు లేదు.

డాల్బాల్ వేయించిన బంగారాదుంపల వడలు తప్పకుండా రుచికరముగానుండను!

బంగారాదుంపలను శుభ్రపరచి వాటిని తొక్కలతో ఉడుకబెట్టండి. అవి మెత్త గా అయినపుడు తొక్కలను తీసివేసి రుచికరమైన ఉప్పు, మిరియము, కొత్తి మిరి ముక్కలు చేర్చుతూ కొద్ది పాలుచో వాటిని నలగగొట్టండి. తరువాత చదు నైన విశ్లవలచేసే వాటిని త్రోడిగ్రుడ్ల లోచి తెల్లటి భాగమందో లేక విద్యుపు పిండి ముద్దయందో ముంచండి. తరు

వాత రొద్దె పిండిలోనో లేక మైదాపిండి లోనో దొర్లించండి తరువాత, రెండువై పులు గోదుమ వడ్డమువలె అగుసంతవర కు ఆ వడలను ఒక మూకుడులో వేడి డాల్బాతో వేయించండి వేడిగానున్న వడలను తినండి. నిజంగా మీరు వాటి యందు చాల ఇష్టపడుతారు. డాల్బా దానితో వండిన ప్రతి వస్తువుయొక్క రుచిని వృద్ధిచేయును.

రుచికరమైనటువంటియు, పుష్టికరమైనటువంటియునైన ఆహారముల ను ఏలాగుచేయాలి, సరిగ్గ ఏలాగుపంచాలి, మీరు పదిలిపెట్టిన మీగు లను వీలైనంత మంది విధముగా ఎట్లు ఉపయోగపరచుకోవాలి—ఈ విషయములను గురించి తెలుసుకొనుటకు ఉచిత సలహాకొరకు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయండి—

ది డాల్బా అడ్ వైసరీ సర్వీస్

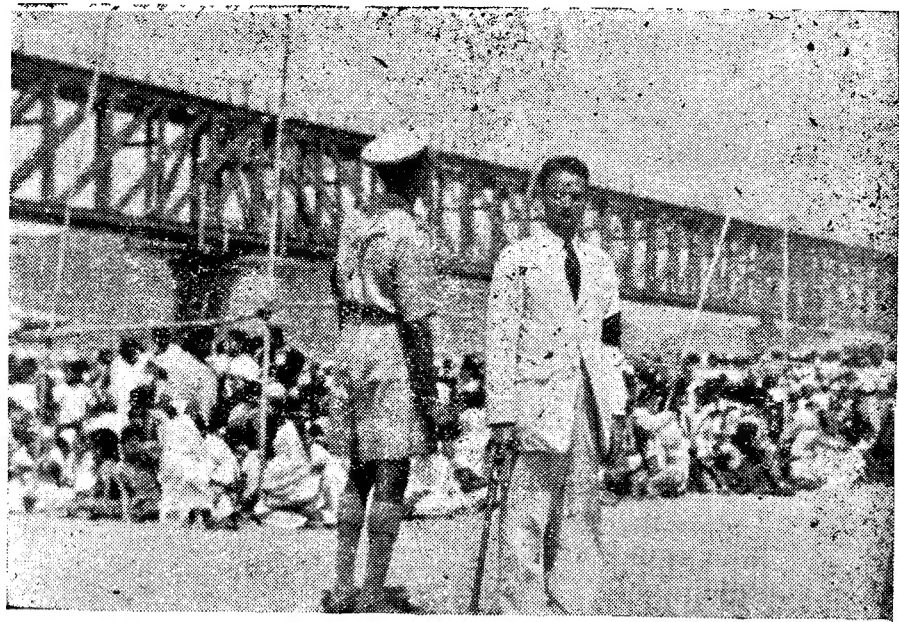
పోస్ట్ బాక్స్ నంబరు 353, బొంబాయి 1

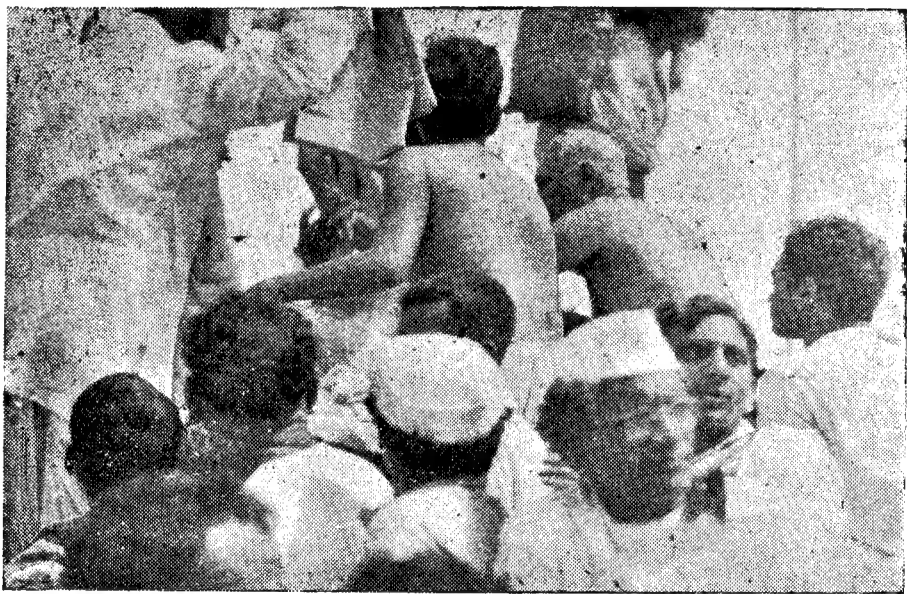

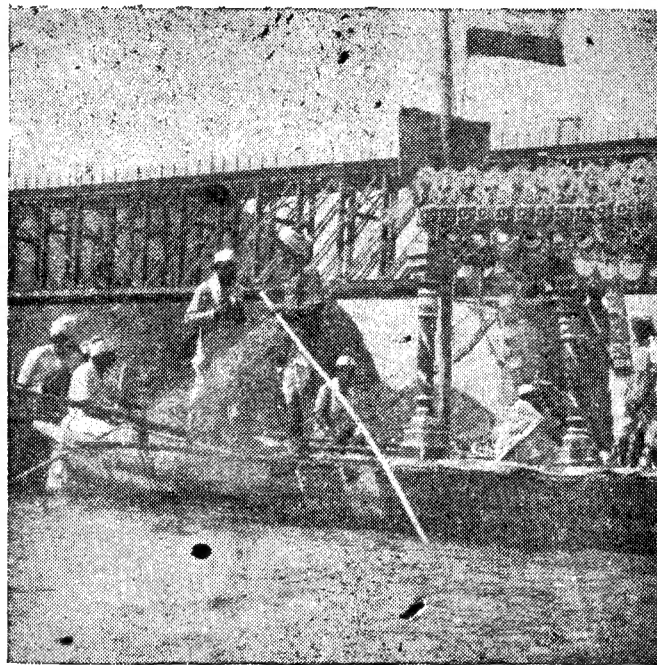
బాపుజీ ఆస్థికలకు తోహద లభించుచున్న రైల్వేపోలీసువారు, క్రైస్తవ సంఘమువారు ఆర్పించిన పుష్పలతాయత చక్రములు.

బెజవాడలో బాపుజీ ఆస్థికలకు కర్మకాండ జయప్రదముగ జరుగుటకు చక్క ఏర్పాటు చేసిన కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు శ్రీ ఆర్. ఎస్. మలయప్పస్వామిగారు.

కళా వెంకట్రావు, వేమల మాస్టరుగార్లు నిరుజ్జన కర్మకాండ జరుపుచుండగా పోలీస్ గణపతిరావు పాత్రుడుగారు నూతన కస్తూరి కట్టపెడుతున్నారు.

ఆస్థికలకు కృష్ణా పావన తోయములలో కలుపుటకు, ప్రవాహము మధ్యకు తీసికొని పోవుటకు ముత్యాలపరములతో అలంకరించిన పడవ.

వాడుకభాష వాదం ముమ్మరంగా వచ్చి పడుతోంది. ప్రతిభుటనా ప్రబలంగానే ఉంది. సజీవమైన నాటి సంఘాన్ని, ఆనాటి రుచుల్ని, ఆభిరుచుల్ని, మంచిని చెబుతూ, భావనూ వదులుకొని, కాదని, అంటని, ముట్టని రచయిత వుంటాడని తోచదు. కాని వాడుకభాషకే తన కేక్కి సామర్థ్యాలను వినియోగపరచే రచయితలు అత్యుర్రులగానే వున్నారు మనలో. వాడుక భాష ఉద్వేగుతూ, దాని ప్రచారకోలాహలమూ ఘోరిసిఉండేకాని, యిగుగో, వాడుక భాషలోని రససంపన్నమయిన సృష్టి అని మాచుకోదానికి, చెప్పకోగలిగినాంధాలు లేవు. ఈస్థితిలో వేంకట శాస్త్రిగారు, 60 దాటినవైన వాడుక భాష రచనకు ఉద్బుధించారు. అద్భుతవత్సావాదా వసరమూ కలిగింది. ఆంధ్రవారపత్రికలో, కృష్ణా పత్రికలో కేరవరం పరలుగా వ్యాసాలు వ్రాశారు. ఈవ్యాసపరంపర, తెలుగు సాహిత్యానికి విలువకట్టేసిన సంపద. ఈ వ్యాసాలు ప్రామాణికమైన వాడుక భాషకు ఉదాహరణలో లక్ష్య [ఆదర్శ] ప్రాయము. యింత పను నయింది భాష, యింత చిన్నమాటకు, యీ మాటలూహర్షకు, యీకాకుపుకు, యింతింత కేక్కి వున్నదా అనిపిస్తుంది. అయితే, పీటిని కంటితోకాక, బిగ్గరగా నోటినిండా చదవాలి. అప్పుడుకాని తత్వం బోధపడుతుంది. ఒకమాదిరిగా వ్రాసి, మరోమాదిరిగా చదువుకొనే గ్రాంథి కాంధ్రపద్ధతి, కంటితో చూచి అవతల పెట్టి ఆలోచించే పద్ధతికాక, నోటినిండాచదివితేగాని ఆ వ్యాసాలభావ పుష్కలరాగాలకు నుండర మయిందో పటిష్ఠమయిందో తెలియదు.

ఒక రచయిత రచించిన గ్రంథరాశిని ఒక మూల కుప్పబోసి—కొన్ని ప్రమాణాలప్రకారం కొలిచి— బాగు, వోసులు లేవుకొండే సాటిలోకం ఆగదు. ఈ పని చాలా అవసరమూ ఆపినా ఆగిందీనీ. అయితే, కొలబద్ధమయిన ప్రమాణాలలో మాత్రం ఎన్నెన్నో అభి

ప్రాయాలు, అభిరుచులు, నాకు తెలిసినంత వరకు, కళకు చెందినది ఒక్కటే ప్రమాణమైన ప్రమాణం. ఆ కళాశీలి, తన రచన, తన కల్పన, తన సృష్టివ్యాసా—ఆశను రేకెత్తించాడా? నిరాశను పెంపొందించాడా? అని. మిగతా ప్రమాణాలకు విలువలే దనను కాని, ఈ ఆశా నిరాశల ప్రమాణం మహోన్నతంగా తోస్తుంది. ఆ రచయిత రచనలను చదివి, 'నిరాశ'తో మూలకమే జరిగిననాడు, ఆరచనలను, ఎంత కళాసంపన్నాలయినా, వాటికి తల ఒగ్గలేను. ఒక రచయిత రచనలు, ఆశలను కల్పించి—మనం సాధించగలం, సాధించాలి, అన్య ఉత్సాహాన్ని ప్రోత్సహించితే—ఆ రచయితకు తల నమ్రంగా వంచడమే కాక, హృదయం సమర్పించకుండా ఉండడం కష్టం.

మరోమాట: కూడాను, ఆర్థికరచయిత, ఏ ఏ పరిస్థితుల్లో సాధన చేశాడు, ఆ సాధన రచయితకు ఉపకరించడమే కాక—ప్రజల్ని, జాతిని, ఎంత వరకు మంచికి, వికాసానికి తోడ్పడడానికి ఉపకరించినవి అన్నది వైప్రశ్న. చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారు, "నేను కవిని" అని చెప్పకొదానికి, యింత ఆస్కారమూ, స్తోమతూ, ధైర్యమూ ఎందరెందరికీ కల్పించాలో వారి శిష్య సంపత్తి ఎంతదో—వివరించ నక్కరలేదు. కాని, శాస్త్రిగారు, తెలుగులో కవనం ప్రారంభించే నాటి—పరిస్థితిని గూడా పోల్చిచూచుకోటం అవసరం. ఆనాడు సంస్కృతంలో కవి అనిపించుకోవడమే గౌరవావహంకాని, తెలుగులో కవి అనిపించుకోవడం గౌరవావహం కాదని కూడా వుండేది.....

గురువుగారు [చర్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు] యే సంపన్న గృహస్థులతో వైవాహికాను ప్రసక్తంగా యితడు తెలుగులో కవిత్యం చెబుతాడని ప్రస్తావన వ్రాసేంతో అమూల్య కరంగా వుండేది. ఆ రోజులనాటికి సంస్కృత పండితులు చాలామంది వుండేవారు. తెలుగుంటే

నేటి ప్రపంచం

(9 వ పేజీ తరువాయి)

నం లేదు. అమెరికా ఆర్థిక ఆయుధ సహాయం లభించక, కేవలం ఏ ఆంతరంగిక సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టినా ప్రయోజనం లేదు. అందువల్ల ఇవి రెండూ ఏక కాలాన జరిగితేనే చైనాకు ఏదైనా మోక్షం వుంటుంది.

* * *

ఇండోచైనా ధవివ్యర్థ విషయంలో అన్నాం మాజీ చక్రవర్తి బావ్ దాయ్ కి, ఫ్రెంచి ప్రధాని షూమన్ కు ఈవారం ప్రారంభంలో పారిస్ లో సంప్రదింపులు జరిగినవి. ఫ్రెంచి విదేశమంత్రి జార్జి బిడా, సముద్రాంతర వలసరాజ్యకాళా మంత్రి పాల్ కాస్టీ ఫారెట్ కూడా ఈ సమా

వేశమూ గౌరవంలేకుండా. అసలు చురుకు రాకబా యివాటింత తప్పులేదుగాని, తెలుగు చదువు కున్నాడంటే తప్పుగా కనబడేది.

చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారు మావిద్యార్థి దళనాటి కవిత్యం; యిలాంటి స్థితిలో ప్రారంభించి, తమ అపారమైనధారణాబలంతో, ప్రబలమైన దీక్షతో, ప్రబంధమైన సాధనతో, ప్రసన్నమైన వాత్సల్యంతో, శిష్యులకు దేశానికి భావకు తన సర్వకృత్వ వినియోగించి వారికి కలిపినచ్చి, వారికి ఘనతచేకూర్చినవారు వేంకటశాస్త్రిగారు. ఈ మధ్యవేంకటశాస్త్రిగారిని బెజవాడ పౌరులు బంగారుపూలతో పూజించి, తమ కృతజ్ఞత గౌరవాలను వెల్లడించారు. తమ్ము తమ అభిరుచినీ చరితార్థం చేసుకున్నారు. కాని, అమూల్యాలయిన, గ్రంథరూపానరాని, వేంకట శాస్త్రిగారి వ్యాసపరంపరలను, వర్ణకరించి, గ్రంథరూపాన తీసుకు రావలసిన పని-సంపన్నలయిన వారి శిష్యులమీదా, అభిమానులమీదా ఉండనే ఉంది.

లోచనలలో పాల్గొన్నారు. డా॥ హోచిమిన్ ఆధ్వర్యం కింద ఇండోచైనా స్వాతంత్ర్య సాధనకోసం హోరాహోరీగా ప్రతిఘటన సాగిస్తున్న పీట్ నాం పక్షాన్ని ఫ్రెంచి సామ్రాజ్య వాదులు కుట్ర పన్ని తోసిరా జంటున్నారన్నమాట. ఇండోచైనాను ఏ ముక్కకు ఆ ముక్కగా విభజించి శాశ్వత దాస్యశృంఖలాలలో పడవేసివుంచడమే ఫ్రెంచివారి విధానం. ఈ విభజించి పాలించు విధానాన్ని అమలుపరచడానికి ఇటీవల కొచిన్ చైనారాష్ట్రలో జనవాక్య నిర్ధారణ జరుపుతున్నామనే కవలనాటకాన్ని ఆడారు. కొచిన్ చైనా ప్రజలలో అధికసంఖ్యాకులు మిగతా ఇండోచైనానుండి విడిపోయి 'స్వతంత్రంగా వుండడానికి' ఉద్వేగపడుతున్నట్లు ఫ్రెంచి వారు అంకెలు తేల్చారు.

బావ్ దాయ్ లాంటి అభివృద్ధి నిరోధకవ్యక్తి కూడా ఈ జనవాక్య నిర్ధారణ తంతు అంత ఫ్రెంచివారి కుటిలరాజనీతి ఫలితమే నని అంగీకరించకతప్పలేదు. బావ్ దాయ్, ఫ్రెంచివారితో లాలూచీపడి ఏ అసందర్భ నిర్ణయాలుచేసి, నవ్వు టీకి, అవి తమ జాతీయ స్వాతంత్ర్య కాంక్షకు ప్రతిబంధకంగా వుండే పక్షంలో ఇండోచైనా ప్రజలు నిరాకరించకమానరు.

ప్రపంచ జ్ఞానశూన్యుడు

అపసవ్యంబుగ జేసు గట్టి యొక
డక్టర్ బోహోత్సాహియై
వివేకింబుగఁ దోఁడఁ గన్పెడఁగ
నిన్వితోనిజేమంచుదా!
రజహస్యం బొసరింప, మీ తెలివి యిం
తా బోవ నేనుచుకొన్న
పథం బెద్దియొ మీ రెరుంగుదురెయ
న్నాడింట యాతం దోహా!

నారాయణ భట్టు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

వాక్యసారమే నాటకముగా చిత్రించినాడు. ఇవి పండితులకు కవులకు సమస్తమే కదా!"

కాకేమి! మహాకవి కాళిదాసు కేవలము ఋషి! అతని అభిజ్ఞానశాకుంతలము, రఘు పంశము అతని ప్రామాణికత సుద్ధాబింబము. భవ భూతికూడ ఋషికల్యాణం! శ్రీమద్రామాయణ కథ పండితపాదులకు కన్నులకు కట్టినట్లు మహావీరచరితములో ఉత్తరావతారికములో చిత్రించినాడు!—సభలో రెండు భావములు లేవు. నారాయణ భట్టు కూడ వారితోపాటు క్లాఫించి యిట్లనెను:

“వ్యాసవారీకులు వ్రాసిన పవిత్రకథలు ప్రాకృతమైన సుస్మృతనాటకములలో స్వతంత్రించి కొన్ని మార్పులతో చిత్రించుటకు ఈ పరిపక్వమైన ఎట్టి యభ్యంతరమును లేదు. మరి దేశభాషలో వ్యాసభట్టారకుల మూలగ్రంథబద్ధ నిరూపితార్థము ఏర్పడునట్లు, పురాణప్రచనము కంటే హృదయంగమమున, కావ్యరూపముగా రచించుటకు పండితుల కభ్యంతర ముండునా?”

ఆ మాటలతో సభ నిర్వాక్కు అయ్యెను. క్షణియైనెడ పరమానందమంది “మహారాజా, పండితపరిపక్వతలలో మంత్రితము వహించుట కొక్క నారాయణభట్టుకే అధికారము కలదు!” అనెను.

నన్నయభట్టారకుని కన్నులద్వీపములయ్యెను. అతని విద్యత్ప్రకాండల బాధ తగ్గిపోయెను. కాని భోజరాజాస్థానమునుండి వచ్చిన చిత్తపతి కొక సంజేయము కలిగెను.

“ప్రాకృతభాషకు కొంత లక్షణ మున్నది. అట్లే తెలుగుకు కూడ నున్నదే తెలుగులో మహాభారతము వ్రాయుట కభ్యంతర ముండదు.”

చిత్తపతియైన పృథ్వీదేవుని భయభట్టు అందు కొనెను.

“మన నన్నయ భట్టారకుడు ‘ప్రక్రియా శాముదాయము నామాంతరములకు ‘అంధ్రకేబల చింతామణితో’ తెలుగు వ్యాకరణం ‘లక్షణ సారము’ అను ఛందోగ్రంథముకూడ చేసి వాగమ కాసను డైనాడు. తెలుగుభాష కిప్పుడు ప్రాకృత భాషలకున్న గౌరవము లేకపోలేదు.”

అంతటి మహాభారతాంధ్రీకరణమునకు పండితప్రతిభులన సమసిపోయినది. కాని వ్యాసభట్టారకులు వేదవేదాంగముల సారము భువభారతములో నిక్షేపించినారు. దానికి భంగము రాకుండ తెలుగులో వ్రాయగల సమర్థుడు దొరకవలెకదా!—అని పెద్దలు పట్కిరి.

నారాయణభట్టు పరిపక్వత ఇట్లు మనవి చేసెను:

“మాపూర్వులు ఈ వేంగీమండలములో యజ్ఞ యాగాదులు చేసినవారు. మాప్రతిభామహులు కంచెసోమయాజాలు కొనసీమవారే. ఒకానొకప్పు డిక్కడ ఔమమురాగా, దూరపు కొండలు నునుపు అని, వారు కుంతలదేశము వెళ్లి నారు మారతగారు కేవలము కంచెనార్యులే విరి. మాతండ్రిగారు కేంకనామాత్యులైరి. నేను అమాత్యవృత్తిలో నున్నను మాప్రతిభామహుల వలె మరల కొనసీమ చేరి సోమయాజిపద భాజనుడను కావలె నని యున్నాను.

“కుంతలదేశములో పంపాకాయను జైనపీఠుడు విక్రమార్జునవిజయ మనుపేర మహాభారతకథ విరుగగొట్టి వికలముచేసి కర్ణాటకభాషలో కావ్యముగా వ్రాసినాడు. అది చదివిన కర్ణాటకులకు పవిత్రమగు వ్యాసమతము రుచించుట లేదు. అందుచే అధికారియైనవాడు వ్యాసమహా భారతము తెలుగుచేసిననే కాని, నాగ కులు దొకడు నాగభారతము వ్రాసి తెలుగుదేశములో సధర్మప్రచారము చేయగలడు. పవిత్రమైన యీ వేంగీమండలములో నట్టి యధికారి లేకుండునాయన నాశకూడ నన్ను కుంతలదేశము విడిచి స్వస్థానము చేరుటకు ప్రేరేపించినది”

సభవారు నారాయణభట్టు నాశతో నేకీ భవించిరి. అంతట రాజరాజ నరేంద్రులు సెలవియడచినా రని వైతాళికుడు ప్రకటించెను.

సభ నిశ్శబ్ద మయ్యెను. మహారాజులు సెలవిచ్చెను:

“మాకు మహాభారతకథ ఎన్నిపర్యాయములు విన్నను మరల వినవలె నను నభిలాష తరగ కున్నది. వ్యాసమహర్షి వచనములకు వ్యాసూతము లేకుండ తెలుగులో వ్యాసముని ప్రణీత పరమార్థము తెల్లము చేయగలవాడు కావలెను. అందుకు అధికారిలక్షణములు ఈ సభవారు నిర్ణయించిన నట్టి మహామహుని నక్షేపించుము.”

ముందు వేదవిదులు, ‘వ్యాధ్యాయవేత్త కానివా డెందుకు తగ’డని నిర్దేశించిరి.

అంతట సోమపీఠులు, ‘నిత్య వైదిక కర్మా నుసారము అవిదేశజవహామ తత్పరుడుగా కూడ నత డుండవలె’నని నిశ్చయించిరి.

పారాజీవులు, ‘బహ్యంబాది నానా పురాణ విజ్ఞాన నిరతుడు కానిది కేవలమహాభారత పరచేత భారత సంహితా హృదయము బోధపరచు కొనలే డని నివేదించిరి.

వైయాకరణులు, ‘పాణినీయము సభావ్య ముగా కరతలామలకము చేసికొననిది దీని కనరు డనిరి.

సంస్కృతకవులు, కేవలము తెలుగులోనే కాక సంస్కృతాంధ్రములు రెండిటిలో కావ్య రచనాభిశోభితుడు కావలె’ నని నిరూపించెరి.

‘సద్విమతావదాత చరితుడు కావలె’ నని నీతి విధులు పక్కాజించిరి.

‘సత్ప్రతిభాభియోగ్యుడు కావలె’ నని విమాంసకులు నిర్ణయించిరి.

అంతట నృపకామండనాథుడు చిరునవ్వు నవ్వి యిట్లనెను:

“మహారాజా, ఇందరు విద్వాంసులు ఆసాధ్యమైన లక్షణములు కొరచుండగా తమ యాస్థానములో ఎట్టి దుస్సాధ్యమునకు గుణములు కలవారైన నుండు రను నిశ్చయముతో మరి యొకటి కూడ కావలె నని నేను అరించుచున్నాను. అతడు లోకజ్ఞుడు కూడ కావలెను.”

దానికి రాజరాజును సభయు మెచ్చుకొనిరి. ఇంతవరకు నాస్థానములోని కవులెవ్వరు మాట్లాడలేదు. నన్నయయు నారాయణభట్టును తప్ప యితరకవులందరు ఎవరికి వారు తామూ భారతరచనాగౌరవము సంపాదించవలె నని యాశించుచుండిరి. ఒక్కొక్క గుణము పరిపక్వత కొరచున్న కొలదియు వారి కొక్కొక్కరికి నాశనమైగిల సాగెను.

కవులలో నారాయణ భట్టు ముందు మాట్లాడెను.

“ప్రయత్నపూర్వకముగానే కాక అప్రయత్నముగా కూడ నబద్ధము రాని నిత్యసత్యవచనమే ఈ భగీరథప్రయత్నమున కర్హుడు!” అనెను.

పండితులు ప్రసంగములు చాలించిరి. వజ్జయ “మహారాజా, అతడు మత్స్యమరాధిపాచార్యుడు గూడ కావలెను” అనెను.

అంతట రాజరాజు జిట్టు సెలవిచ్చెను:

“జనమేజయచక్రవర్తికి వ్యాసభట్టారకులు గురువులు అనురక్తులు. మాకును కులగురువులు, అనురక్తులు నగు నన్నయభట్టారకులే జననత కృష్ణదైవపాయన మునివృషభాభిహిత మహా భారతబద్ధ నిరూపితార్థ మేర్పడ అధికధి యుక్తితో తెనుగున రచింప నర్హులని మా అను మతము!”

అంతరము ఆ మాటలు విన్నంతనే నన్నయ వంక జూచిరి. అత డింతవరకు చిత్తరువులోని ప్రతిమవలె నిశ్శబ్దముగా అలకించుచుండెను. తన మీదనే ఈ భారము పడునని అతడు కలలో కూడ ననుకొనలేదు. అతని ముఖము సిగ్గుతో నెర్రవారి బాలసూర్యచ్ఛాయపడిన పద్మమువలె నయ్యెను. ఆ మహాసభలో మహారాజా చూపిన గౌరవ మాతనికి మహాభారతముగా కనిపించెను. అతని మనస్సులో వేదవ్యాసుని దివ్యమూర్తి ప్రత్యక్ష మయ్యెను. అప్రయత్నముగా నత డి మంగళశ్లోకము పఠించెను.

“శ్రీనాటిగిరిజా శ్రీరాము దధతో వత్సీముఖాంగేషు యే లోకానాం స్థితి మావహం త్యవిహతాం (శ్రీ) పుంసయోగోష్ఠవామ్, తే వేదత్రయమూర్తయ (శ్రీ) పురుషా స్సంపూజితా వ స్సురైః భూయానుః పురుషా త్రిమాంబుజధ్వం శ్రీకంధరా శ్శ్రేయసే.”

పండితులు, కవులు, సభాసదులు ఒక్కసారి ‘తథాస్తు!’ అనిరి.

మహారాజా నా దేశము నన్నయ భట్టారకుడు ప్రశ్నితముగా నంగీకరించినట్లు తెలుప లేదు. అది సభలో రాజగౌరవమునకు కొరతగా భావింప నవకాశము కలదు. వజ్జయ యిట్లనెను: “మహారాజా, నన్నయభట్టారకునిపై నక స్వాత్మగా ఈ మహాభారతము దేవరవా రుంచి నారు. అతని మంగళశ్లోకమే యతని యంగీకారము తెలుపుచున్నది. వివను మహాభారత రచనకై కవివరణమునకు ప్రత్యేకసభ దళమి నాడు చేయుట న్యాయము!”

రాజరాజ అంగీకరించెను. సభ ముగిసెను. రాజరాజ ఆసనమునుండి లేచెను. పండితులు, కవులు, సామంతులు, దండనాథులు ఆదరముతో నన్నయను సమీపించి య నేకవిధముల నగ్గించిరి.

కాని నన్నయ కది సంతోషవిషయముగా లేదు. వ్యాసమహాభారత భారము భరింపగల గంగాధరుడైనా తాను? కాని రాజరాజా నను మతి, విద్యబంబులయజ్ఞ, పూజ్యుడగు వజ్జయ ప్రోత్సాహము! ఆ ప్రయత్నమున నారాయణ భట్టు ఈ భారము పెట్టుటకు సూత్రధారుడు!—అది తలచుకొని నన్నయ నారాయణునివంక తీక్షణదృష్టి పరపెను.

నారాయణభట్టు నిశ్చలముగా నన్నయను సమీపించి యతని వెన్నుపై దక్షిణహస్తముతో చరచి, “హనుమా, నీశక్తి యిందరు పండితులు కవులు సరములు కేవలము మహారాజులు తెలియ జెప్పినను నీకు జ్ఞాపకము రాలేదా! నిజముగా హనుమంతుడవే!” అనెను.

చేరీనవారందరు నవ్విరి. నన్నయ సిగ్గుతో కలవంచుకొనెను.

అధర్వణుడును వేములవాడ భీమకవియు ఆ సభాభారము భరింప లేకముంచే వెడలిపోయిరి. పావులూరి మల్లన హృదయభార మెట్లో కుదురు చేసికొని నన్నయ నభినందించి వారి వెంట నేగెను. వృధుడగు భీమనభట్టు తన కమారు డగు చెట్టనభట్టుకు ఈ గౌరవము ప్రాప్తింప లేదని మనోవేదనపడుచు నన్నయ కాపుడై నందున నతని నాశీర్వాదించి వెళ్లెను. చెట్టనభట్టు

తండ్రి ననుగమించుచు నన్నయకు నమస్కరించెను.

తే మేంద్రుడును చి త్రపయు ‘మరల నీనాడు భోజమహారాజా నాసాసమున విద్యద్వోష్టిలో నున్న ట్లున్న’దని పొగిడి సెలవు తీసికొనిరి.

“ఆదిరాజనిభులకు సుంద్రవంశరాజుల సభ లోనే ఇట్టి వైభవముసాధ్య”మని క్లాఫించుచు కృష్ణమిత్రుడు ఘూర్జరాగ్రణితో కలిసి వెళ్లెను.

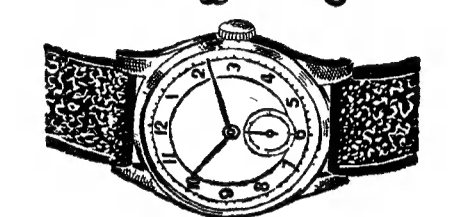
ఏ యెండ కా గొడుగు పట్టు బిల్వణ కవి చేతితో శిరోజములు ఎగదువృక్షానుచు అలంకార భూయిష్ట మగు నొక సంస్కృత శ్లోకముతో నన్నయభట్టును కీర్తించి వెడలిపోయెను.

వేదవేదాంగవిదులు సోమ యా జా లు ను నన్నయ నాదరముతో నాశీర్వాదించి వెడలి పోయిరి.

నన్నయ అతిప్రయత్నముతో నిగ్రహించు కొని వారిని ఆశీర్వాదముస్మృత్యూడులతో యథోచితముగా మన్నించుచుండెను.

అతడు నారాయణభట్టుతో నేకాంతమున ప్రసంగించుటకు జ్వరోద్దిక్తునివలె తహతహలాడుచుండెను.

యుద్ధానికి పూర్వపు దరిలకన్న తక్కువ

స్విస్ రకం. సరిగా టైం చూపును. ప్రతీదీ 8 ఏళ్లు గ్యారంటీ. రాళ్లు అనుభవదీనము. గుండ్రం లేక చతురం క్రోమియంకేసు డ. 20/-
 .. .. మేరికం డ. 25/-
 బల్ల వడపు ఆకారం క్రోమియంకేసు డ. 30/-
 .. .. మేరికం డ. 35/-
 రోల్లగోల్డు (10 వంల గ్యారంటీ) డ. 55/-
 రెక్టాంగ్యులర్, టాను, లేక వంపుగలిది బ్రెట్ క్రోమియం కేసు డ. 42/-
 రోల్లగోల్డు (18 వంల గ్యారంటీ) డ. 60/-
 15 రాళ్లు రోల్లగోల్డు డ. 90/-
 రోల్లగోల్డు 15 రాళ్లు డ. 75/-

అలారం టైంపీసు
 డర డ. 20/-, డ. 22/- మేరికం డ. 25/-
 పోస్టేజీ, ప్యాకింగు డ. 0.12-0
 UNIVERSAL WATCH Co., (A.F)
 Post Box No. 11401, Calcutta 6.

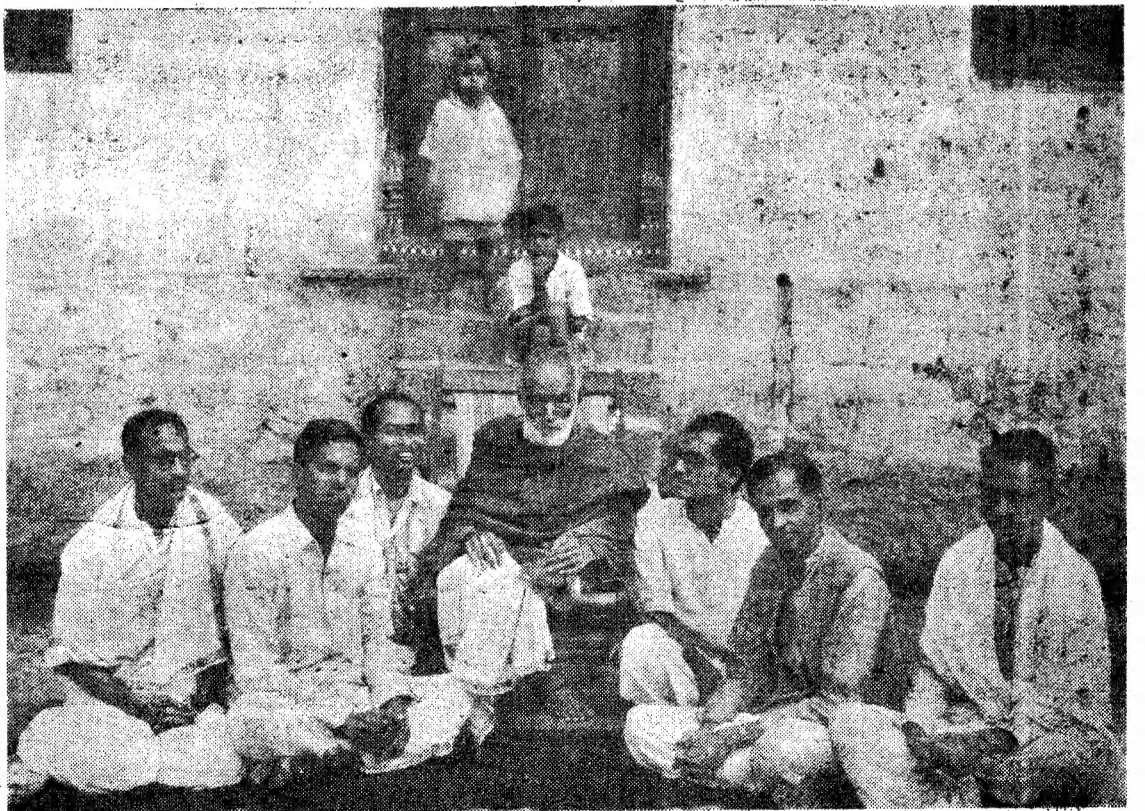
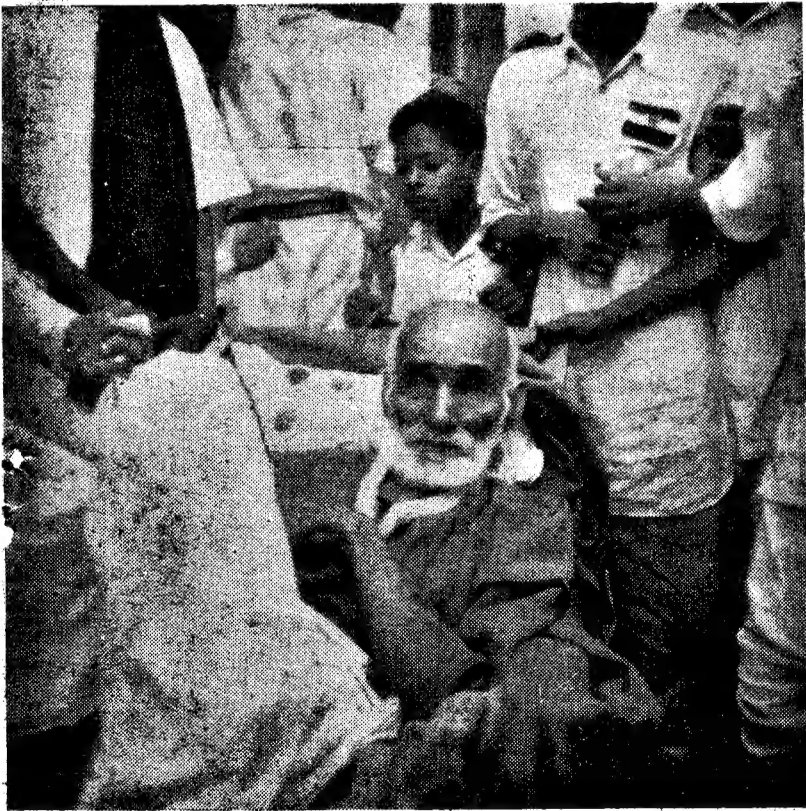
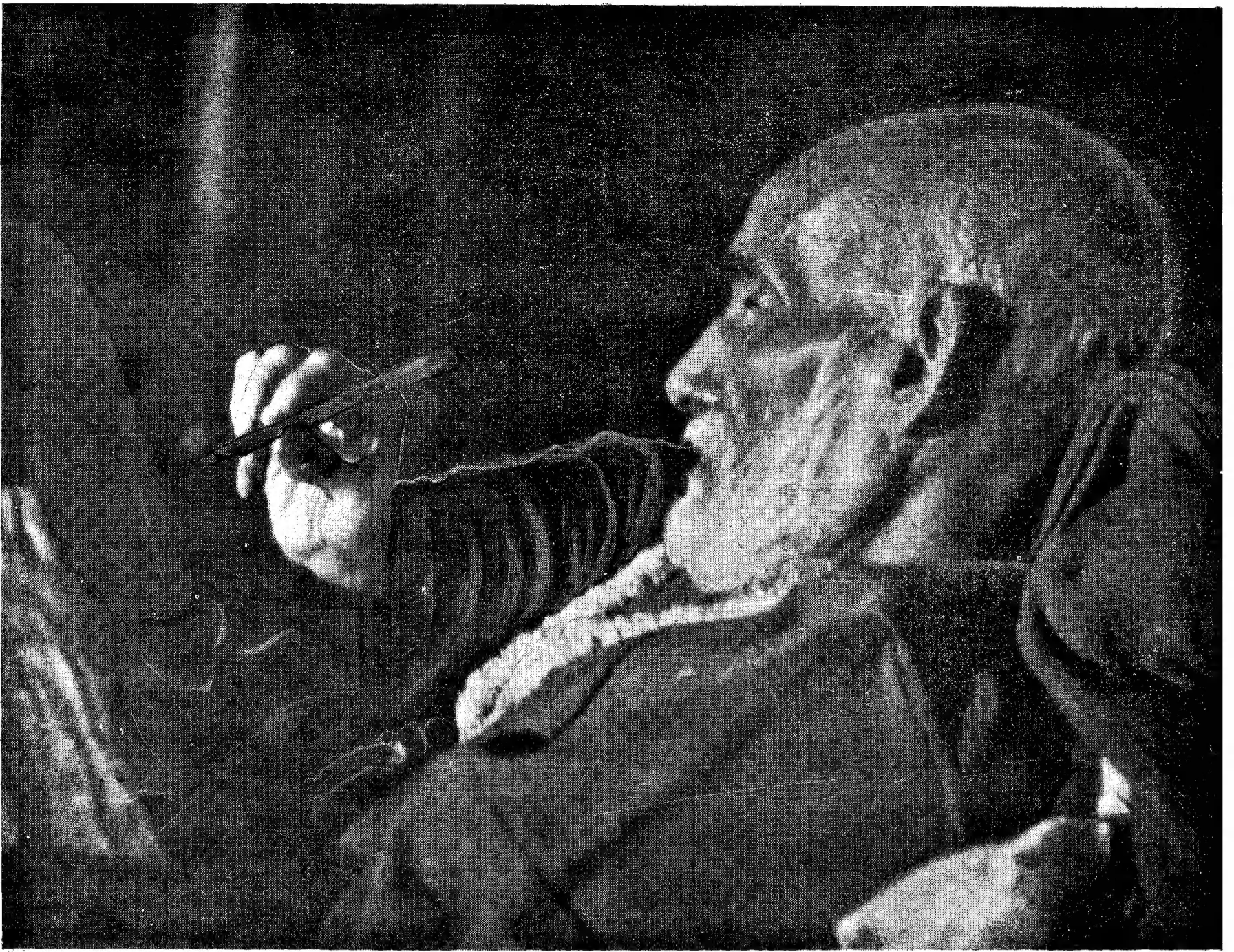
కండరముల
వాతనొప్పి
తీపులు
బెణుకులు

త్వరగా శమనపడి కుదురును
 జాంబక్ నెమ్మదిగా రాచినయెడల బాధ వెంటనే తగ్గును. జాంబక్ వున్న ఓషధీతైలములు గడ్డను మెత్తపరిచి, బాధగా వున్న కండరములకు ఉపశమనం కలిగించును. నొప్పిగా వున్న పాదములను గుణపరచును.
 శోథలు, విషప్రణాములు, బొబ్బలు, కీటకముల కాటులు, ఔంటిములు, దద్దుర్లు, మూలవ్యాధి, ఎగ్జిమా, తడితర చిరవ్యాధులకుగూడ జాంబక్ బాగాపనిచేయును.

Zam-Buk

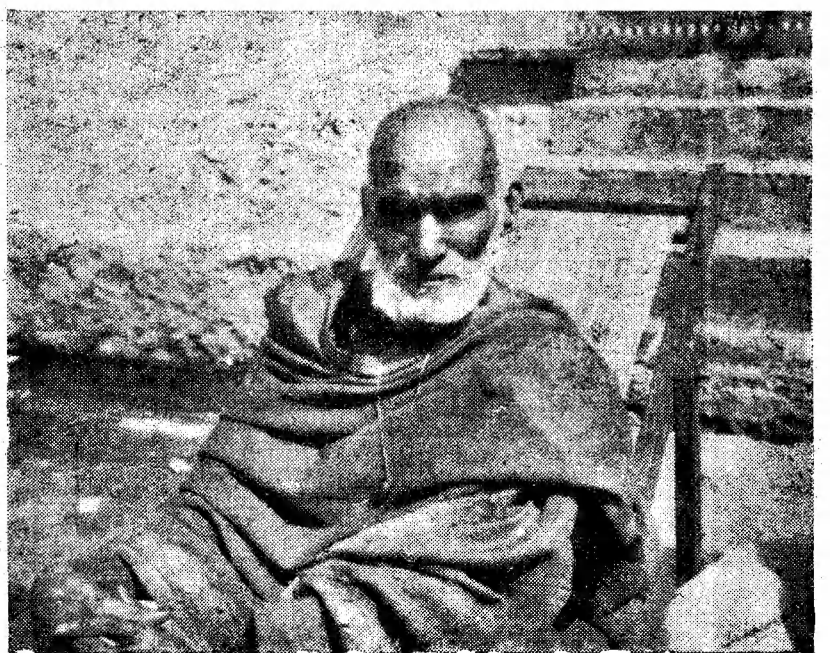
ప్రపంచఖ్యాతిగాంచిన మూలికలతైలము.
 ఇందులో జంతువులక్రొవ్వకేదనిగ్యారంటీయవ్వబడినది.
 ఏజంట్లు : మెన్దర్న దాదా అండ్ కంపెనీ, నైనియప్పనాయక్ వీధి, పి. టి. మద్రాసు.

“క విలోక మహా గురవే నమోపమః”

(బెజవాడ నాట్యకళా పరి
షత్తు సందర్భములో శతా
వధాని శ్రీ చెళ్ళపిళ్ళ
వేంకటేశాశ్రమీకవీంద్రునికి
శిష్యులు పాదపూజచేసి
నవ్వుడు తీసిన ఛాయా
చిత్రాలు.)

20-2-1948 - విడుదల

బాలసరస్వతి - రఘురామయ్య - పద్మ
నాథరావు - రామకృష్ణశాస్త్రి - కోటి
రత్నం-సుందరమ్మ-రామమూర్తి-చెంచు
రత్నం మున్నగువారు నటించిన

శ్రీచక్రపతివారి

శ్రీరాధికా

డైరెక్టర్-వి.పి.టి.-నదాశివ్

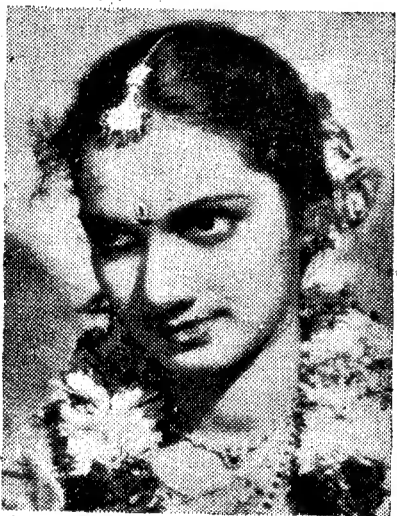
కెమెరా—P. L. రాయ్.

సౌండ్—K. రామచంద్రన్.

స్టూడియో—నెహ్రూస్.

వివరాలకు:—శ్రీ చక్రపతి పిక్చర్స్ (మద్రాసు) లిమిటెడ్

4. ఆళ్వారుపేట వీధి—మద్రాసు, 18.

చమేరియారి లిజు.

బెజవాడ — శ్రీ మారుతిసినిమా
రాజమండ్రి — జయూటాక్సిస్
కాకినాడ — న్యూ క్రానుటాక్సిస్
గుంటూరు — రాధాకృష్ణటాక్సిస్
ఏలూరు — కేసరిపిక్చర్స్
మచిలీపట్నం — సరస్వతిటాక్సిస్
తెనాలి — రత్నాటాక్సిస్
బళ్లారి — స్టార్ సినిమా
కర్నూల్ — కృష్ణ టాక్సిస్

కర్త: కళాప్రపూర్ణ

కి॥ శే॥ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారి

ఉత్కృష్టరచన

ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్ర

నరికొత్తపద్ధతిని, సంగ్రహరూపంలో నడిచిన సమగ్రసమీక్ష.

వైద్యేంద్ర వాఙ్మయ చరిత్రకు విశుద్ధదర్పణం.

పాఠచరిత్రల నన్నిటిని అవలోడనచేసి, సమన్వయించి

క్రొడీకరించిన సినలయిన చరిత్ర.

కాననాలలోనూ వాటిలోనూ అవ్యక్తస్వరూపంలో ఉండి

ఉండి, నన్నయ ధర్మమా అని ఒక్క ఊపున దివ్యాకారంలో

బైటపడి, నానాటికి సవనవో జ్వలంగా వికసించిన మన

వాఙ్మయం పోయిన పలుపోకడలను పోడిమిలో

చూపెట్టజాలిన ఉత్తమగ్రంథము.

వెల రూ 2-0-0లు, తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

పోస్టు బాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

గాంధీ మహాత్ముని

ఆత్మకథ

ప్రథమ సంపుటము

[చతుర్థ ముద్రణము]

కతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారి అనువాదము

ఖద్దరు బైండు

వెల రూ 5-0-0 లు

తపాలాఖర్చు రూ. 0-8-0 లు.

(ద్వితీయ సంపుటము అచ్చగుచున్నది.)

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు 1.

తాపసమందార...